НАРОДНА АРМІЯ

21 грудня, 2017

#51 (5531)

Фото Олександра КЛИМЕНКА

«ЦЯ ВІЙНА ЗАБРАЛА СИНА, І Я ПРИЙШОВ ВОЮВАТИ Й ЗА НЬОГО»

«Я НА «ГРАЖДАНЦІ» БУВ ЗВАРЮВАЛЬНИКОМ 5-го РОЗРЯДУ, ЗАРОБЛЯВ БІЛЬШЕ, НІЖ В АРМІЇ. ТОМУ ТУТ НЕ ЗА ГРОШІ...»

Падає сніг, потім дощ. Земля мокра й грузька. На передовій, коли живеш у землянці, погода важливіша, ніж удома в теплій хаті. Якщо хочете, погода — то є небесна зброя…

Донецький степ укритий білим снігом. Чорною плямою на ньому стоїть одинока БМП. На видноколі з труб Світлодарської ТЕЦ в'ється сірий дим... Чоловік середніх років у домашньому светрі й засмальцьованому камуфляжі дбайливо збиває з БМП грудки замерзлої землі…

Привітно усміхається і розповідає:

«Мене звати Микола, позивний «Чапай». На війні вже понад три роки. Спочатку служив у 15-му батальйоні, ремонтував бронетехніку. Тепер тут, у 54-й бригаді, механік-водій бойової машини піхоти. По війні трохи поносило — бував у Сєверодонецьку, Золотому, Попасній. Та й у цьому місці вже вдруге».

стор. 14

ДЕРЖДЕП США: РОСІЯ Є ДЖЕРЕЛОМ ЗАГОСТРЕННЯ НА ДОНБАСІ

Офіційний Вашингтон прямо назвав Росію та її ставлеників на Донбасі джерелом насильства та пов'язує останнє загострення й обстріли з одностороннім виходом Росії зі Спільного центру координації та контролю

З відповідною заявою виступила у Вашингтоні речниця Державного департаменту США Хезер Науерт, повідомляє Укрінформ.

«Раніше домовленості про припинення вогню досягалися на рівні російсько-українського військового механізму (Спільного центру координації та контролю. — Ред.), що дозволяло цивільним безпечно залишати райони обстрілу. Проте уряд Росії в односторонньому порядку ухвалив рішення про вихід з цього механізму деконфліктизації», — зазначила Науерт.

Вона відкрито назвала Росію та її ставлеників «джерелом насильства» на Сході України. Російський уряд продовжує підтримувати активний конфлікт і гуманітарну кризу, забезпечує своє командування та спрямовує Збройні сили, а також здійснює безпосередній контроль над своїми ставлениками в місцевій владі, — наголосила представник Держдепартаменту США.

Речниця Державного департаменту США Хезер Науерт:

«Конфлікт на Сході України — це не громадянська війна. Так звані «республіки», які створила Росія, є незаконними формуваннями»

Вона наголосила: конфлікт на Сході України — це не громадянська війна.

«Так звані «республіки», які створила Росія, є незаконними формуваннями», — зазначила речниця Держдепу.

Водночас вона акцентувала увагу на останньому загостренні гуманітарної ситуації на Донбасі.

«Уночі сили під проводом Росії здійснили обстріл міста Новолуганське ракетами «Град», що призвело до поранень восьми мирних жителів, пошкодження десятків будинків, шкіл, а також дитячого майданчика», — зазначила Науерт.

Крім того, вона зауважила, що у вівторок відновлено бої навколо Донецької фільтрувальної станції та її трубопроводу, де міститься отруйний хлорний газ. При цьому речниця Держдепу наголосила, що пошкодження цього об'єкта інфраструктури «буде потенційно руйнівним».

«Сполучені Штати закликають Росію припинити атаки на Сході України, вивести свої сили та важкі озброєння із суверенної території України та узгодити миротворчу місію ООН», — заявила речниця Державного департаменту США.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ООН ЗАТВЕРДИЛА «КРИМСЬКУ» РЕЗОЛЮЦІЮ

Генеральна Асамблея ООН затвердила резолюцію «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь, Україна», яку минулого місяця підтримав Третій комітет Генасамблеї. Голосування відбулося в Нью-Йорку, повідомляє Укрінформ.

Так, за результатами голосування в пленарній залі документ підтримали 70 країн — членів ООН, утрималися 76, виступили «проти» — 26 країн.

Проект оновленої резолюції щодо прав людини у Криму був внесений 31 жовтня 2017 року. Документ, зокрема, підтверджує, що між Україною і Росією існує міжнародний збройний конфлікт, засуджує ретроактивне застосування РФ власних законів на окупованій території, а також примусове переведення громадян України в російське громадянство.

Резолюція містить вимогу до Росії виконати проміжне рішення Міжнародного суду ООН щодо відновлення прав і свобод громадян України на півострові; закликає російську окупаційну владу забезпечити освітній процес українською та кримськотатарською мовами.

У документі засуджується відсутність доступу до Криму для Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні, попри наявність відповідного мандата місії, а також міститься прохання підготувати другий тематичний звіт щодо Криму до кінця 72-ї сесії ГА ООН (вересень 2018 р.) та інформувати 37-му сесію Ради з прав людини ООН щодо ситуації з правами людини у Криму (березень 2018 р.).

Крім того, відзначаються позитивні рішення України в контексті спрощення процедур для безперешкодного доступу до Криму журналістів та правозахисників, а також підтримка Україною ЗМІ та неурядових організацій, які були змушені залишити тимчасово окуповану українську територію.

У документі також висловлюється прохання до Генерального секретаря ООН координувати дії структур ООН з метою забезпечення імплементації положень цієї резолюції.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ СКАСУВАТИ ЗАКОНОДАВЧІ НОРМИ, ЯКІ ПОГІРШУЮТЬ УСТАНОВЛЕНИЙ ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ ВІЙСЬКОВИМ ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ ЗІ СЛУЖБИ

Президент України Петро Порошенко звернувся до Голови Верховної Ради України Андрія Парубія щодо ухвалених парламентом законів України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» та «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році», повідомив перший заступник глави Адміністрації Президента України Віталій Ковальчук.

Під час розгляду відповідних законопроектів парламент підтримав пропозиції народних депутатів, які послабили соціальний захист військовослужбовців. «Президент України вважає цілком неприйнятними зміни у сфері соціального захисту військовослужбовців», — наголосив перший заступник глави АПУ. У зв'язку з цим Президент України запропонував Голові ВРУ «організувати відповідну роботу для скасування положень, які змінюють установлений порядок виплати одноразової грошової допомоги при звільненні зі служби військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу, поліцейських».

За матеріалами Офіційного інтернет-представництва Президента України

ГЛАВА ДЕРЖАВИ ПРИСВОЇВ ОКРЕМОМУ ПОЛКУ ПРЕЗИДЕНТА НАЙМЕНУВАННЯ НА ЧЕСТЬ ГЕТЬМАНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

«Переконаний, що спадкоємність поколінь українських захисників має знайти своє втілення в сучасних Збройних Силах України. У назвах та на знаменах українських військових частин обов'язково мають бути імена звитяжних воїнів, які з давніх-давен збудували українське військо та здобували військову славу. Це надихатиме сучасних українських воїнів у боротьбі з російським агресором, у якій ми з вами обов'язково переможемо», — зазначив Петро Порошенко під час церемонії присвоєння Окремому Київському полку Президента України почесного найменування на честь великого українського полководця та першого національного військового підрозділу Української революції 1917–1921 років Богдана Хмельницького.

Також глава держави вручив підрозділу Бойовий прапор та взяв участь у приведенні до військової присяги молодого поповнення полку, повідомляє сайт Президента.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ І РЕКЛАМОДАВЦІВ ГАЗЕТИ «НАРОДНА АРМІЯ»!

Повідомляємо, що Центральний друкований орган Міністерства оборони України «Народна армія» змінив адресу. Просимо Ваші листи і дописи відправляти за новою адресою: 01015, м. Київ, вул. Московська 45/1, будівля 33.

ДМИТРО ТИМЧУК, НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ:

«ЩОДО «НОВОЇ СТРАТЕГІЇ» ПУТІНА НА ДОНБАСІ»

«Заява Путіна про «низьку ефективність Мінського формату» (хоча Кремль відчайдушно чіпляється за цей самий формат із самого моменту підписання Мінських угод) разом із виведенням російських офіцерів з СЦКК змушує говорити про якусь нову стратегію Москви стосовно Донбасу. Чим же продиктовано ці кроки Кремля?

Проглядає звичайна багатоходівочка Путіна.

По-перше і головне — це відповідь на новий потужний пакет санкцій, який готують США з лютого 2018-го. Відповідь суто в стилі Путіна, тобто асиметрично й у вигляді прямого шантажу: мовляв, будете кошмарити — буде ескалація на Донбасі й зрив Мінських домовленостей (а Захід постійно стверджує, що «альтернативи Мінську немає»).

По-друге, спроба протягнути свою версію миротворчої місії на Донбасі: відкликання росіян з СЦКК на тлі нинішньої активізації російських окупаційних військ одразу на кількох ділянках фронту на Донбасі, за задумом Путіна, має привернути увагу Заходу саме до лінії розмежування сторін (де Москва, як відомо, і пропонує розмістити миротворців) та змусити забути про неконтрольовану ділянку держкордону з РФ.

По-третє й на закуску, відкликання офіцерів ЗС РФ з СЦКК робить Спільний центр, по суті, ще одним інструментом легалізації «ЛДНР» (заява «1-го АК ДНР» про те, що після від'їзду росіян «представники ДНР будуть продовжувати працювати в СЦКК»). Тобто в СЦКК, за задумом Москви, залишається сам на сам представники української сторони й «ЛДНР». Цей крок — спроба РФ вичавити хоча б щось із ситуації з СЦКК, сенс існування якого пропаде, якщо Верховна Рада України ухвалить законопроект № 7163 про деокупацію Донбасу (а за всіх титанічних зусиль Москви зірвати голосування цього законопроекту «загроза» ухвалення його залишається, і дуже сподіваюся, що незабаром його все ж буде ухвалено).

Особливістю цієї багатоходівочки Кремля є те, що Путін, як любитель нав'язувати свою ініціативу, сам діє ситуативно, реагуючи на чужу — України й Заходу — ініціативу. У цьому його слабкість.

Так, у контексті вищесказаного можна очікувати подальшого зростання активності окупаційних військ і серйозного загострення ситуації на Донбасі, але й тут є запобіжники. Наприклад, разом із запровадженням пакету американських санкцій, що готуються, Захід (США та ЄС) можуть одразу підготувати спільний «страхувальний» пакет подальших санкцій на випадок, якщо Москва зробить ставку на ескалацію конфлікту.

Путін зрозуміє лише такий підхід. Із шантажистами, які розуміють тільки мову сили й ультиматумів, діалог треба вести відповідним чином».

КАНАДА ВНЕСЛА УКРАЇНУ ДО СПИСКУ КРАЇН, У ЯКІ ДОЗВОЛЕНО ЕКСПОРТ ЗБРОЇ

Таким чином уряд цієї країни де-факто зняв ембарго на продаж Україні канадської зброї, що існувало багато років, повідомляє Укрінформ із посиланням на офіційний журнал уряду Канади

«Автоматичний контрольний список країн із вогнепальної зброї доповнений Україною», — йдеться в повідомленні.

Як відомо, Автоматичний контрольний список країн із вогнепальної зброї (Automatic Firearms Country Control List) визначає країни, до яких Канада дозволяє своїм внутрішнім виробникам постачати зброю. Зараз до нього включено 39 країн, серед яких — Росія, Саудівська Аравія і Колумбія, але не було України. Наша держава стала 40-ю.

Експорт зброї все одно піддається жорсткому регулюванню, але тепер представники канадських окремих підприємств отримали юридичне право подавати до МЗС запити на експорт спеціального обладнання в Україну.

Це питання тривалий час лобіювалося українською владою і українською громадою в Канаді.

Канадський парламентарій також висловився на підтримку запровадження безвізового режиму для подорожей українців до Канади, зазначивши, що це дозволило б пожвавити бізнес-взаємини між країнами, сприяло б мобільності української молоді та спілкуванню пов'язаних родинними зв'язками громадян України та Канади.

ЕКОНОМІЧНІ САНКЦІЇ ЩОДО РОСІЇ ПРОДОВЖЕНО

Лідери Європейського Союзу ухвалили політичне рішення продовжити економічні санкції щодо Росії через її агресію стосовно України.

«Важливе політичне рішення лідерів Євросоюзу продовжити економічні санкції проти Росії за порушення територіальної цілісності України та небажання припинити гібридну агресію проти нашої держави. Гідна відповідь Москві за невиконання своїх зобов'язань та чіткий заклик до змін у політиці Кремля», — написав у Facebook Президент України Петро Порошенко.

Як відомо, 2014 року ЄС запровадив проти РФ економічні санкції, спрямовані на конкретні сектори економіки. У березні 2015 року лідери ЄС вирішили пов'язати ці санкції з виконанням Мінських домовленостей. Після цього ЄС неодноразово продовжував чинність цих санкцій на півроку. Термін дії теперішніх обмежувальних заходів спливає 31 січня 2018 року.

Дещо раніше Держсекретар США Рекс Тіллерсон повідомив, що санкції проти РФ триватимуть, допоки російські війська не будуть виведені з України. Про це він заявив під час розмови із російським колегою на конференції з безпеки у Відні. Він також укотре наголосив, що США ніколи не визнає російської анексії Криму.

«Ми ніколи не приймемо російської окупації та анексії Криму. Санкції, пов'язані з Кримом, триватимуть доти, поки Росія не поверне повний контроль над півостровом України», — сказав він.

«Щодо ситуації на Сході України — ми приєднуємося до наших європейських партнерів у підтримці санкцій, доки Росія не виведе війська з Донбасу та не виконає Мінські зобов'язання», — заявив Тіллерсон.

Нагадаємо, санкції США блокують роботу російських нафтових компаній за кордоном, зокрема під питанням участь Росії в нафтових проектах у Норвегії, Мексиці, Венесуелі.

МЗС УКРАЇНИ: БУДІВНИЦТВО РОСІЄЮ КЕРЧЕНСЬКОГО МОСТУ ШКОДИТЬ ЕКОЛОГІЇ ДВОХ МОРІВ

Окрім того, його спорудження є незаконним, оскільки територію Криму було окуповано.

Міністерство закордонних справ України звернуло увагу міжнародного співтовариства на те, що будівництво Керченського мосту шкодить екології Чорного й Азовського морів і є незаконним через окупацію Росією території Криму. Про це заявив журналістам заступник міністра закордонних справ України Василь Боднар, повідомляє Укрінформ.

«Звісно, ми наголошуємо насамперед на шкоді для екології Чорного й Азовського морів і через екологічні конвенції намагаємося вплинути на процес будівництва, оскільки він не відповідає вимогам, які висувають до таких споруд», — сказав Боднар.

Він додав, що Україна вважає спорудження Керченського мосту незаконним, оскільки територію Криму було окуповано.

«Ми звертаємо увагу, зокрема й Організації Чорноморського економічного співробітництва (щоправда, це не знаходить підтримки), що такі проекти не можуть реалізовуватися без належної уваги міжнародного співтовариства», — наголосив заступник міністра закордонних справ.

МІЖНАРОДНИЙ ТИСК НА РФ ЗРОСТЕ 2018-го

Наступного року варто очікувати збільшення міжнародного тиску на Росію шляхом розширення санкцій та збільшення допомоги Україні у сфері безпеки. Про це заявив Міністр закордонних справ України Павло Клімкін в інтерв'ю «Голосу Америки».

«В ЄС починають розуміти, що потрібні інші кроки через те, що Росія веде війну не тільки проти України, але проти інституцій ЄС. Іспанія, Голландія, Велика Британія та Німеччина все більше говорять про те, що така ситуація є неприйнятною. Наступного року варто очікувати збільшення тиску на Росію», — наголосив Павло Клімкін.

УКРАЇНСЬКЕ РАДІО ПОЧУЮТЬ У КРИМУ

Навесні 2018 року на Херсонщині розпочнуть модернізацію Чаплинської телекомунікаційної вежі, яка транслюватиме українське мовлення на Крим. Її висота збільшиться майже на 40 метрів, також на цій вежі встановлять потужніші передавачі. Про це проінформували на брифінгу в Херсоні член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Сергій Костинський та в.о. генерального директора Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення (РРТ) Олександр Богданов, повідомляє Укрінформ.

«Ми зосереджуємо свої сили на модернізації Чаплинської вежі. Її модернізацію забезпечує Концерн РРТ. Планується збільшення висоти вежі з 93 до 130 метрів», — розповів Сергій Костинський.

За його словами, згідно з проведеними розрахунками «сигнал українського телерадіомовлення (з Чаплинської вежі після її модернізації. — Ред.) будуть отримувати Красноперекопський район (Криму. — Ред.), мінімум Армянськ, Красноперекопськ».

Як повідомив на брифінгу Олександр Богданов, концерном разом із проектною організацією вже здійснено попередні розрахунки щодо можливості нарощення висоти Чаплинської вежі до 130 метрів.

75 ЕКС-ДЕПУТАТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ КРИМУ ОГОЛОШЕНО В РОЗШУК

Прокуратура Автономної Республіки Крим інформує, що станом на грудень 2017 року оголошено в розшук 75 колишніх депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Про це йдеться у відповіді прес-служби прокуратури АРК на інформаційний запит «Крим.Реалії», повідомляє Укрінформ.

На території Криму й міста Севастополя 16 березня 2014 року відбувся не визнаний у світі «референдум» про статус півострова, за результатами якого Росія захопила Крим. Ні Україна, ні Європейський Союз, ні США не визнали результати голосування на тому «референдумі». Президент Росії Володимир Путін 18 березня оголосив про «приєднання» Криму до Росії.

Міжнародні організації визнали окупацію й анексію Криму незаконними та засудили дії Росії. Країни Заходу запровадили низку економічних санкцій проти неї.

Верховна Рада України офіційно оголосила дату початку тимчасової окупації Криму й Севастополя Росією 20 лютого 2014 року.

КІНОФІЛЬМ «КІБОРГИ» ХОЧУТЬ ЗАПУСТИТИ У ПРОКАТ КАНАДА, США І КРАЇНИ БАЛТІЇ

Він побив рекорд касових зборів за перші вихідні показу в Україні.

Канада, США і країни Балтії хочуть запустити у прокат фільм «Кіборги». Підписаних договорів ще немає, але перемовини тривають. Про це в інтерв'ю інформагентству «Главком» розповів режисер стрічки Ахтем Сеїтаблаєв, йдеться на сайті «5 канал».

За його словами, сценарну структуру фільму будували саме під західну аудиторію, щоб вона розуміла: в Україні не громадянська війна.

«Кіборги» вийшли на екрани 7 грудня і в перший же вікенд прокату фільм зібрав понад 8 мільйонів гривень. Стрічка розповідає про оборону ДАПу восени 2014 року. 5 гривень із кожного придбаного квитка будуть перераховані на допомогу родинам загиблих у боях за летовище.

Матеріали сторінки підготував Анатолій КРАВЕЦЬ

УКРАЇНСЬКА АРМІЯ ВИБРАЛА ЯКІСНУ СИСТЕМУ ЗВ'ЯЗКУ,

А ВСІ ІНСИНУАЦІЇ ЩОДО НЕПРАВИЛЬНОГО АБО НЕСПРАВЕДЛИВОГО ВИБОРУ РАДІОСТАНЦІЙ — ЦЕ НЕВМІННЯ ПРОГРАВАТИ В ЧЕСНІЙ КОНКУРЕНТНІЙ БОРОТЬБІ

Ідеальна модель завше приваблива. Приміром, було б чудово, якби українське військо нині було повністю укомплектоване сучасними, відповідно до останніх досягнень технічного прогресу, зразками озброєння та військового обладнання. І бажано кращого, аніж у нашого противника. Цього можна швидко досягнути за умови вкладення колосальних ресурсів у закупівлю вже готової закордонної техніки або розгортання її власного виробництва. І оскільки таких ресурсів бракує, а національна економіка лише виходить із «затяжного піке», доволі правильним є стратегічне рішення поліпшувати технічне оснащення оборонної сфери в окремих її кластерах. Спершу — у найважливіших, опорних, одним із яких є військовий зв'язок.

Уже на початку російської агресії стало зрозуміло: без осучаснення систем зв'язку в усьому оборонно-безпековому секторі неможливо налагодити якісне й адекватне управління підрозділами та стійку захищену комунікацію. Волонтерський рух поперва уносив вагому лепту в насичення військ певними засобами зв'язку різних виробників. Але доволі швидко прийшло розуміння, що це кардинально не вирішує реальних потреб, а є тимчасово-вимушеним кроком. Складнощі із сумісністю, захистом, обслуговуванням, ремонтом тощо підштовхнули до пошуку уніфікації та гарантованого забезпечення потреб ЗСУ на роки вперед.

Треба було вибрати надійного партнера, який запропонує оптимальні умови: якісне обладнання зв'язку за прийнятною ціною. Як відомо (не зупинятимемося докладно на перипетіях), певний час довелося витратити саме на вибір такого партнера, адже ціна питання була та є надвисокою: обороноздатність і безпека України. І буквально у фінансовому вимірі ціна такого контракту також становила чималу привабливість. Хтось із постачальників мав програти в цій конкурентній боротьбі, а хтось — укласти угоду на тривалу співпрацю з Міноборони України.

Натепер переможця визначено, відбувається належна робота з адаптації й унормування використання радіостанцій турецького виробника Aselsan у ЗС України. Але й досі триває дискредитаційна кампанія, яка має своїм завданням поставити під сумнів прозорість проведення конкурсу в разі закупівлі радіостанцій для потреб нашої армії й посіяти сумнів у тому, що нам потрібні саме такі вироби.

Одразу зауважу: будь-який юрист, вивчивши правовий бекграунд цього контракту, відповість, що його процедура відбулася з урахуванням усіх вимог законодавства, зокрема визначальних і порівняльних випробувань. А практик зауважить: не існує армії, у якій новий зразок апаратури зв'язку або комунікації, тим паче іноземного виробництва, під час установлення на вітчизняну бойову техніку не потребував би певної адаптації.

Щоб з'ясувати, як проходить така адаптація, я звернувся до експертів, котрі володіють першоджерельною інформацією.

«В ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД НА БРОНЕТЕХНІЦІ ЗАСТОСОВУВАТИМУТЬ ЯК РАДІОСТАНЦІЮ MOTOROLA, ТАК І ASELSAN»

— Наразі існує певний інформаційний шум, що радіостанції Aselsan якось неправильно встановлюють на танки. Наскільки я розумію, нічого неординарного, окрім як знаходження оптимального варіанта встановлення сучасних засобів зв'язку на нашу бронетехніку, у цій роботі не відбувається?

— Ми розпочали інсталяцію сучасних засобів зв'язку з танкових військ, тому що танк, як комплексний зразок бойової техніки, є найскладнішим. Наразі триває опрацювання технічних аспектів цієї роботи, — коментує ситуацію начальник Головного управління зв'язку та інформаційних систем Генерального штабу ЗС України генерал-майор Володимир Рапко. — Процес не видався легким. І це було очікуваним. Просто вмонтувати сучасну станцію натовського зразка в Т-64 без конструкторських і нормативних головоломок складно. Опрацьовано низку ідей щодо вирішення цього виклику. Звісно, ми мали все експериментально випробувати, щоб виявити практичні недоліки, аби інсталяція засобів зв'язку задовольняла вимоги війська.

Нині на Казенному підприємстві «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О. О. Морозова» працює спеціальна робоча група, до складу якої входять фахівці Харківського бронетанкового ремонтного заводу, Конструкторсько-технологічного центру Міноборони, представники Aselsan в Україні. Вони працюють над тим, щоб визначити оптимальні штатні місця під'єднання й установлення радіостанції, які поліпшать ефективність роботи бойової машини в цілому.

Зараз у штатному режимі на танках здебільшого працюють водночас Motorola й Aselsan, а встановлена апаратура внутрішнього зв'язку та комутації Aselsan забезпечує роботу як зовнішньої, так і внутрішньої комунікації, що поліпшило керованість бойових машин.

Заступник начальника Центрального бронетанкового управління ЗСУ Озброєння Збройних Сил України полковник Євген Сидоренко тим часом зауважує:

Полковник Євген Сидоренко

— Завершити адаптацію й встановлення радіостанцій Aselsan на дослідний зразок танка Т-64 відповідно до затверджених конструкторських змін плануємо до кінця 2017-го. А вже за результатами випробування визначимося з моделлю для тиражування. Передовсім це стосується танків, що перебувають на капремонті в заводських умовах. Діятимуть і виїзні ремонтні бригади, які замінюватимуть системи зв'язку танків у військах. Тобто у всіх танках, які проходитимуть регламентний капремонт, установлять сучасні засоби зв'язку. А в перехідний період на бронетехніці застосовуватимуть як радіостанцію Motorola, так і Aselsan, поки ми повністю не перейдемо на сучасні засоби. Крім того, триває й адаптація вітчизняних шоломофонів для роботи з радіостанціями Aselsan. Найближчим часом отримаємо щонайменше 100 таких шоломофонів, які дешевші за закордонні аналоги.

ЯКЩО НЕ ЗАБРАКНЕ КОШТІВ, ТО ПЕРЕОСНАЩЕННЯ ВІЙСЬКА НА НОВІ ЗАСОБИ ЗВ'ЯЗКУ ЗАКІНЧАТЬ ДО 2020-ГО

Генерал-майор Володимир Рапко

Зазначимо, що шоломофони натовського стандарту відрізняються від українських наявністю знімного шолома з кевлару, також у вітчизняних використовують ларингофони, а в європейських — мікрофонну гарнітуру. Тому танкістам треба звикати до мікрофона перед обличчям, який на перший погляд ніби заважає. Однак застосування такої гарнітури забезпечує кращу чіткість переговорів завдяки значно кращим частотним характеристикам.

Отже, вибір шоломофонів залишимо за танкістами.

— Також необхідно опрацювати технічні питання інсталяції сучасних засобів зв'язку для танків Т-80 та БМП. Процес установлення сучасних засобів зв'язку на зразки бойової техніки радянського виробництва не такий легкий, як видавалося спершу. Хоча відкрию «таємницю»: крім бронетехніки, на всіх інших зразках озброєння така адаптація пройшла успішно й швидко. Ідеться про радіостанції Harris, Motorola та в деяких випадках Aselsan.

— Коли ми ведемо мову про радіостанції Aselsan УКХ-діапазону, то розуміємо, що це техніка, яка справді забезпечує підвищений захист і спроможність діяти в умовах РЕБ на відміну від радіостанції Motorola?

— Так, але Motorola дає змогу на перехідний період бути на зв'язку з піхотою, яка підтримує танки. Найважчим є перехідний період, коли водночас діють кілька типів техніки, — каже генерал-майор Володимир Рапко, — кожен виробник засобів зв'язку реалізує унікальні алгоритми псевдовипадкового налаштування робочої частоти, криптографічного захисту інформації й методи цифро-аналогового, аналогово-цифрового перетворення сигналу.

— А яка ситуація з фінансуванням на наступний рік із погляду задоволення потреб зв'язку ЗС України?

— Для того щоб успішно здійснити переоснащення війська сучасними засобами зв'язку, потрібен час і кошти. До речі, до кінця поточного року надійде партія радіостанцій Aselsan, і ми продовжимо переоснащення тих підрозділів, які нам визначив начальник Генерального штабу — Головнокомандувач ЗС України.

— Переоснащення — то чималі кошти. Напевно, тому, за давньою українською традицією, у декого виникли підозри щодо непрозорості закупівель…

— Усі рішення щодо закупівлі тих чи інших технічних засобів Головне управління зв'язку та інформаційних систем ГШ ЗС України ухвалює не просто так. Вивчають досвід країн, які були в схожій ситуації, як ми, і які потребували швидких змін у своєму технопарку. Це досвід Польщі, Грузії, Азербайджану, країн Балтії. А нова хвиля інформаційного пресингу, на мою думку, піднялася через те, що ми не придбали радіостанції ізраїльської компанії Elbit Systems Ltd. Цей виробник запропонував Збройним Силам України радіостанції, які не підтвердили заявлених технічних характеристик. Це декому не подобається, мабуть, тому я й мої підлеглі відчуваємо певний тиск. До того ж рішення, якому виробникові надати перевагу, ухвалювали разом із Національною гвардією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, а також з участю експертної ради, до складу якої входять волонтери й науковці. Хочу, для розуміння, донести алгоритм цього рішення: 2015-го відбувалося вивчення сучасних зразків засобів зв'язку, наступного року провели покази, визначальні відомчі випробування. А потім — колегіальне рішення про те, що за технічними параметрами вибрано Aselsan. Ми укладаємо угоду й отримуємо першу партію радіостанцій. Після цього почався певний тиск на ЗС України, і Міністр оборони України, щоб уникнути інсинуацій, вирішив провести додаткові порівняльні випробування задля повної прозорості в травні — червні 2017-го комплексною комісією від усіх силових відомств і трьох наукових установ МОУ. Усі члени комісії без винятку віддали перевагу радіостанціям Aselsan, підтвердивши правильність попереднього рішення.

— Підрозділи, на озброєнні яких перебувають різнотипні станції, чутимуть один одного?

— Питання сумісності підрозділів, які діють окремо, нині вирішують застосуванням сучасної апаратури внутрішнього зв'язку й комутації та радіостанціями Harris короткохвильового діапазону. Останні застосовують усі силові структури — задля взаємодії. Це рішення начальників зв'язку ЗСУ, Держприкордонслужби, Нацгвардії. Ми знали, що нам доведеться разом воювати, тому треба будувати взаємосумісну систему комунікації. Хтось не хоче, щоб Збройні Сили України переходили на сучасний цифровий зв'язок. Ми ухвалили правильне рішення, і повернутися назад неможливо, бо це стане злочином перед тими солдатами, які повинні мати якісний і захищений зв'язок. Співвідношення «якість — ціна» в цьому процесі вибору була визначальною. На жаль, бізнес і ще не навчився програвати в чесній конкурентній боротьбі. Але в нього іще є можливість цьому навчитися.

Геннадій КАРПЮК

УКРАЇНА — НАТО. РІК ЗБЛИЖЕННЯ ТА ІНТЕГРАЦІЇ,

АБО ЧОГО ДОСЯГЛА НАША ДЕРЖАВА НА ШЛЯХУ ДО ЧЛЕНСТВА В АЛЬЯНСІ?

Як нині взаємодіють Україна та НАТО? Це та інші питання стали предметом обговорення під час нещодавнього засідання за круглим столом «Україна — НАТО. Рік зближення та інтеграції. Плани, очікування та підсумки взаємодії»

Зокрема фахівці та експерти під час заходу, що відбувся в Укрінформі, обмінялися думками щодо того, яким чином інтеграція в структури НАТО допоможе змінити Збройні Сили України, щоб наша держава могла стати не лише надійним партнером НАТО, а й сильним його союзником у майбутньому.

СПІВПРАЦЯ З НАТО ЗМІЦНЮЄ УКРАЇНУ

«Співпраця з Північноатлантичним альянсом посилює Українську державу. Власне, іноді ми чуємо в нашій країні закиди, що є цей діалог, є риторика, але членство в НАТО — це далеке майбутнє. У будь-якому разі, власне, через такий діалог, через практичну співпрацю ми інтегруємося. І та співпраця, яка є на сьогодні, посилює національну безпеку України», — зазначив під час заходу голова Громадської ліги «Україна — НАТО» Сергій Джердж і зауважив, що сьогодні РФ докладає всіх зусиль, щоб ускладнити об'єднання України з партнерами з інших країн.

ПІСЛЯ ТОГО ЯК ПОЧАЛАСЯ РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ ПРОТИ УКРАЇНИ, СПІВПРАЦЯ МІЖ НАТО ТА УКРАЇНОЮ СТАЛА БЕЗПРЕЦЕДЕНТНОЮ

Голова Представництва НАТО в Україні Александер Вінніков, ведучи мову про плани на наступний рік, зокрема зазначив: «Подальша активна імплементація зобов'язань щодо оборонних реформ в Україні в рамках Стратегічного оборонного бюлетеня — це також і перехід до цивільного міністра оборони 2018 року». Також він зауважив, що 2018-го слід ухвалити концепцію реформи СБУ та новий закон про національну безпеку, у якому буде чітко виписано роль і відповідальність у секторі безпеки та оборони.

«Для того щоб наблизитися до НАТО, Україна має зосередитися на системних змінах, аби реформи були сталими й незворотними. Важливо розуміти, що впровадження євроатлантичних норм і принципів означає фундаментальні зміни в менталітеті, у тому, як інституції працюють та співпрацюють. Без фундаментальних змін упровадження технічних стандартів не дадуть тих результатів, яких Україна прагне», — сказав він і підкреслив, що після того, як почалася російська агресія проти України, співпраця між НАТО та Україною в політичному й практичному вимірах стала безпрецедентною.

Він зазначив, що сьогодні Україна стикається зі значними зовнішніми та внутрішніми викликами, але союзники НАТО прагнуть, щоб держава стала справжньою історією успіху.

«Вони (союзники Альянсу. — Ред.) переконані, що незалежна, суверенна й стабільна Україна, яка чітко прагне до демократії та правовладдя, є запорукою безпеки не тільки в Східній Європі, а й в усьому Євроатлантичному регіоні», — наголосив голова Представництва НАТО.

Пан Вінніков зауважив, що Україна вже реформується, поставивши собі дуже амбітну мету імплементувати стандарти й принципи НАТО до 2020 року. Він також сказав, що з допомогою міжнародної спільноти Україна дуже активно працює для посилення своїх оборонних спроможностей і впровадження реформ.

НАТО НІКОЛИ НЕ ВИЗНАЄ АНЕКСІЮ КРИМУ

«Прагнення НАТО до партнерства з Україною лишаються неухильними стосовно політичної підтримки суверенітету й територіальної цілісності України. Це не обговорюється. Нелегальну анексію Криму не визнаємо й не визнаємо ніколи. І позиція НАТО щодо того, що відбувається на Сході України, також лишається дуже чіткою», — сказав пан Вінніков і підкреслив, що наступний рік буде дуже насичений щодо співпраці України й НАТО.

«Буде дуже багато викликів, але я впевнений, що політичний діалог продовжуватиметься на вищому рівні також», — підкреслив директор Офіса зв'язку НАТО в Україні.

У РНБО СПОДІВАЮТЬСЯ НА УХВАЛЕННЯ НАСТУПНОГО РОКУ ЗАКОНУ ПРО ОСНОВИ НАЦБЕЗПЕКИ

Заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олександр Литвиненко сподівається, що законопроект про основи національної безпеки буде ухвалено наступного року.

«Фактично завершено розробку базового закону про основи національної безпеки, і я дуже сподіваюся, що наступного року його ухвалить парламент», — заявив Литвиненко й зазначив, що відбувається активна робота над низкою дуже серйозних документів, пов'язаних із реформуванням системи секретності, захисту державної таємниці й посиленням можливостей української розвідки.

Литвиненко зауважив, що нині відбувається імплементація Стратегії національної безпеки, Концепції розвитку сектору безпеки оборони України, Стратегічного оборонного бюлетеня. Одним із найважливіших завдань він назвав досягнення сумісності з НАТО, що є першою передумовою для просування України на цьому шляху.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

УКРАЇНА Й НАДАЛІ АКТИВНО ПРОСУВАТИМЕ ІНІЦІАТИВУ МИРОТВОРЦІВ ООН

Після завершення наприкінці грудня дворічного мандата тимчасового члена Ради Безпеки ООН Україна продовжить активно просувати ініціативу щодо введення миротворчої місії ООН на Донбас.

Про це в Нью-Йорку заявив Міністр закордонних справ України Павло Клімкін під час брифінгу в штаб-квартирі ООН, повідомляє Укрінформ.

Як зазначив посадовець, Україна зараз має абсолютно схожу позицію зі Сполученими Штатами, країнами «нормандського формату» — Німеччиною, Францією, які представляють Європейський Союз, «і ми маємо тиснути на Росію далі в плані санкцій, солідарності, додаткових інструментів».

Він також повідомив, що вже провів зустрічі з багатьма членами Ради Безпеки, які були поінформовані про нинішню ситуацію, а також про наміри РФ «установити російський протекторат на окупованому Донбасі». Крім того, Павло Клімкін зауважив, що росіяни намагаються створити враження, що місія ООН буде чимось на кштальт «окупаційної адміністрації».

«Моя відповідь на це така: окупаційна адміністрація там уже існує. Нам потрібна реальна місія, яка буде покривати всю територію окупованого Донбасу, неконтрольовану ділянку українсько-російського державного кордону, до того ж, безумовно, матиме міцний і потужний мандат щодо роззброєння, стримування, реального відведення військ, включаючи російські сили та всі види озброєння, а також, звичайно, готуватиме Донбас до майбутніх виборів», — зауважив міністр.

За його словами, формула дуже проста: Росія виходить, міжнародні сили заходять.

«Але проблема лише в Росії, яка хоче залишити ситуацію такою, як вона є, а також продовжувати використовувати Донбас, про який вона взагалі не піклується, як інструмент для подальшої дестабілізації України і Європи», — зауважив Павло Клімкін.

Глава МЗС України наголосив, що альтернативою для миротворчої місії ООН на Донбасі може бути лише заморожування ситуації на російських умовах.

«І це буде бомбою уповільненої дії не тільки для нас, для України, але й для всіх», — наголосив очільник українського зовнішньополітичного відомства.

«КРЕМЛЬ НЕ ОЧІКУВАВ, ЩО США ТА ЄВРОПА БУДУТЬ ЗБЕРІГАТИ САНКЦІЇ ТАК ДОВГО»

Влада Росії розуміє, що не зможе отримати від окупації Донбасу стільки, як колись планувалося. Таку думку висловив колишній посол США в Україні Вільям Тейлор, повідомляє Укрінформ.

«Думаю, переваги, які вони отримали, увійшовши на Донбас, виявилися значно меншими за очікувані, а ось ціна цього кроку — досить висока. Кремль не очікував, що США та Європа будуть зберігати санкції так довго. Коли сталася війна у Грузії 2008 року, санкції щодо Росії були нетривалі. Цілком можливо, що, увійшовши до Криму і на Донбас, Путін сподівався отримати таку саму швидкоплинну реакцію», — сказав він.

Проте санкції тривають і є болючими для російської економіки, роблячи Крим і Донбас «дорогим задоволенням» для Росії, вважає Тейлор.

«Усі ці витрати явно перевищують вигоди, і це відкриває простір для переговорів. Тому я думаю і сподіваюся, що росіяни все ж таки розглядають варіанти поступового виходу з Донбасу», — додав дипломат.

Він також розповів, що, за його інформацією, ще минулого літа в оточенні Путіна обговорювалося, що залишатися на Донбасі — не найкраща ідея, тож важливо якось поступово звідти виходити.

НА ДОНБАСІ ЗНОВУ «ГРАД»

ІНТЕНСИВНІСТЬ ОБСТРІЛІВ НАШИХ ПОЗИЦІЙ ТА МИРНИХ СЕЛИЩ НА СХОДІ КРАЇНИ ЗРОСТАЄ, ЯК І КАЛІБР ЗАДІЯНОЇ БОЙОВИКАМИ ЗБРОЇ

«Руский мір» продовжує вбивати та руйнувати все, до чого торкається...

За нещодавнім повідомленням прес-центру штабу антитерористичної операції (АТО), у світлий час доби формування російсько-терористичних військ, що діють на Донбасі, обстріляли низку селищ із 122-мм реактивних систем залпового вогню типу БМ-21 «Град». Зокрема Авдіївку, Гладосове, Травневе, Зайцеве. Цим вони грубо та нахабно порушили Мінські домовленості, згідно з якими така зброя не тільки не може бути застосована, а й повинна знаходитися у спеціально визначених місцях на встановлених цими домовленостями відстанях від лінії розмежування. Але, як бачимо, захисники «руского міра» вважають, що ці вимоги їх не стосуються

На щастя, цього разу ніхто з мирних мешканців міста та його околиць, а також українських військовиків не постраждав. У результаті обстрілу зазнали руйнувань будівлі житлового сектору та було розбито лінію електропередач… Очевидно, відкриваючи вогонь по Авдіївці з РСЗВ типу «Град», окупанти розраховували на більш резонансний результат…

Загалом протягом двох останніх тижнів бойовики російсько-терористичних угруповань поступово нарощували як інтенсивність обстрілів в районі АТО (нещодавно одну з позицій українських військ неподалік ДАПу окупанти обстрілювали протягом п'яти годин), так і кількість випадків застосування забороненого Мінськими домовленостями важкого озброєння. Так, якщо на початку та в середині осені середньодобова кількість збройних провокацій та обстрілів (себто — порушення перемир'я) з боку окупаційних формувань не перевищувала, за даними штабу АТО та представників української частини місії СЦКК, 18–19 випадків, то вже на кінець листопада — на початок грудня цей показник поступово досяг спочатку позначки — 28–30 обстрілів на добу, а в окремі дні їх було до 40 на добу.

При цьому знову застосовувалося важке озброєння. Якщо раніше бойовики переважно обстрілювали наші позиції з автоматичної стрілецької зброї, великокаліберних кулеметів, станкових гранатометів, зенітних установок та 82-мм мінометів, то тепер по українських передових позиціях та навіть тактичному тилу і, відповідно, по мирних населених пунктах, які знаходяться поблизу лінії фронту, б'ють із танків, важкої артилерії, 120-мм мінометів.

Більше того, останнім часом бойовики та їхні російські куратори з числа кадрових військовиків Збройних сил РФ почали використовувати декілька нових тактичних прийомів, намагаючись різко підсилити «ефект» своїх збройних провокацій. А головне — ретельно замаскувати свої провокаційні дії.

Дуже «популярним» у середовищі «мирних шахтарів та металургів Донбасу» є приховане мінування місцевості, снайперські засідки, прицільна стрільба із заздалегідь облаштованих та ретельно замаскованих позицій

Наприклад, останнім часом бойовики використовують так званий комбінований метод обстрілу позицій українських військ із мінометів. Відкриваючи вогонь з «дозволених» 82-мм мінометів (типу 2Б14 «Поднос», або 2Б9 «Василек»), вони згодом «підключають» уже заборонені важкі 120-мм мінометі. У такий спосіб їхнє застосування маскують серед стрільби з 82-мм мінометів. Або під час стрільби зі станкових автоматичних гранатометів типу АГС-17, ЗУ-23–2 чи 30-мм автоматичних гармат БМП-2 підключаються ворожі снайпери, які відкривають прицільний вогонь по позиціях українських підрозділів, маскуючись на тлі гучної стрільби інших засобів ураження, щоб уникнути виявлення своєї позиції.

Окрім того, активізувався рух рейдових груп у нейтральній зоні (з метою прихованого зближення із позиціями наших військ і раптового обстрілу їх з використанням автоматичного стрілецького озброєння та ручних гранатометів). В умовах жорсткої позиційної війни на Донбасі бойовики і «фахівці» з частин і підрозділів спеціального призначення ГРУ ГШ РФ також продовжують активну диверсійну діяльність проти наших військ, причому безпосередньо на передньому краї та в їхньому ближньому тактичному тилу. В цьому сенсі дуже «популярним» у середовищі «мирних шахтарів та металургів Донбасу» є приховане мінування місцевості, снайперські засідки, прицільна стрільба із заздалегідь облаштованих та ретельно замаскованих позицій із протитанкових засобів з метою знищення бойових броньованих машин українських військ, які знаходяться в укриттях (зазвичай з цієї метою використовують ПТРК), або руйнування інженерних споруд українських військ на передньому краї.

Путінські адепти, попри різного роду домовленості, перемир'я та інші договори, продовжують активно використовувати на передньому краї й бронетехніку, зокрема танки, а також так звані мобільні вогневі групи (2–3 міномети, пара зенітних установок та станкових гранатометів, усе — на транспортних, мобільних засобах). Робиться це для завдання раптових вогневих нальотів по позиціях наших військ з метою їхнього гарантованого вогневого ураження і подальшого швидкого відходу у глибину своїх бойових порядків. З цією метою вони розробили цілу систему забезпечення їхнього прихованого застосування. Вона передбачає не тільки проведення ретельного прихованого спостереження за позиціями наших військ, щоб виявити найбільш «перспективні» цілі, а й облаштування замаскованих вогневих позицій, коректування вогню, попередню розвідку шляхів виходу бойової техніки на вогневі позиції та її повернення до місця стоянки, обслуговування та зберігання. Все це робить присутність ворожої бронетехніки на передньому краї досить небезпечною для наших військ.

Вдаються поборники «руского міра» і до відвертих провокацій та підступних методів ведення бойових дій, обстрілюючи населенні пункти та квартали або власні покинуті позиції. Робиться це зазвичай із імітацією обстрілів з українського боку, щоб укотре звинуватити воєнно-політичне керівництво нашої країни в «небажанні досягти миру на Донбасі» або у «свідомому зриві Мінських домовленостей». Окрім того, бойовики нерідко провокують наші підрозділи на відкриття вогню у відповідь й з більш банальною метою — виявити систему розташування наших вогневих засобів на передньому краї, пристріляні орієнтири, зони та сектори, визначити кількість сил та засобів українського війська, які обороняються на тій чи іншій ділянці та виконати ще низку інших завдань тактичного масштабу.

Підсумовуючи, можна цілком впевнено стверджувати, що загострення ситуації в районі АТО із різким зростанням кількості та масштабів обстрілів та збройних провокацій з боку бойовиків, має на меті не лише досягнення суто військових цілей. У такий спосіб агресор прагне впливати на внутрішнє та зовнішнє становище в нашій країні. Прагне розхитати ситуацію у державі.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

P.S. Коли верстався номер:

Як повідомляє прес-центр штабу АТО, на різних ділянках лінії зіткнення російсько-окупаційні війська продовжують грубо порушувати Мінські домовленості й застосовують заборонені зразки озброєння, зокрема мінометі і важку артилерію. Так, у районі так званої Світлодарської дуги, південніше від селища Луганське, бойовики задіяли 152-мм гармати-гаубиці та 120-мм мінометі, що є кричущим порушенням Мінських домовленостей. Також, з важкої зброї було обстріляне бойовиками селище Новолуганське, де внаслідок цього було зруйновано десятки домівок мирних мешканців.

Більше того, протягом вихідних днів бойовики цих формувань застосували проти наших передових підрозділів танки та інші бойові броньовані машини (переважно бойові машини піхоти — БМП).

Протягом доби з суботи на неділю формування російсько-окупаційних військ більше 30 разів відкривали вогонь на різних ділянках району проведення антитерористичної операції (АТО). Внаслідок цього під їхній вогонь потрапляли не тільки позиції українських військ, а й мирні селища Донбасу, розташовані поблизу лінії розмежування.

ВОДЯНЕ. ДО ПРОТИВНИКА НА ОКРЕМИХ ДІЛЯНКАХ ДОКРИЧАТИСЯ МОЖНА

ДО ВІЙНИ — ЗВИЧАЙНЕ ДАЧНО-ВІДПОЧИНКОВЕ МІСТЕЧКО. СЬОГОДНІ — ОДНА З НАЙГАРЯЧІШИХ ДІЛЯНОК ФРОНТУ

Кулемет «Максим» встановлений майже під стелею. Щоб було зручніше стріляти, до нього прибудована спеціальна полиця

Спостереження ведеться за допомогою «труби розвідника»

Ми йдемо розбитою вулицею. Під ногами — уламки цегли, шматки заліза, клапті якихось ганчірок. Ноги роз'їжджаються і грузнуть. Навколо — вже звичний за останні роки пейзаж. Пробиті дахи, розтрощені будинки, вибиті й затягнуті плівкою вікна. Безлюддя. Як каже офіцер Андрій зі штабу батальйону, що супроводжує нас, у цьому селі майже не залишилося місцевих жителів, а ті, що є, намагаються зайвий раз не виходити з осель. На одному з городів поряд із розбитим будинком помічаю незрізану й уже пожовклу капусту. Поруч із поваленим парканом червоніють ягоди шипшини. Час від часу лунають постріли, чути далекі черги, вибухи мін

...Нарешті ми спускаємося в один із підвалів. Тут тепло і навіть затишно, наскільки може бути затишно на КСП під вогнем. Командир підрозділу, який тримає тут оборону, гостинно пропонує каву або чай.

— Сьогодні з ранку знову було спекотно. Тут ранкові обстріли — замість побажання доброго ранку. До противника на окремих ділянках буквально докричатися можна. Ось з ранку покричали одне одному: ми їм «Слава Україні!», а вони нам щось своє й постріляли, що бадьорить краще за каву...

Андрій додає:

— По нас працюють щодня і майже цілодобово з багатьох видів зброї. Бойовики б'ють із мінометів, великокаліберних кулеметів, іноді під'їжджає з того боку БМП і відпрацьовує з гармати.

На запитання, хто сидить в окопах із того боку, відповідає:

— З того боку, швидше за все, знаходяться змішані підрозділи. Безпосередньо в окопах сидять місцеві сепаратисти, вони й стріляють. А ось куратори і інструктори, судячи з радіоперехоплень, росіяни.

Бійці відзначають, що рівень підготовленості противника зріс, зокрема відзначають роботу снайперів. Є й зміни в тактиці роботи бойовиків — вони дедалі активніше застосовують тактику подвійного вогню або «зашумлювання». Виглядає це так: один із видів великокаліберної зброї працює, створюючи звуковий фон. Під прикриттям звуків цієї, часто неприцільної, стрільби, відкривають вогонь або снайпери, або АГС.

Днями загинув ще один наш боєць. Він перебував на «нулі», вів спостереження за противником у передовому дозорі. Якоїсь миті почав працювати великокаліберний кулемет. Боєць повернувся до телефона, щоб доповісти про обстріл, і був убитий снайпером. Важко сказати, наскільки він бачив, куди стріляє, але в амбразуру поцілив, на жаль, точно. Попри те, що боєць був у повному комплекті захисту, куля увійшла між пластинами зі спини. Поранення виявилося несумісним із життям.

Як пояснює Андрій, вони розрізняють два види вогню противника. Один — провокаційний, щоб змусити наших бійців на вогонь у відповідь і розкрити свої вогневі точки, другий — прицільний, коли б'ють чітко по спостережних пунктах, по амбразурах спостерігачів, по позиціях. У цьому випадку наші доповідають командуванню і дають адекватну відповідь доти, допоки противник не припиняє обстріл.

Бойовики застосовують тактику подвійного вогню або «зашумлювання». Виглядає це так: один із видів великокаліберної зброї працює, створюючи звуковий фон. Під прикриттям звуків відкривають вогонь або снайпери, або АГС

Під час розмови чути окремі постріли. Несподівано лунає глухий удар. Земля під ногами відчутно здригається і стає темно — світло згасає. При цьому наші бійці зберігають спокій.

Спалахує ліхтарик, шипить рація. Командир роти запитує:

— Що трапилося?

У відповідь:

— Один ВОГ з АГС, більше поки нічого.

За якийсь час з'являється світло. До приміщення входить боєць у брудній куртці й таких же брудних берцях. Видно, що багнюка свіжа — довелося полежати, перечікуючи обстріл.

— Там провід порвало, я його замінив. Усе гаразд.

Від кави відмовляється і йде виконувати свою звичайну роботу.

Ми з Андрієм виходимо на вулицю. В одному з будинків помічаю рух. Там щось ремонтує один із місцевих жителів. Не перериваючи роботи, каже, що поки не стріляють, потрібно встигнути закінчити справу.

Звідкись лунає мекання кіз. Тварини поїдають неприбрану городину, гризуть голі гілки чагарника, деякі намагаються здирати кору на посічених осколками деревах. Побачивши мій подив, майор з усмішкою пояснює, що один із місцевих жителів тримає стадо кіз. Невдовзі з'явився і сам господар тварин. Усміхнений, худорлявий, у плащі та кепці. Погляд чіпкий, але очі — сумні й запалені. Знайомимося. Дядя Коля, як він назвав себе, квартиру залишив доньці в місті, а сам із дружиною живе тут.

— Їхати нам нікуди. Спасибі військовим, волонтерам — привозять харчі, щось самі вирощуємо на городі. Ось — кіз тримаємо, молоко п'ємо.

Про війну дядя Коля відгукується стримано, але помітно, що ця тема йому неприємна. В ході розмови з'ясовується, що раніше він думав, що з окупантом можна якось домовитися, то зараз розуміє — нема з ким. Прощаємося. Йдемо далі.

Проходимо селом. Скрізь одне і те ж — розбиті шибки, провалені дахи, вирви, купи каміння, цегли, шлакоблоків і лише деінде вціліли пофарбовані в яскраві кольори стіни. Холод, запустіння, стукіт кулеметів і хльосткі поодинокі постріли. Надсадно гудучи, проїжджає вантажівка, заляпана брудом по самі вікна.

Рухаємося далі на один із передових ВОПів. Його майже постійно обстрілюють, із незначними перервами. Ним командує молодий вояк, з відпущеною для солідності борідкою. Він представляється Олександром. Опорник обладнаний з усім можливим комфортом. Огородження і стіни традиційно викладені темно-зеленими снарядними ящиками, набитими землею. Біля входу стоять два прогорілі цинки — судячи з кількості вугілля, їх активно використовують як конфорки. Поле пооране вирвами, дерева навколо посічені кулями й осколками.

В зразковому порядку в саморобній піраміді з тих же снарядних ящиків складено стрілецьку зброю, поряд — бронежилети, каски. Все під рукою. У кутку щось шкварчить на пательні, під якою тріпотить жовтувато-синє полум'я. Над нею чаклує боєць, якого називають дідом Сергієм.

Він готує картопляні деруни. На запитання, як часто вдається спокійно кулінарити, відповідає з усмішкою:

— Коли спокійно — готуємо борщ, суп, м'ясо смажимо. Я тут не штатний кухар, але в мене це виходить краще за всіх.

Командир пробує дерун і каже:

— Смачно, як удома.

Ми спускаємося у траншею. Вона глибока, викопана за всіма інженерними правилами, звивиста. Йдемо трохи боком. Бруствери укріплені мішками з землею, спостережні та кулеметні гнізда з бійницями прикриваються спеціальними заслінками.

В одному з таких гнізд встановлено… кулемет «Максим». Ветеран свіжопофарбований, в камуфляжі. Встановлений він майже під стелею і до нього прибудована спеціальна полиця на кшталт вагонної. Сашко пояснює:

— Я люблю зручність, тому за кулеметом зазвичай лежу. Бойовики часто б'ють для того, щоб ми розкрили всі наші вогневі засоби. Навіть танк якось виїхав по нас попрацювати — в них своєрідне розуміння перемир'я. Ми відповідаємо тільки з дозволу командування і примушуємо їх до тиші. Словом, тримаємося.

Помічаю ще одного бійця — він веде спостереження через «трубу розвідника», не виставляючи голову за бруствер.

— Сьогодні щось вже дві години тихо. Мабуть, ОБСЄ працює.

Прощаємося, домовляємося побачитися після перемоги.

Вечоріє. Минув ще один день війни…

Олександр ШУЛЬМАН

«ПОТРІБЕН ЧАС, АБИ ВИРОСЛО ПОКОЛІННЯ, ЯКЕ ПРИВЕДЕ СВОЇХ БАТЬКІВ ТА ДІТЕЙ У МОДЕРНОВУ УКРАЇНУ НЕ ПРИМУСОВО, А ДОБРОВІЛЬНО. ЦЕ І СТАНЕ ТОЧКОЮ НЕПОВЕРНЕННЯ»

На початку цієї зими творчі шляхи-доріжки вкотре завели на Донбас. На відтинок траси від Ізюма до Слов'янська наше авто втрапило пізнього вечора. Але це навіть посилило несподіване естетичне задоволення від видовища, яке створювали десятки прожекторів, що освітлювали, напевно, цілодобову роботу дорожників, котрі вкладали свіжесенький асфальт на попередньо добре підготовлене й висушене базове полотно. За дві доби ми поділилися враженнями від оновленого парадного в'їзду на Донеччину з очільником обласної військово-цивільної адміністрації, зустрівшись із ним у Маріуполі. Він підтвердив: дорожні роботи справді тривають навіть уночі. На цю трасу держава надала майже 200 мільйонів гривень. Отже, про перспективи розвитку Донеччини, шляхи вирішення глобальних викликів і співпрацю з військовими — наша бесіда із Павлом Жебрівським

Павло Жебрівський

— Цьогорічні майже 800 мільйонів гривень переходять на рік наступний — ми просто їх не використали, бо не було відповідної компанії, готової масштабно відновлювати наші дороги. А от на 2018-й ми знайшли компанію, що візьметься будувати і ремонтувати дороги. Загальний фінансовий вимір обсягу тих робіт становить рекордні 4 мільярди гривень! Регіон і ми всі дуже очікуємо початку цього процесу, — реагує на нашу розповідь про побачене на нічній трасі обласний очільник.

На Донеччині діє проект «ВДВ», що означає «Воїни — до влади»

— Наскільки активно і плідно ви співпрацюєте зі Збройними Силами?

— Спершу про частини, що постійно дислокуються на Донеччині. Ми практично домовилися із командувачем ВМС України віце-адміралом Ігорем Воронченком, що 2018-го закінчимо проектну документацію для будівництва сучасної бази одного з підрозділів морської піхоти. На це виділяємо приблизно 70 мільйонів гривень. Половину цих коштів надає Міноборони, 17,5 мільйона — обласна військово-цивільна адміністрація і стільки ж — міська влада. Днями я зустрічався із командиром іншої бригади, розташованої в районі Маріуполя. Ми домовилися про передачу деяких приміщень під розміщення її штабу і структур забезпечення частини.

Неймовірне задоволення отримав, коли був у звільнених нашим військом селищах Травневе і Гладосове. Там мав розмову з командиром бригади, підрозділи якої зробили цю шляхетну справу. Це бойовий офіцер, інтелектуал. Він аналізує і знає, що робиться в усьому світі та Україні, тверезо оцінює дії нашого ворога, що допомагає у плануванні заходів протидії. То ми домовилися, що їхній пункт постійної дислокації ми облаштуємо в Бахмуті і зробимо все для якісного та комфортного перебування там військових. Загалом добрі стосунки в нас склалися з усіма частинами, які тут воювали. Дуже вдячний за ту справу, яку зараз виконують наші звитяжці на передовій, за їхню, можна сказати, гуманітарну місію. Приміром, офіцери цивільно-військового співробітництва, щойно в них з'явився доступ до звільнених сіл, не очікуючи приїзду представників влади, розпочинали роботу із обленерго та іншими структурами. А військові інженери в районі Травневого і Гладосового допомагають вимостити там дороги.

— Як люди відреагували на те, що в їхніх селищах замайоріли українські прапори?

…По-різному. В перші хвилини спілкування відчувалася певна наїжаченість. Але коли ти по-доброму із цими людьми спілкуєшся, багато які з них «тануть» і навіть переходять на українську мову. Якщо говорити про власні спостереження, то мені здається, що в Травневому люди прихильніше налаштовані: там є перспектива встановлення хорошої комунікації із громадою. Тим паче, що бойовики контролювали лише половину села. Але і в Гладосовому, яке повністю перебувало під окупантом, ми теж ситуацію покращимо. Тут особливість у тім, що це село було певною мірою колективною заміською дачею Горлівки, там живе чимало людей старшого віку. Я не маю на увазі те, що вони не сприймають Україну. Просто в них виявилися додаткові незручності у спілкуванні з рідними, які переважно залишилися по той бік лінії розмежування…

Також думаємо над проблемами доставки туди продуктів харчування, оформлення і видачі пенсій та соцвиплат, допомоги в медзабезпеченні. Приміром, у Гладосовому дехто вже почав оформляти російську пенсію. І ми направили до Верховної Ради подання, щоби підпорядкувати це село Бахмутському району. Тоді ми відновимо оформлення пенсій. Цей процес варто пришвидшити, аби люди відчули поліпшення свого матеріального становища. Як і те, що в Україні значно краще, ніж під окупацією.

— Нещодавно ви зауважили, що у Краматорську планують відкрити військовий ліцей. З якою метою це робиться?

— Той, хто думає, що все кардинально змінилося за ці чотири роки, глибоко помиляється. Ми тільки на порозі еволюційних змін. Тому варто мати стратегічне бачення розв'язання більшості проблем, які є на Донеччині. От зараз я бачу, що де-не-де «ватники» таки піднімають голови — ця проблематика не зникла. І дітям, які хочуть пов'язати своє майбутнє із українською армією, потрібна певна підготовка. У Донецьку колись діяв військовий ліцей. Нині ж на контрольованій українською владою Донеччині такого закладу немає. Ми вже провели роботу з перепрофілювання одного з інтернатів. Ви б бачили, яким неймовірно вдалим, принаймні ескізно, є проект його перетворення на військовий ліцей на 240 ліцеїстів! Його архітектурний екстер'єр виконано з елементами українського бароко XVIII століття! До того ж якісну проектно-кошторисну документацію нам пообіцяли фактично подарувати. Дуже хочу, щоб усе встигнули зробити до 1 вересня 2018-го.

У Краматорську в 2018-му планують відкрити військовий ліцей

— Донеччина — лідер за виконанням призову до війська. Про що це свідчить?

— А про те, що наші хлопці не ховаються від служби у війську, це потенційні контрактники. Відкрию маленький «донбаський секрет» — ми не влаштовуємо облав на призовників! Я так і казав військовому комісару області, що результат призову й кількість та якість людей, які уклали контракти із ЗСУ, є похідними від вашої роботи. Переконаний: кожна бригада має проводити у школах уроки мужності, звитяги. Така робота триває, але чим більше її буде — тим краще! Маємо належним чином ставитися і до тих, хто відслужив. Приміром, контролювати надання атовцям земельних ділянок повинен не лише певний посадовець чи мій заступник, а й військком. Якщо про

«Важко перевиховати людей у віковій категорії 50+, але важливо прищепити любов до України молоді. І зауважте, що 47% бюджету розвитку Донецької ВЦА спрямовано на нашу юнь»

цих хлопців і дівчат справді по-державницьки піклуватися, то й в інших виникне бажання служити.

До речі, у нас діє проект «ВДВ», що означає «Воїни — до влади». Деякі атовці — учасники проекту працюють і в обладміністрації. А чимало учасників іншої схожої ініціативи «Український донецький куркуль» отримали гранти й відкрили власний невеличкий бізнес. У нас хороша атовська громадська організація, де не крикуни беруть гору, а люди з цікавими й реальними пропозиціями. Вони ставлять непрості запитання, але це не критиканство! Є проблеми, але ми їх спільно вирішуємо.

— Що у вашій роботі зараз найголовніше?

— Перемогти в боротьбі за молодь. Ми робимо ставку саме на неї. Буквально з дитячих садочків. Я прагну зробити наші опорні школи найкращими в державі. Вдалося спорудити 85 спортмайданчиків зі штучним покриттям та 200 відкритих спортмістечок. Знаєте, важко перевиховати людей вікової категорії 50+, але важливо прищепити любов до України молоді. І зауважте, що 47% бюджету розвитку Донецької ВЦА спрямовано на нашу юнь. Потрібна лагідна українізація цього краю, що має низку особливостей. Серед найвиразніших — високий ступінь патерналізму. Але в тому є перевага. Приміром, якщо начальство й керівництво заводів розмовлятиме українською, то, повірте, всі відразу згадають солов'їну. Це не нав'язування, а повернення до першоджерел. Іще на початку 70-х років минулого століття більшість шкіл Маріуполя були україномовні. Повноцінне повернення Донеччини до українського простору — моя мета, над реалізацією якої я працюю.

— Який наразі медійний простір на Донеччині?

— Нині телебачення в Маріуполі належить компаніям Рината Ахметова, в інших містах — теж певному бізнесу, і висвітлюють погляд на події під ракурсом вигоди. Тому працюємо над створенням обласного телебачення. Його редакція не залежатиме від влади, але це буде команда, що розуміє специфіку регіону. Важливо, що ми подаватимемо інформацію і на схід від лінії розмежування.

Центральні телеканали надто багато розповідають про Донеччину й Луганщину в барвах крові, безвиході. А нам потрібна перспектива. Буквально в кожній новині ми повинні клонувати й показувати моделі виходу, зростання. Стосовно друкованих видань скажу, що, на моє переконання, потрібно розвивати локальні ЗМІ.

А ще скажу, що мій водій повсякчас налаштовує приймач на передачі військового радіо «Армія FM», яке я постійно та із задоволенням слухаю.

— Безпековий спектр є наслідком гуманітарної політики держави?

— Мета моєї команди — повернення Донеччини в єдиний український простір. Це ідеологічне завдання. І через гуманітарні речі ми дійдемо й до безпекових… Чому Польща достатньо успішна? А тому, що має єдину мову, спільну релігію, культуру. Спершу він поляк, а вже потім — «лівий», «правий» чи «зелений». Тому нам, і не тільки тут, потрібно виплекати політичну націю. Не через коліно, але допомогти їй. Це винятково еволюційний шлях. У багатьох українців є певне розчарування, що ці речі не прискориш. Але тут підганяти батогом не варто. Потрібен час, аби виросло покоління, яке приведе своїх батьків та дітей у модернову Україну не на налигачі, а добровільно. Це і стане точкою неповернення…

Геннадій КАРПЮК

ВОЛИНСЬКА БРИГАДА:

НАРОДЖЕНА ВІЙНОЮ, ЗАГАРТОВАНА БОЯМИ

СФОРМОВАНА ЗАНОВО В 2014 РОЦІ БРИГАДА ВИКОНУВАЛА ЗАВДАННЯ НА НАЙГАРЯЧІШИХ ДІЛЯНКАХ У РАЙОНІ АТО

Танкісти 14-ї бригади у районі АТО неподалік села Дмитрівка на Луганщині

Народжена та загартована в боях! Саме так волинські піхотинці кажуть, коли мова заходить про їхню військову частину. І в цих словах немає й дещиці пафосу чи перебільшення, оскільки 14-та механізована бригада дійсно народилася заново у найважчі для держави та армії часи — 2014 року

День частини волинська бригада нещодавно вперше за роки війни відзначала не в окопах і не на полігоні, а вдома — у Володимирі-Волинському. У травні 2014 року її бійців проводжали на Донбас зі стройового плацу бригади. За лічені місяці було створено потужне піхотне з'єднання. Бойову техніку та озброєння бригади, що багато років простояли в боксах чи на відкритих майданчиках, піднімали і ставили на колеса, як то кажуть, усім миром. Але упорались.

Події, через які довелося пройти волинській піхоті за роки війни, командир бригади полковник Олександр Жакун (прийняв командування в грудні 2014 року) акумулював у одному висловлюванні: «Маріуполь, Горлівка, Мар'їнка, Дебальцеве, Сартана, Красногорівка, Березне, Павлопіль, Чамарлик, Зайцеве, Новгородське, Щастя, Станиця Луганська, Малинове, Старий Айдар… І це ще не всі населені пункти Донбасу, за які довелося воювати бійцям нашої бригади. Вони продемонстрували величезну силу волі, незламність духу нашого народу, патріотизм, вірність військовій присязі та мужність!»

До слова, самого полковника Олександра Жакуна справедливо можна віднести до нової формації українських офіцерів. Він — випускник Одеського інституту Сухопутних військ 1998 року. Офіцерську службу розпочав командиром механізованого взводу на Волині. А до того, як прийняв бригаду, командував чернігівським батальйоном територіальної оборони, що досить результативно діяв на Луганському напрямку АТО.

Зі слів комбрига, бригада завжди мала кредит довіри від вищого командування. Її бійцям багато разів доручали складні завдання на небезпечних ділянках лінії розмежування. І щоразу вони виконували бойову задачу на «відмінно».

У серпні 2015 року «реактивники» бригади тільки в одному з боїв знищили ворожу РЛС, склад із боєприпасами, 5 бронемашин, 15 одиниць паливозаправників із паливом та 4 міномети...

За приклад офіцер наводить кілька епізодів. 1 лютого 2015 року танковий батальйон бригади вибув у зону проведення антитерористичної операції. Не встиг підрозділ зайняти нові позиції, як три танкові групи під командуванням капітанів Вадима Тодоренка, Олександра Лебухорського та старшого лейтенанта Романа Багаєва було терміново передислоковано в район Дебальцевого для підсилення 128-ї бригади. Танкісти 14-ї бригади з трьох сторін вогнем прикривали гірських піхотинців, а ще блокували напрямки, які могли бути використані ворогом для виходу в тили наших військ.

Комбриг полковник Олександр Жакун

Комбриг розповів, що під час боїв відзначилися й артилеристи бригади, зокрема під час серпневих боїв 2015 року на Донецькому та Приморському напрямках АТО.

У ніч на 6 серпня 2015 року противник почав наступ на позиції піхотних підрозділів бригади. Наші бійці були змушені сподіватися на підтримку артилерії й вчасно отримали її. Розрахунки 1-ї гаубичної самохідно-артилерійської батареї 2-го гаубичного самохідно-артилерійського дивізіону зупинили наступ проросійських бойовиків. У результаті було знищено артилерійську батарею Д30 та артилерійську батарею 152-міліметрових гаубиць «Мста-Б», а також близько 30 бойовиків. Ювелірну роботу бригадної артилерії підтвердила наша розвідка та радіоперехоплення.

За кілька днів по тому, в період із 10 по 13 серпня, відзначилися й бійці реактивного артдивізіону бригади. В районі населеного пункту Приморське ними був знищений склад із боєприпасами та значна кількість живої сили противника. Під час іншого бою, коли проросійські бойовики почали гатити по наших позиціях із важкого озброєння, командир реактивної артилерійської батареї реактивного артилерійського дивізіону капітан Володимир Столярук вирахував координати скупчення значної кількості ворожих сил і накрив їх прицільним вогнем своєї батареї. Підтверджений згодом нашою розвідкою результат роботи «реактивників» бригади: знищено ворожу РЛС, склад із боєприпасами, 5 бронемашин, 15 одиниць паливозаправників із паливом та 4 міномети...

Командир бригади каже, що про свою піхоту він може розповідати годинами, бо кожен бойовий підрозділ заслуговує на повагу за стійкість та професійність. Судіть самі: один із батальйонів тримав фронт завдовжки… 28 кілометрів! А бійці іншого підрозділу, розуміючи, що бойовики стають особливо активні в темну пору доби, під час бойового злагодження на полігоні старанно тренувалися у веденні бойових дій уночі. Чого навчилися, можна судити з того, що ворог охрестив піхотинців «нічними тінями». Виконуючи завдання на Донецькому напрямку, вони завдали противнику значних втрат, зокрема — знищили склад із боєприпасами. Вони ж зірвали спробу бойовиків атакувати та в подальшому захопити Мар'їнку. Натомість ворог втратив чимало техніки та живої сили.

— Коли ми повернулися додому — це була грандіозна подія для всієї області. У Володимир-Волинський з'їхалося багато людей. Серед гостей були представники державної та місцевої влади, волонтери, духовенство. Але особливо приємно, що приїхали й наші демобілізовані бійці, які воювали з нами пліч-о-пліч у попередні роки. Це була емоційна зустріч дійсно близьких людей, — говорить комбриг. — Багато наших бійців та офіцерів за бойову звитягу та професійність отримали державні нагороди та відомчі відзнаки. Після тривалого фронтового напруження людям потрібен перепочинок. Тому нині частина особового складу перебувають у відпустках. Решта — задіяні в заходах з бойової підготовки.

Надія ЗАМРИГА, Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ

Життя цього військового колективу — це не лише виконання бойових завдань та навчання на полігонах. Пропонуємо вам деякі цікаві факти про інші аспекти життєдіяльності бригади:

— Танкісти 14-ї омбр — кращі у Збройних Силах України. Останніх два роки вони виборюють перші місця у змаганнях на кращий танковий взвод ЗСУ.

Зокрема у вересні 2016 року танковий взвод 14-ї окремої механізованої бригади оперативного командування «Захід» під командуванням капітана Романа Багаєва здобув перемогу у танковій першості Збройних Сил України. Їм вдалось обійти навіть команди-екіпажі з танкових бригад.

Тому саме танкісти 14-ї бригади на модернізованих Т-64БВ представляли Україну на міжнародних танкових змаганнях країн НАТО Strong Europe Tank Challenge 2017, які були проведені на полігоні Графенвер у Німеччині. На відміну від більшості суперників, з якими вони змагалися, волиняни мають досвід бойових дій.

— 2016 року, коли 14-та окрема механізована бригада перебувала в Мар'їнці на Донецькому напрямку АТО, один із піхотинців — солдат Олександр Безсонов — створив для населеного пункту власне радіо. Радіостудія працювала на частоті 93,1 FM та покривала 75% його території.

Військовослужбовець був фахівцем з акустоелектроніки, тож у війську став радіотелефоністом підрозділу зв'язку одного з батальйонів. За словами Олександра, створення власної радіостанції було його давньою мрією. У програмі радіомовлення були здебільшого українські новини та музика. Ініціатива солдата вплинула на його подальшу кар'єру. Зараз цей військовослужбовець проходить службу в підрозділі Центральної телерадіостудії МО України «Армія FM».

— Прес-служба 14-ї окремої механізованої бригади видає бригадну газету «Волинський щит», яка за підтримки редакції районної газети «Наше слово» (місто Мена Чернігівської області, головний редактор Олександр Назаренко) виходить у повному кольорі формату А3. Друком вийшло вже понад 20 номерів цього видання, яке розповсюджується не лише в підрозділах бригади, але й доносить українське слово до мешканців прифронтових територій Донбасу та Луганщини.

— У танковому батальйоні бригади є колекція знамен із 21 прапора, кожен із яких привезений із різних місць дислокації бійців батальйону в районі проведення АТО впродовж усіх років війни на Донбасі.

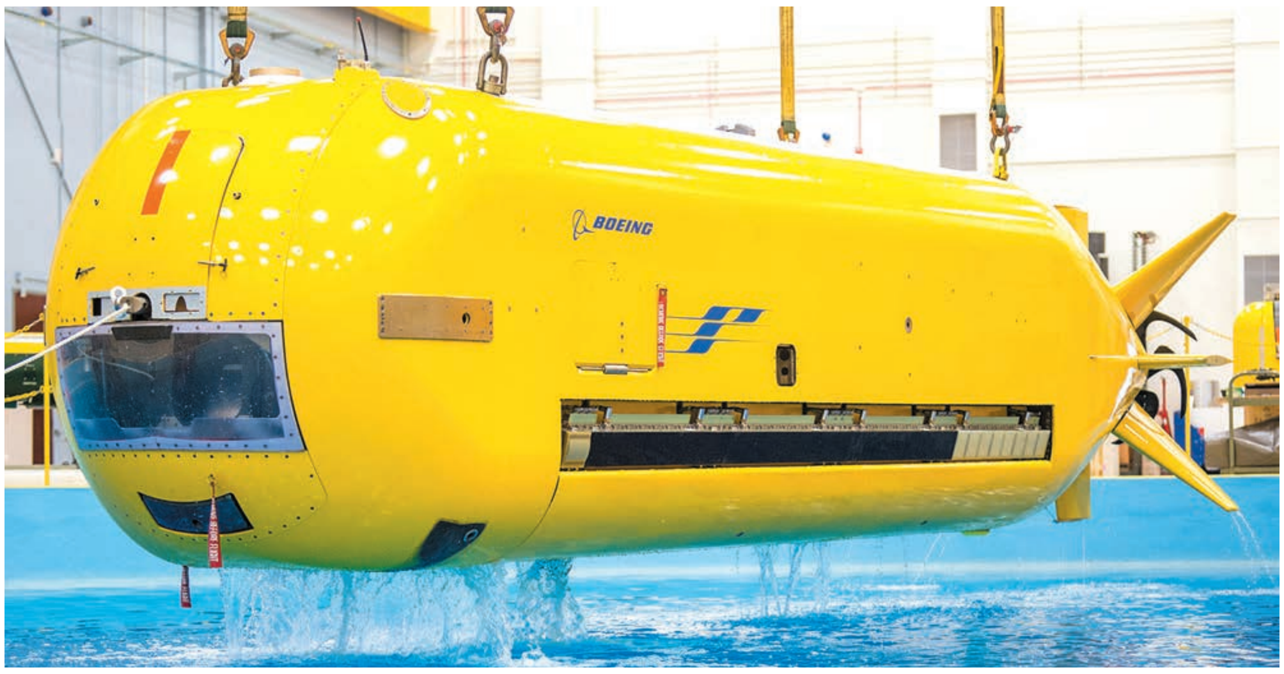
— Як вшанування світлої пам'яті про загиблих побратимів, які віддали життя за Україну, в бригаді започаткували традицію, покликану подарувати краплинку радості дітям тих, із ким воювали пліч-о-пліч. У дні народження дітей військовослужбовці саме того підрозділу, в якому служив їхній тато, вітають синів та доньок полеглих героїв. У такий спосіб бригада долучилася до акції «Діти Небесного легіону».

— У військовій частині є свій бригадний нагрудний знак — «Відзнака командира 14-ї механізованої бригади», яким комбриг нагороджує найкращих військовослужбовців бригади, волонтерів та благодійників.

Надія ЗАМРИГА, Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ

УКРАЇНІ НЕОБХІДНО ПІДСИЛИТИСЯ ПІДВОДНИМИ БЕЗПІЛОТНИКАМИ

ЦЕ ЕФЕКТИВНА ЗБРОЯ ДЛЯ ГАРАНТУВАННЯ ПРОТИМІННОЇ БЕЗПЕКИ Й НЕ ЛИШЕ...

Безпілотник Echo Ranger французького виробництва

Сьогодні ворог може поставити лише одну «розумну» міну, яку вкрай важко знайти звичайним траленням, і цього буде достатньо для того, щоб призвести до блокування шляхів цивільного судноплавства. Тому реагувати на сучасні виклики потрібно теж по-новому. Крім «прибиральників мін» — протимінних кораблів, нашому флотові потрібні «мисливці за мінами» — новітні безпілотні підводні апарати (БПА). Їх доцільно використовувати як у відкритому морі, так і поблизу узбережжя. Вражає ефективність їхньої роботи: БПА можуть швидко виявляти вибухонебезпечні предмети і, що важливо, на безпечній відстані знищувати їх

Патрулювання, протимінна оборона, розвідка — це ті завдання, які можуть узяти на себе підводні безпілотники. У той час, як відновлення корабельного складу національних ВМС — справа нешвидка, котра вимагає значних коштів, альтернативою підвищення рівня обороноздатності й захисту морських рубежів наразі можуть стати безпілотники.

За словами заступника начальника штабу командування ВМС ЗС України з євроатлантичної інтеграції капітана 1 рангу Андрія Риженка, вітчизняні ВМС зацікавлені в закупівлі БПА для протимінного захисту, адже безпека судноплавства в територіальних водах України є одним із головних завдань для флоту. Сучасні технології й досвід використання БПА у ВМС країн НАТО дає змогу спрогнозувати, що в майбутньому наші ВМС також закуповуватимуть безпілотники й для протичовнового захисту, а також для морської розвідки й патрулювання визначених морських ділянок.

Середня дистанція ефективного застосування безпілотника до 1000 метрів, що дозволяє безпечно знешкоджувати міни на великій відстані

— Сьогодні готовий тральщик коштує 70–100 млн євро, а безпілотна телекерована підводна система — близько 3 млн євро. Звісно, протимінні кораблі нам потрібні, але забезпечувати мирне судноплавство в наших водах треба вже сьогодні, тому БПА дадуть змогу ефективно, а головне з порівняно невеликими фінансовими затратами, вирішувати покладені завдання, — зазначає капітан 1 рангу Андрій Риженко. — У разі передачі американських патрульних катерів типу «Айленд» саме на них можна буде встановити протимінні безпілотники, щоб військові моряки могли точно виявляти міни та знищувати їх на безпечній відстані.

В ОБОРОННОМУ БЮДЖЕТІ США ПЕРЕДБАЧЕНО ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКОГО ФЛОТУ

В оборонному бюджеті країни на 2018 рік, який підписав Президент США Дональд Трамп, передбачено, зокрема, 350 млн доларів для надання допомоги Україні.

Серед переліку авторизованої допомоги США в підписаному законі, зокрема, передбачено радари ППО та РЛС берегової оборони, засоби протидії морським мінам, засоби прибережної та берегової оборони.

Як же працюють підводні безпілотники? Під час роботи телекерованого безпілотного комплексу у воду спускають «ідентифікатор», який визначає, чи там є міна, а не брухт, чітко вказує, на якій глибині ідентифікується міна. Тоді програмне забезпечення БПА визначає два можливі варіанти: перший — міну знешкоджують водолази, у разі другого варіанта, якщо система визначає, що це небезпечно, випускають радіокерований знищувач, який детонує міну. Загалом середня дистанція ефективного застосування безпілотника — до 1000 м, що дає змогу безпечно знешкоджувати міни на великій відстані.

Одними з найкращих у світі фахівці вважають французькі системи, а саме — Echo Ranger.

Зазвичай інтегровану протимінну підводну систему становлять автономні підводні апарати, апарати ідентифікації підводних об'єктів та їх знищення, єдина багатофункціональна платформа управління. І це дає змогу будь-якому тральщику (протимінному катеру) здійснювати обстеження й захист морських шляхів у повністю безпілотному режимі. До того ж сам корабель і його екіпаж залишатимуться на безпечній відстані від зони операції. Водночас наявність сонара та відеокамери дає змогу підводним апаратам не тільки ефективно відпрацьовувати протимінні дії, а й виконувати інші підводні роботи або долучатися до пошуково-рятувальних операцій.

— Звісно, ми спочатку вивчали можливості українських виробників, але, на жаль, вітчизняні розробки не є системними, відсутнє серійне виробництво та й електроніка не відповідає сучасним вимогам, — додає капітан 1 рангу Андрій Риженко. — Після придбання закордонних зразків, сподіваємося, що наші винахідники опанують виробництво, адже в Україні існує кілька перспективних моделей підводних безпілотних апаратів.

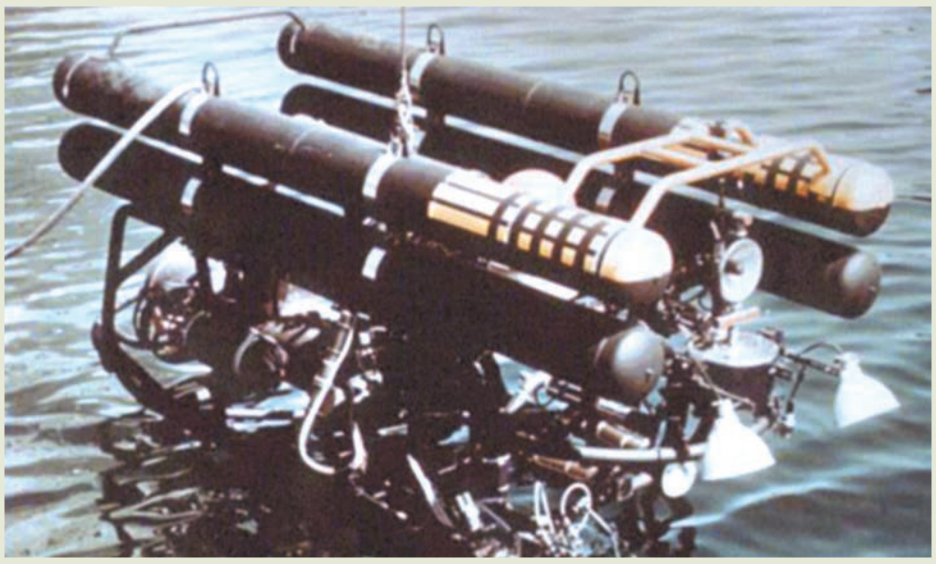
Дмитро ЗАВТОНОВ

ПІДВОДНИЙ БЕЗПІЛОТНИК УПЕРШЕ ЗАСТОСУВАЛИ ПІСЛЯ АВІАКАТАСТРОФИ НАД ПАЛОМАРЕСОМ

17 січня 1966 року американський стратегічний бомбардувальник B-52G з термоядерними бомбами на борту зіткнувся з літаком-паливозаправником KC-135 під час дозаправлення в повітрі. Унаслідок катастрофи загинуло семеро осіб і було втрачено чотири термоядерні бомби. Три з них упали на суші, і їх було знайдено відразу, четверту бомбу, яка впала в море, знайшли після двомісячних пошуків.

Щоб здійснювати пошукові роботи, було сформовано ескадру ВМС США з 34 кораблів, на яких було понад три тисячі військових моряків і цивільних контрактників. Для дослідження дна на малих глибинах до 24 метрів використовували аквалангістів. Водолази в скафандрах працювали на глибині до 120 метрів. Пошуки на великих глибинах виконували підводними пілотованими апаратами «Алвін» та «Алюмінаут».

Бомбу було виявлено апаратом «Алвін» на глибині майже 800 м. Вона лежала на схилі розлому, глибина якого доходила до 1300 м. Перша спроба підняти її, прив'язавши трос до парашутних строп, виявилася невдалою. Після цього інциденту в подальших роботах використовували дистанційно керований безпілотний апарат CURV-I, розроблений на початку 1960-х. 7 квітня за допомогою апарата вдалося прикріпити два троси до парашута, але під час спроби завести третій трос CURV заплутався й не впорався з керуванням. Спроби звільнити його закінчилися невдачею, і було вирішено піднімати бомбу разом з апаратом на двох тросах. Цього разу все закінчилося успішно, і бомбу було піднято на палубу рятувального корабля на 81-й день після катастрофи.

Успішне використання першого дистанційно керованого підводного апарата спричинило подальший розвиток цієї технології, а сам CURV-I тепер називають «піонером» концепції підводних телеоператорів.

Інф. «НА»

«ВАМ СУП-ПЮРЕ З БРОКОЛІ І РИЗОТО З РИБОЮ ПІД СОУСОМ?»

ВІДТЕПЕР, НАВІТЬ ПЕРЕБУВАЮЧИ У ДАЛЕКИХ МОРСЬКИХ ПОХОДАХ, НАШІ ВІЙСЬКОВІ МОРЯКИ МАТИМУТЬ БАГАТЕ МЕНЮ

Скумбрія й оселедець, копчена м'ясна грудинка, сиров'ялена й шинкована ковбаса, йогурти, випічка, кава, різноманітні соки, солодощі, овочі та фрукти стануть реальністю для екіпажів кораблів під час виконання завдань у морі. Уявіть, екіпажам готуватимуть такі перші страви: суп-пюре з броколі, солянку або харчо, а на друге — рибу, запечену під соусом разом із ризото або м'ясне рагу з овочами. І немає суттєвої різниці, чи це 500 миль від рідних берегів, а чи територіальні води України. Донедавна це було фантастикою, а нині для простого матроса філіжанка кави з вершками зранку, фруктовий чай або свіжий кефірчик — то цілком реальне явище. Адже кораблі й берегові частини ВМС України переходять на нову систему харчування за стандартами НАТО, що передбачає значне урізноманітнення щоденного меню моряків

Нова система харчування вже успішно працює у Західній військово-морській базі

У чому ж полягає суть змін продовольчого забезпечення. Насамперед військові частини відмовилися від послуг компаній-аутсорсерів, і їжу готують штатні коки на оновленому камбузі. Тепер каталог продуктів налічує понад 350 позицій, а раніше їхня кількість у раціоні бійців була вдесятеро менша. За допомогою спеціального програмного забезпечення щодня меню для військових моряків формує начальник продовольчої служби, який ураховує їхні побажання. Усі надходження й витрати продовольства чітко фіксують, адже тепер є змога відстежувати кількість продуктів від моменту їхньої появи на складі й до реалізації. Програма дає змогу бачити, скільки продуктів було використано, скільки залишилося та скільки потрібно замовити.

Частини відмовилися від послуг компаній-аутсорсерів, і їжу готують штатні коки. Тепер каталог продуктів налічує понад 350 позицій

Відбір продуктів здійснюватимуть залежно від пори року. В осінньо-зимовий період перевагу віддаватимуть продуктам із високою місткістю поживних речовин і вітаміну С, щоб людський організм захистити од вірусних інфекцій. Окрім того, братимуть до уваги кількість діб перебування екіпажу в морі та особливості температурного режиму, оскільки від цього безпосередньо залежить якісне зберігання продуктів. Якщо це фрегат «Гетьман Сагайдачний», який має кока й камбуз, то тут питань не виникає. На цьому кораблі є спеціально вмонтована холодильна камера для зберігання продуктів та є, як то кажуть, можливість для маневру в приготуванні страв. А якщо розглянути ситуацію, коли екіпаж малого броньованого артилерійського катера вийшов на три доби в море і на його борту немає камбуза й штатного кока…

— У такому разі моряків забезпечуватимуть тими продуктами, які швидко не псуються та з яких можна без проблем приготувати страви. Або використовуємо сухий пайок, який передбачає і першу, і другу страву. Але неодмінно перелік продуктів має бути таким, щоб у сумі їхня калорійність становила від 3,5 тис. до 6 тис. кілокалорій, — пояснює начальник продовольчої служби Тилу командування ВМС ЗС України полковник Олександр Кустанович.

Як зазначають моряки, майже за такою ж системою продовольчого забезпечення харчуються наші партнери на кораблях флотів країн НАТО.

— Наприклад, улітку цього року ніхто не вірив, що курсанти Інституту ВМС, які ходили в далекий морський похід на навчальних катерах до берегів Румунії та Болгарії, харчуватимуться за новою системою, — продовжує полковник Олександр Кустанович.

Це було своєрідним ноу-хау, адже до цього жоден екіпаж корабля національного флоту, який перебував у морі, такої можливості не мав. У перспективі всі наші екіпажі кораблів, суден і катерів харчуватимуться по-новому.

Західна військово-морська база та окремий полк зв'язку вже перейшли на нову систему продовольчого забезпечення за стандартами НАТО. 2018 року заплановано перехід на нову систему харчування ще 10 військових частин флоту. Це Інститут ВМС, Військово-морський ліцей, Навчальний центр, Центр бойового (оперативного) забезпечення, окремі батальйони й бригада морської піхоти, підрозділи берегової артилерії тощо. Передбачають здійснення поточного ремонту об'єктів продовольчої служби, закупівлю й встановлення нових сучасних зразків холодильного, технологічного, механічного й іншого кухонного устаткування.

— Ще кілька років тому ми й мріяти не могли про таке специфічне технологічне кухонне обладнання, як, наприклад, пароконвекційні печі, термоконтейнери для перевезення готових страв, диспенсери для соків, сучасні посудомийні машини, тістомиси, слайсери, холодильні камери, лінії роздавання їжі та інше сучасне обладнання. У військових частинах, де отримали таке обладнання, значно спрощується робота кухарів і зменшуються енерговитрати, — розповідає полковник Олександр Кустанович.

Як запевняють у продовольчій службі флоту, до 2020 року по-новому харчуватиметься весь особовий склад Військово-Морських Сил. Треба сказати й про те, що для окремих категорій особового складу раціон буде посиленим. Залежно від специфіки завдань, які виконують військовослужбовці різних родів військ ВМС України, визначатимуть спеціальний коефіцієнт, відповідно до якого нормуватимуть харчування. Під час повсякденної діяльності моряків корабельного складу й морської піхоти коефіцієнт становить 1.05, морської авіації — 1.1, а для решти ВМС застосовують загальновійськову норму — 1. Під час навчань, занять із бойової підготовки, польових виходів для екіпажів кораблів (катерів) і морської піхоти застосовують коефіцієнт 1.15, така ж цифра і в авіаторів, для решти — 1.1. А для тих підрозділів флоту, які виконують завдання за призначенням, наприклад у районі АТО, коефіцієнт зростає до 1.2. Збільшується коефіцієнт — зростає раціон харчування.

Віталій ПАНЧИШИН

ЯК ХАРЧУЮТЬСЯ У КРАЇНАХ НАТО

Вартість місячного харчування, наприклад, одного американського солдата — $367 на місяць, тобто приблизно $12 на день. Калорійність денного раціону незалежно від того, де харчується військовослужбовець, має становити від 3 тис. до 4 тис. кілокалорій. В американській армії кухня однакова як для рядових солдатів, так і для офіцерського складу.

Водночас будь-який військовослужбовець може самостійно формувати свій сніданок, обід і вечерю з кількох різних страв, на столі обов'язковими є фрукти, овочі та кілька видів соків. У польових умовах американські солдати харчуються переважно сухпайками, котрі бувають як індивідуальними, так і загальними та котрі перед подачею розігрівають. Такими сухпайками солдат може харчуватися безперервно місяць, після цього він один день має харчуватися свіжою їжею. Сухпайків в армії США — 24 види.

Броньована розвідувально-дозорна машина БРДМ-НИК

БРДМ-НИК — НОВА БРОНЕМАШИНА ДЛЯ РОЗВІДНИКІВ

ЦЕЙ ВАРІАНТ БРОНЬОВАНОЇ РОЗВІДУВАЛЬНО-ДОЗОРНОЇ МАШИНИ РОЗРОБИЛИ НА ДП «МИКОЛАЇВСЬКИЙ БРОНЕТАНКОВИЙ ЗАВОД»

Броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ) або «бардак», як неофіційно називають її у військовому середовищі, була створена в середині минулого століття. За цей тривалий час бронемашина, яка серійно виробляласяв СРСР до 1989 року й дісталася у спадок арміям новостворених після його розвалу країн, багато разів модернізувалася. Її покращували не тільки на пострадянському просторі, а й у країнах, що колись входили до Організації Варшавського договору. Декілька варіантів модернізації БРДМ запропонували й вітчизняні конструктори. Одним з них є БРДМ-НИК

БРДМ-НИК — це двовісна, повнопривідна, із незалежною підвіскою та колісною формулою 4х4 плавуча броньована розвідувально-дозорна машина, призначена для виконання розвідувальних завдань та супроводження конвоїв.

Уперше бронемашину було презентовано під час цьогорічної міжнародної виставки «Зброя та безпека».

— БРДМ-НИК — це виріб, розроблений миколаївськими конструкторами спеціально для наших розвідників, — розповів директор заводу-виробника Микола Кістрін. — Фактично ми створили нову машину, в якій врахували бойовий досвід АТО та втілили побажання наших військових. Під час роботи над машиною ми постійно контактували із земляками-десантниками з 79-ї бригади.

Під час проектування чимало уваги було приділено підвищенню захищеності екіпажу й десанту та покращенню ходових якостей машини.

БРДМ-НИК отримала фронтальну частину із посиленою лобовою бронею. Корпус виготовлений із бронесталі завтовшки 10 мм. Додаткової міцності йому мають надати навісні захисні бронеелементи. Така схема бронювання сприятиме значному підвищенню рівня захищеності машини та її екіпажу

Так, БРДМ-НИК отримала фронтальну частину із посиленою лобовою бронею. Корпус виготовлений з бронесталі завтовшки 10 мм. Додаткової міцності йому мають надати навісні захисні бронеелементи. Така схема бронювання сприятиме значному підвищенню рівня захищеності машини та її екіпажу.

Основні тактико-технічні характеристики броньованої розвідувально-дозорної машини БРДМ-НИК	
Маса, кг	8200
Екіпаж, осіб	3
Десант, осіб	3
Марка і тип двигуна	FPT IVECO Tector (EURO-3), дизельний, 4-циліндровий
Потужність двигуна, кВт (к. с.)	110 (150)
Максимальна швидкість: по шосе, км/год. на плаву, км/год.	 100 12
Запас ходу, км	1100
Витрата палива на 100 км, л	20

За словами Миколи Кістріна, завдяки зміненому компонуванню вузлів та агрегатів удалося значно збільшити внутрішній об'єм машини. Тому залежно від завдань, що належить виконати, з'являється можливість різних варіантів розміщення особового складу всередині БРДМ. Машина також має бокові та кормовий люки для зручної посадки та спішування десанту.

БРДМ оснащено надійним економічним 4-циліндровим дизельним двигуном FPT IVECO Tector потужністю 150 к. с. з передпусковим підігрівачем, завдяки чому вона розвиває максимальну швидкість 100 км/год. Запас ходу становить близько 1100 км.

Важливо, що, попри збільшення бронювання, вага машини не перевищує 8,2 т, тому вона зберегла здатність впевнено долати водні перешкоди з максимальною швидкістю на плаву 12 км/год.

На БРДМ-НИК встановлено вітчизняні безкамерні 10-шарові шини підвищеної прохідності з системою автоматичного підкачування, ранфлетами та розбірними дисками.

Озброєння БРДМ становить роботизований бойовий модуль «Фальконет» із кулеметами 14,5-мм КПВТ та 7,62-мм ПКТ. Використання бойового модуля дозволяє за потреби збільшити вогневу міць БРДМ-НИК. Наприклад, для цього виробник пропонує оснастити його 23-мм автоматичною гарматою також власного виробництва.

Крім того, БРДМ-НИК укомплектовано новими цифровими радіостанціями, які забезпечують надійний та захищений зв'язок.

Наразі БРДМ-НИК пройшов лише заводські випробування. А ще один виріб заводу — БРДМ-2Л1 нещодавно вже успішно витримав визначальні відомчі випробування й був допущений до підконтрольної експлуатації у Збройних Силах.

Андрій ЛИСЕНКО

ДО ПІДКОНТРОЛЬНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДОПУЩЕНО ЧОТИРИ БпАК ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА

На початку грудня 2017 року наказами Міністерства оборони України до підконтрольної експлуатації в ЗСУ допущено чотири вітчизняні безпілотні авіаційні комплекси, які успішно пройшли визначальні відомчі випробування, повідомляє інтернет-ресурс Ukrainian Military Pages. Зокрема це безпілотні авіаційні комплекси ASU-1 «Валькірія», Hawk, «UA-БЕТА» й Spectator-M.

Усі безпілотні літальні апарати оснащено електричними двигунами, вони мають злітну вагу в діапазоні 3,5–7,0 кг.

Слід зазначити, що БпАК Spectator-M уже використовує Державна прикордонна служба України для охорони державного кордону.

БпЛА Spectator-M

Підготовку фахівців, які експлуатуватимуть зазначені безпілотні авіаційні комплекси, буде здійснено на базі підприємств-розробників із подальшим навчанням в Житомирському військовому інституті імені С. П. Корольова.

РАКЕТНИЙ КОМПЛЕКС «ГРІМ» ПРОТЯГОМ РОКУ ВИЙДЕ НА ПОЛЬОВІ ВИПРОБУВАННЯ

Новітній оперативно-тактичний ракетний комплекс «Грім» (з дальністю від 250 до 450 км) перебуває на стадії остаточного доведення ракети.

Про це нещодавно повідомив директор НВО «Павлоградський хімічний завод» Леонід Шиман, інформує «Дніпроград».

— Розробка комплексу вже на фінальній стадії. Наразі майже завершені випробування системи управління та переміщення ракет, гідравліки, механіки та усього, що пов'язано з транспортуванням, — зазначив він. — Скоріш за все протягом року ОТРК вийде на польові випробування.

Головним розробником ОТРК «Грім» виступає КБ «Південне», яке розпочало роботу над проектом ще у 2005 році. Реалізацію проекту зупинили у 2009 році. Із різним успіхом науковці поверталися до нього протягом наступних чотирьох років, і лише у серпні 2013-го роботу над ним було відновлено.

За прогнозами фахівців, прийняття ОТРК «Грім» на озброєння Збройних Сил України очікується протягом 3–4 років.

У ВІННИЦЬКОМУ ПОЛІТЕХУ ПІСЛЯ ПАР ВИГОТОВЛЯЮТЬ БЕЗПІЛОТНИКИ

ФАХІВЦІ ЦЕНТРУ РОЗВИТКУ І ПІДТРИМКИ ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗС УКРАЇНИ ЦЬОГО ВИШУ НАВЧИЛИСЯ СТВОРЮВАТИ БЕЗПІЛОТНИКИ. ВОНИ ТАКОЖ РОЗРОБИЛИ СИСТЕМУ КЕРУВАННЯ КРИЛАТИМИ РОЗВІДНИКАМИ ТА ЗАПРОВАДИЛИ ПІДГОТОВКУ ДЛЯ ОПЕРАТОРІВ БпЛА

Звичайний кабінет Вінницького національного технічного університету. Практично щодня після вісімнадцятої тут починається ще один робочий день. Викладачі разом зі студентами виготовляють літаки й автомобілі, ремонтують тепловізори, вдосконалюють програмне забезпечення. «Можете допомогти?» — регулярно телефонують армійці. «Спробуємо», — відповідають талановиті студенти, і на кафедрі до півночі кипить робота

Запуск БпЛА «БАК-1» на передовій

Саме тут і відбулася розмова з Леонідом Ковалем, кандидатом технічних наук, доцентом, а за сумісництвом керівником Центру розвитку і підтримки технічного забезпечення ЗС України цього вишу. На його столі — генератор, блок живлення та ще ціла купа різних деталей. Із першого ж погляду стає зрозуміло: роботи — непочатий край! За сусіднім столом трудяться ще двоє фахівців.

— Це Олександр, наш активіст, — показує директор центру на одного з винахідників. — Саме з нього все почалось. Він у нас і учасник Майдану, і атовець… Давай, Сашко, не соромся, розкажи, як організувалася наша команда.

Олександр Пільганчук, демобілізований боєць, а нині студент IV курсу, пригадує події кількарічної давнини:

— Я пішов у АТО добровольцем одразу після Майдану, це було навесні 2014 року. Служив у 9-му терbaті. Проблем у війську тоді було вкрай багато, особливо з технологічними помічниками. Коли повернувся, одразу розповів своїм викладачам про військові реалії, про те, що наші хлопці там «сліпі», що безпілотники — справжній must have, позаяк ми живемо в XXI столітті. Запущений дрон надає дані про бойову обстановку лише на окремій ділянці фронту...

Ось так і почала формуватися команда майбутнього центру. Вибір бази для «майстерні» був очевидним. Куди ж у Вінниці звернутись, як не в технічний університет? До роботи долучилися всі бажаючі — волонтери, авіамоделісти, студенти, викладачі. Ініціативу жваво підтримали армійці й місцева влада. Щоправда, робота центру й досі підтримується лише морально, матеріальної допомоги активісти не отримують. Та разом із тим, ентузіазму їм не позичати.

— Через три місяці роботи ми виготовили перший безпілотник. Він був у кілька разів дешевшим за іноземні аналоги, простішим в експлуатації та обслуговуванні, — говорить Леонід Коваль. — Наш БпЛА, на відміну від існуючих, не випромінює радіосигналів і працює в абсолютному радіомовчанні, тому на висоті 200–300 метрів залишається непомітним. До того ж він не просто літає та знімає, а може ще й складати актуальні мапи, рельєф, причому навіть у 3D-форматі. Розроблений комплекс пройшов випробування на польовому аеродромі Вінницького авіаремонтного заводу і поїхав на передову.

Винахідники не шукали легких шляхів. Виготовити крилатого розвідника — лише частина справи. Головне завдання полягало в тому, щоб навчити бійців керувати БпЛА, стежити за його роботою й обслуговувати.

Повністю «політехівською» розробкою є й система відеонагляду «Око мольфара», за допомогою якої можна наглядати за ворогом, не підставляючи голову під кулі снайпера

— Наш безпілотний комплекс складається з двох літаків і катапульти, встановленої на шасі ГАЗ-66, — пояснює Леонід Коваль. — Паралельно зі створенням комплексу через військкомат ми підібрали групу людей — майбутніх операторів — і почали їхню підготовку. Насправді це робота не для кожного, тому що оператор повинен мати просторову уяву, добре розвинену моторику. Необхідно, щоб він умів працювати з програмами, адже літати на ручному керуванні апарат може тільки в полі зору, а це не більше як 500 метрів. Окрім того, ще ж треба розшифрувати отриману інформацію: з'ясувати, легковий це автомобіль чи броньований, справжній танк чи муляж, визначити точні координати… Але ми впоралися!

Зовсім скоро після передачі безпілотного комплексу на передову бійці зателефонували і відрапортували науковцям: «Виявили станції зв'язку противника». Це було для нас найкращою подякою. Через деякий час комплекс модернізували, поставили кращу апаратуру. Повністю «політехівською» розробкою є й система відеонагляду «Око мольфара», за допомогою якої можна наглядати за ворогом, не підставляючи голову під кулі снайпера.

— Це автоматичні системи відеоспостереження, які можуть використовуватись і мобільно, і стаціонарно, — продовжує керівник центру. — Для їх запуску потрібно лише три хвилини. Камери розміщено на висоті відповідно до того, який периметр треба охопити: 3, 5 або 7 кілометрів. Таких систем передано на фронт понад три десятки.

Окрім безпілотних та спостережних систем, науковці цього вишу розробляють індивідуальні прилади для розмінування місцевості, працюють над модернізацією бронетехніки для підвищення функціональних можливостей БТРів та БРДМів, займаються виготовленням грозопеленгатора, який буде використовуватися для захисту складів із боєприпасами чи бензосховищ.

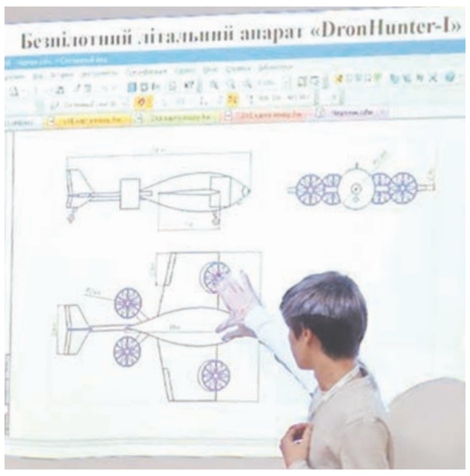
Говорити про те, що бойовий безпілотний комплекс чи інші розробки «політехівців» надійдуть до виробництва, поки зарано. Але очевидно те, що створена активістами творча майстерня — це більше, ніж гурток авіамоделювання. І якщо розробки науковців допомогли зберегти хоча б одне життя — багатогодинна робота себе виправдала.

«Я можу вам чимось допомогти?», — зазирнувши до кімнати, запитує худорлявий студент III курсу. «А як же! Ще одні руки, а найголовніше — голова, ніколи не зайві», — відповідають хлопцю.

Здається, більш ефективну програму патріотичного виховання годі й вигадати.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

ДНІПРОВСЬКІ СТУДЕНТИ РОЗРОБИЛИ ПРОЕКТ БпЛА-МИСЛИВЦЯ

Під час презентації проекту автоматизованого безпілотника DronHunter-I

Студенти Дніпровського коледжу ракетно-космічного будування ДНУ ім. О.Гончара презентували проект автоматизованого безпілотника DronHunter-I, що може виявляти та захоплювати ворожі дрони. Його світовим аналогом є японський поліцейський квадрокоптер, що ловить БпЛА за допомогою сітки. Та на відміну від української розробки він працює виключно під керуванням оператора.

DronHunter-I став одним із п'яти переможців студентського турніру StarTrack, який проводила інжинірингова школа Noosphere у Дніпрі. В рамках StarTrack студенти та випускники технічних вишів з усієї країни представляли розробки з авіакосмічних досліджень, зокрема проекти у сфері створення, запуску, випробування та встановлення малих супутників CanSat як прототипів космічних апаратів для майбутніх досліджень на орбітах Землі та Марсу, а також неорбітальних ракет-носіїв для їхнього виведення на задану висоту.

Журі студентського турніру StarTrack відзначило переможців грошовими призами, а найважливішою нагородою для команд стала можливість розробити і протестувати свій проект за рахунок організаторів і представити результати до 12 квітня 2018 року.

За словами представників асоціації Noosphere, такі заходи для українських молодих науковців будуть проводитися регулярно. Зокрема StarTrack стане серійним турніром для вмотивування студентів досліджувати сферу космічних розробок.

Наталія ЯРМІЛКО

«ЦЯ ВІЙНА ЗАБРАЛА СИНА, І Я ПРИЙШОВ ВОЮВАТИ Й ЗА НЬОГО»

«Мені 49 років, 8 березня буде 50. Мені вже довелось у своєму житті понюхати пороху, прикривав вихід радянських військ з Афганістану. Є в мене дочка, чекаю від неї й зятя вже третього внука. Я на «гражданці» був зварювальником 5-го розряду, заробляв більше, ніж в армії. Тому тут не за гроші. Я тут — щоб не лізла всяка бидлота в мою хату. Буду до кінця...»

«Ця війна забрала сина, і я прийшов воювати й за нього», — вже сумно каже Микола, і на його очах з'являються сльози...

Початок на 1-й стор.

Олександр КЛИМЕНКО

НАВЧИТИСЯ ВИШИВАТИ ІКОНИ ВЕТЕРАН АТО ВИРІШИВ, ЩОБ ЗІБРАТИ ГРОШІ НА РЕАБІЛІТАЦІЮ ТА ВСТАТИ З ІНВАЛІДНОГО ВІЗКА НА НОГИ

Запеклі бої тривають із ранку до ночі. Артилерійські, мінометні обстріли, робота ворожих снайперів... Майже щодоби — «двохсоті» й «трьохсоті»... Таким був початок 2017 року на ділянці фронту в районі Світлодарської дуги

Під час одного з обстрілів, скориставшись хвилиною затишшя, молодший сержант Ігор Лугина кинувся відновлювати укриття — мішки з піском на бруствері окопу. За його словами, він швидко впорався і вже майже вскочив в окоп, як останньої миті ворожий снайпер влучив у нього.

— Я одразу відчув, що важко дихати. Зрозумів: пробито легені, а пізніше лікар сказав, що куля зачепила й хребет. Справи були геть кепські, — згадує Ігор.

Та все ж бійця, який уже ледь дихав, удалося вчасно доправити в лікарню в Дніпро.

Ігор майже вскочив в окоп, як останньої миті ворожий снайпер влучив у нього. Куля пробила легені і зачепила хребет. Майже рік хлопець був лежачим

Що було далі, не пам'ятає. Прийшов до тями вже після операції, але ніг не відчув.

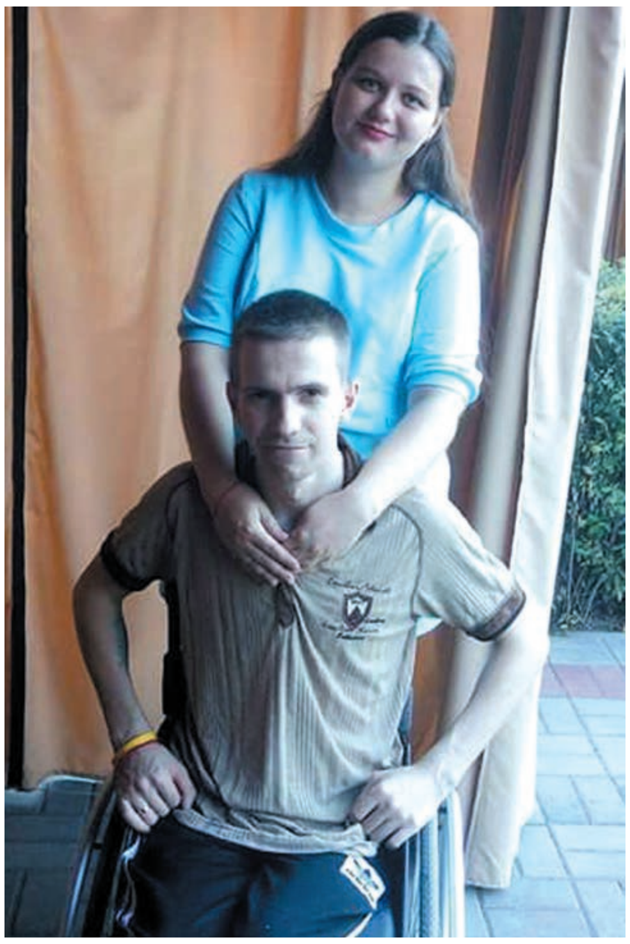
Операцію на легенях хлопець переніс більш-менш, а от із хребтом...

18-річним юнаком він пішов в АТО відразу після Майдану. Кинув навчання в університеті й підписав контракт із ЗСУ. За кілька років війни він навчився стріляти майже з усіх видів зброї. Ігор хотів залишитися на передовій і захищати країну до перемоги, але його плани зірвала ворожа куля.

Майже рік хлопчина був лежачим.

— Спав мало, тому що постійно снилися жахи, та й боліло так, що очі не міг заплющити, — каже юнак.

Довелося йому взяти в руки голку з ниткою, щоб зібрати кошти на реабілітацію, яка зможе поставити його на ноги. Чому саме таке рішення — вишивати? Ігор пояснив, що ця праця добре заспокоює нерви й рятує від болю.

Дружина Ігоря в найважчі моменти залишається поруч

— Коли вишиваєш з ранку й до пізнього вечора, то погані думки в голову не йдуть. Це своєрідна психологічна реабілітація, — додав він. — Якщо я не відволікаюсь ні на що, то десь за кілька днів виходить готова картина.

Хлопець здебільшого вишиває ікони, але в нього вдома їх практично немає: усе продає й відкладає гроші на дорогу реабілітація в приватній клініці міста Трускавця. Чув багато схвальних відгуків друзів про клініку, тож там він має надію встати з інвалідного візка на ноги.

Ігорю в усьому допомагає дружина Марина. Восени вона народила йому синочка. І хоча проживають вони в маленькій найманій кімнатці, жінка мріє не про квадратні метри. Вона дуже сподівається, що Ігор зможе разом із сином зробити свої нові кроки.

Вишите руками бійця янголятко молиться за його одужання

Аби поставити бійця на ноги, працюють і волонтери з усієї України. Як повідомила Богдана Москалець, одна з волонтерів, що опікуються Ігорем, чоловік нещодавно повернувся з Харкова, де пройшов чергове безплатне лікування.

Волонтери також допомагають і з продажем ікон, публікуючи фото робіт у волонтерських групах та на своїх сторінках у соцмережах. Тому завдяки їм вишивки Ігоря Лугини прикрашають помешкання не тільки в Україні, а й за кордоном.

— Важко пригадати, скільки картин вдалося продати, але близько 30 тисяч гривень змогли відкласти на реабілітацію, — розповідає Ігор. — Лікарі кажуть, що для того, щоб м'язи розроблялися, потрібні щоденні вправи, засиджуватися довго вдома не варто.

Сім'я Ігоря не втрачає надію на його одужання та молиться святим, ікони яких він вишиває. Допомогти важко пораненому захисникові звестися на ноги може кожен із нас:

ПриватБанк, рахунок № 4731219100435704, отримувач — Лугина Ігор Олександрович. Або на волонтерський рахунок Громадського фонду «Суми» — на програму «Допомога пораненим»:
СФ ПриватБанк, рахунок: 26001055020584,
МФО: 337546,
ЄДРПОУ: 39364679.

Оксана КАРПЕНКО

Роман Набожняк демонструє відвідувачам veterano brownie власного виробництва

КОЛИШНІЙ РОЗВІДНИК 10% ВІД ПРИБУТКУ СВОГО БІЗНЕСУ ПЕРЕРАХОВУЄ РОДИНАМ ЗАГИБЛИХ В АТО

ДО ВІЙНИ РОМАН НАБОЖНЯК ПРАЦЮВАВ У ІТ-КОМПАНІЇ. ПАРАЛЕЛЬНО РОЗВИВАВ СВІЙ МУЗИЧНИЙ ГУРТ «DVIZH ПАРИЖ», МРІЯВ ПРО РОТАЦІЮ ПІСЕНЬ ТА ЗЙОМКИ КЛІПІВ, А ПОВЕРНУВШИСЬ З АТО, ЧОЛОВІК СТАВ УСПІШНИМ КОНДИТЕРОМ

Роман брав участь у студентському русі на Майдані. Після Майдану сподівався, що швидко вдасться звільнити Донбас, а за ним і Крим. Але...

— Не думав, що самому доведеться їхати на війну, — розповідає Роман. — Загалом я ніколи не був «людиною війни» — не проходив строкову службу, не брав участі ні в парамілітарних організаціях, ні у військово-патріотичних вишколах. Усе змінилося після Іловайська, коли усвідомив, що, по-перше, АТО не завершиться найближчим часом, по-друге, може виникнути потреба захищати Київ. Тоді прийшло усвідомлення, що за таких обставин я не буду тікати, емігрувати, як деякі знайомі, з якими ми обговорювали події. А для того, щоб бути максимально ефективним, необхідно здобути хоча б первинні навички із поводження зі зброєю, тактики тощо.

Тож Роман долучився до групи хлопців, які вже деякий час займалися самопідготовкою. Купив страйкбольний АК і почав тренуватися. Також ці хлопці мали знайомих у батальйоні «Айдар», які уже активно брали участь у бойових діях. Почав потроху допомагати їм грошима, а паралельно освоював військову справу.

— Одного дня прийшло розуміння того, що цих дій замало, війна тривала вже майже рік, було зрозуміло, що хлопців необхідно міняти, і я вирішив написати Михасеві (командиру одного з підрозділів «Айдару»), щоб він взяв мене в підрозділ. Михась порадив спершу пройти більш інтенсивну і цілісну підготовку, медичні та водійські курси, адже немає сенсу брати в бойовий підрозділ непідготовленого бійця, на якого потрібно витрачати додатковий час і сили. Так я залишив роботу, поїхав в «учебку» ДУК ПС, потім пройшов короткий інтенсив Patriot Defence, а водійські курси на той момент уже майже закінчив. Після цього була перша поїздка у Щастя на Луганську ТЕЦ, де тоді перебували айдарівці. Їхав, по суті, як волонтер, а вже на місці провів деякий час, вивчаючи різне озброєння, що було в підрозділі, — ділиться спогадами Роман.

Згодом бійці «Айдару», з якими чоловік планував служити, демобілізувалися, але для нього вже не було дороги назад.

— На той час уже зібрав практично все необхідне спорядження. Через день я був на точці, оформив необхідні папери і став солдатом ЗС України, — каже ветеран.

— В цілому наш підрозділ виконував практично всі притаманні військовій розвідці дії: вели спостереження, розвідувально-пошукові дії, організовували засідки. По суті, в кожному бойовому виході був досить високий рівень ризику. Звісно, щоразу сподіваєшся на краще, але готуєшся до найгіршого. Я вдячний своєму командиру і тим побратимам, які були поруч, за те, що за період служби в нашому взводі не було бойових втрат, — говорить Роман.

Також протягом служби в житті Романа дещо змінилося. Свої відпустки він проводив із коханою, а під час однієї з них вона стала його дружиною.

— Дуже вдячний Юлі за те, що мала мужність і терпіння дочекатися. Завдяки їй, а також зусиллям мого брата і підтримці родини та друзів, у нашому підрозділі з'явився автомобіль. Окрім того, моя дружина залишається людиною, яка найбільше підтримувала мене в період адаптації після повернення зі служби, — розповідає Роман.

За словами чоловіка, до цивільного життя він звикав досить важко. Передусім пройшов медичний огляд і курс психологічної реабілітації. Деякий час навіть не міг спати із вимкненим світлом, прокидався серед ночі «заступати на пост», іноді шукав поряд із ліжком зброю.

— Війна продовжує снитися досі, хоча минуло уже більше як рік від демобілізації. Переважно це «бойові виходи» і місії, непов'язані з реальними подіями. Зрештою я навчився співіснувати із цими снами, адже, як говорить мій психолог, «якщо вони тебе не турбують, виконуй свої завдання і спи далі», — згадує Роман.

Після повернення йому необхідно було оперативно зробити кілька невідкладних справ: знайти нове житло, відремонтувати авто, яке було у його підрозділі, адже планував далі передати його на фронт. Також подружжя готувалося до весільної подорожі в Азію .

— Тістечко «Брауні» з'явилося в нас на кухні вперше у проміжку між демобілізацією та поїздкою в Азію. Мені завжди подобалося готувати, а в цей період практично щотижня до нас заходили друзі й знайомі, з якими ми давно не бачилися, і хотілося їх пригостити чимось смачним. Тоді я використовував якийсь рецепт із Інтернету. Загалом же «Брауні» — класичний американський десерт, рецепт якого відомий ще з кінця XIX ст. А перша письмова згадка про тістечко, за однією з версій, датована 1893 роком, коли рецепт з'явився на сторінках кулінарної книги Бостонської кулінарної школи, — пояснює Роман.

«Війна продовжує снитися досі, хоча минуло уже більше як рік від демобілізації»

— Під час подорожі Азією ми з дружиною загадали бажання розпочати в новому році власну справу. Якоїсь миті ця ідея перетнулася зі спогадом про те, як смачно у мене виходило готувати «Брауні» вдома, і думкою, що ним варто ділитися. Це стало поштовхом до написання первинного бізнес-плану. А оскільки мені була дуже до вподоби ідея Veterano Pizza Леоніда Остальцева про бізнес як адаптацію до мирного життя, про можливість в майбутньому працевлаштувати ветеранів, ми вирішили цей проект зробити частиною Veterano Group. Леонід став першим, кому ми представили свою ідею, підтримав її, і ми почали працювати. Стартовий капітал необхідний був, по суті, мінімальний, адже бізнес мав низькі ризики, ми вклали залишки моїх заощаджень і грошей, які нам з дружиною подарували на весілля, — розповів Роман Набожняк.

Сьогодні Роман з Юлією готують удома. Замовлення приймають на сторінці в Facebook. Лінійку «Брауні» розширили до 5 смаків. А 10% від прибутку перераховують сім'ям загиблих в АТО.

Олена КРУГЛЄНЯ

ПОРАДИ ВЕТЕРАНАМ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ З ВІЙНИ, ВІД РОМАНА НАБОЖНЯКА

1. Не братися за алкоголь.

2. За найменшого прояву тривоги звернутися до психолога. Навіть так: обов'язково звернутися до психолога. На війні кожен отримує колосальний стрес, який впливає на психіку так само, як погане харчування на травну систему. Взагалі я вважаю, що психологічну реабілітацію треба більш системно впроваджувати на державному рівні, вкладати гроші в роботу психологів, які на сьогодні часто працюють на волонтерських засадах. Це вкрай важливо у довгостроковій перспективі. Адже одного дня ми переможемо, і тоді необхідно буде забезпечити належною психологічною підтримкою велику кількість ветеранів. У нас все ще попереду.

3. Займайтеся фізичними навантаженнями. До війни я був практично байдужим до спорту, а під час служби необхідно було часто працювати фізично. І якщо у критичний момент вмикаються якісь вольові й моральні аспекти («я дійду, допозву, бо якщо не допозву, то можу загинути»), то організм сам по собі вже звикає до значних навантажень. Тому я почав бігати на довгі дистанції і навіть уперше в житті взяв участь у змаганнях (зі знайомими з 95-ї бригади пробігли естафету на Білоцерківському марафоні — по 10,5 км).

4. Спробуйте вирватися на якийсь час із інформаційного простору, зробіть видих, обов'язково приділіть максимальну увагу родині — вони так довго на вас чекали.

5. Знайдіть улюблену справу і працюйте, працюйте, працюйте.

ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОТРЕБУЮТЬ І ВЕТЕРАНИ АТО, І ТІ, ХТО ЧЕКАВ НА НИХ УДОМА

ОДНИМ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ВДАЄТЬСЯ ШВИДКО АДАПТУВАТИСЯ ДО МИРНОГО ЖИТТЯ, А ІНШІ ТРИВАЛИЙ ЧАС ПРОДОВЖУЮТЬ «ВОЮВАТИ»

Зустріч бійців, що прибули з району АТО, — це обов'язковий ритуал, який одразу дає їм зрозуміти, що на них чекали, їх раді бачити

…До Олени підійшла вихователька її сина в дитячому садочку і показала щільно замальований чорною фарбою аркуш.

— Ваш Сашко намалював дуже гарну картину з будиночком, мамою і татом, а потім зафарбував її… промовляючи: «Усе згоріло!..»

Олена опустила очі. Майже рік вони із сином терпіли постійні сварки, зриви, дратівливість і відчуженість чоловіка, який повернувся з війни. І як вона не намагалася зарадити, розпитуючи його, що з ним сталося, чому він «не такий», яким був раніше, як не просила піти до психолога, коханий дедалі більше скаженів і віддалявся від неї.

Нині в інтернет-мережі можна побачити чимало публікацій на кшталт «дружина покинула чоловіка — учасника АТО», «учасник АТО потребує допомоги» тощо. І хоча окремої статистики розлучень саме сімей атовців в Україні немає, психологи звертаються до світового досвіду (наприклад, у США розлучаються приблизно 70% сімей ветеранів, у яких був діагностований ПТСР) і зазначають, що є всі підстави вважати, що у повоєнний період мало родин здатні порозумітися.

Тож фахівці дедалі частіше починають говорити, що психологічної допомоги потребують не лише ті, хто повернувся з фронту, а й ті, хто чекав на них удома, бо саме вони виявляються буферною зоною між суспільством і бійцем.

— Війна змінює всіх членів сім'ї. У кожній родині, як і в людському організмі, зазвичай ролі поділені, а функції визначені. І коли раптом одного члена сімейства, а це частіше за все його голова, забирають на війну, інші перебирають на себе його функції. Коли боєць повертається — його місце вже «зайняте», і відновити все можна, лише якщо стати таким, як до війни. Нерідко це перетворюється на справжню драму і війну… вже вдома, — зазначає начальник управління психологічного забезпечення Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України полковник Сергій Грилюк.

Психолог центру терапії травми «Повернення» Катерина Проноза розповідає про так званий фактор очікування. Людська психіка влаштована так, що коли людина перебуває в небезпеці, то, як правило, очікує, що ситуація зміниться на краще.

— Дружина зазвичай сподівається: чоловік приїде, зробить ремонт у квартирі, город перекопає... А чоловік думає: приїду, дружина мене нагодує, я відпочину, зустрінуся з друзями. Вони обидва мають цілком нормальні бажання. Це не означає, що у ветерана сім'я не в пріоритеті, просто йому насамперед потрібен фізичний відпочинок. Але відпочити треба й дружині, яка втомилася самотужки «тягнути воза», — каже психолог.

Та й як дійти порозуміння, коли сподівання подружжя діаметрально протилежні? Для того, щоб вони побачили одне одного «новими», потрібен час. Найкраще, коли подружжя має звичку постійно спілкуватися і розповідати про всі свої турботи і переживання, запевняє родина зі Львова — Олег і Ольга Воробйови, засновники центру сімейних тренінгів з психологічної реабілітації «Щасливі разом». Вони не лише зберегли родину після повернення чоловіка з війни, а й навіть зміцнили свої стосунки.

Олег пішов на війну під час четвертої хвилі мобілізації. Вісім довгих місяців він писав їй листи, вона кілька разів приїздила на Схід, та найголовніше — вони щодня розмовляли по телефону і розповідали про найменші події своїх буднів. Ще перед від'їздом домовилися за жодних обставин нічого не приховувати одне від одного.

— Спілкування — це спосіб поступово підготувати родину до можливих змін у їхній поведінці та сприйнятті, — говорить Ольга Воробйова. — Також родина має обов'язково дізнатися все про ПТСР, його симптоми, ознаки та як діяти, якщо вони з'явилися.

Як зазначила Катерина Проноза, саме через відсутність інформації ті родини, яким у 2014–2015 роках випало першими зустрічати бійців з війни, не були готові до проблем, тому чимало з них досі не можуть оговтатися. Нині вже є багато методичних рекомендацій для родин бійців АТО, діють спеціалізовані центри психологічної реабілітації. Об'єднуються й самі дружини ветеранів, аби підтримати одна одну, поділитися досвідом.

P.S. Олена показала чоловікові малюнок сина, і вони всією сім'єю звернулися по допомогу до психолога. Тепер Сашко малює лише кольоровими фарбами.

Ольга МОСЬОНДЗ

ЩО МАЄ ЗНАТИ РОДИНА, ДО ЯКОЇ ПОВЕРТАЄТЬСЯ БОЄЦЬ

- Потрібно дати бійцю час освоїтися, перелаштуватися з військового стану на мирний.
- Не варто нав'язливо розпитувати, що з ним сталося.
- Обговоріть спільно сім'єю, які зміни в ній відбулися. Не треба «пиляти» чоловіка тим, що поки його не було, родина була тут сама. Навпаки, подякуйте: «Завдяки твоїй службі ми живі, цілі й могли робити усе, що необхідне для нас».
- Не показуйте, що зараз чудово можете з усім впоратися без нього, поясніть, що ви прагнули виконувати його справи так, як це робив він, але краще все одно не вийшло.
- Сім'я має не завантажувати ветерана побутом, але він повинен виконувати помірні обов'язки.
- Якщо не можете впоратися з проблемами самотужки, звертайтеся до психологів. Якщо чоловік не хоче йти до психолога — просто сходіть до церкви.
- Діти також мають отримати обов'язкову психологічну підтримку. Сприйняття повернення «іншого» тата в них відрізняється залежно від віку. Маленькі діти можуть забувати батьків, більші — сприймати те, що батько пішов на війну, як нелюбов до себе. Тому будьте готові усе їм пояснити.
- Озбройтеся любов'ю і терпінням — це головна зброя проти будь-яких незгод.

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОДИН

Реабілітації учасників бойових дій та їхніх родин приділяють особливу увагу в США. Видавництво Family life Publishing для організації Campus Crusade for Christ видало понад півтора десятка найменувань книжок для військовослужбовців та їхніх родин із рекомендаціями, як підготувати сім'ю бійця до його відрядження та повернення з війни. З огляду на ситуацію, яка склалася в Україні, ці книжки було перекладено українською та російською мовами.

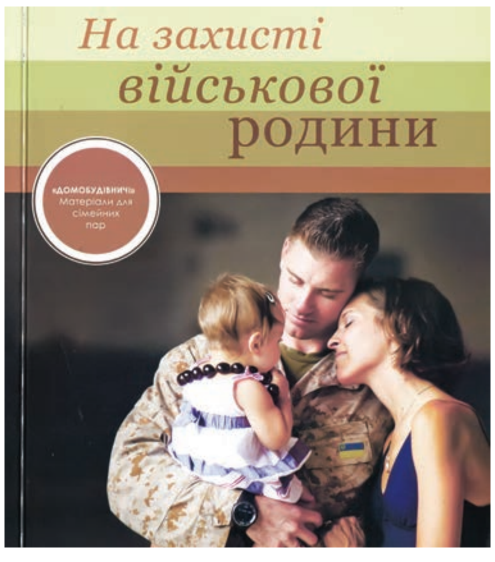
ГО «Оливкова гілка» та «Організація військових християн України» розповсюджують її у військових частинах, серед родин військовослужбовців та воїнів АТО.

Нещодавно в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського відбулася зустріч ГО «Оливкова гілка» з родинами військовослужбовців, під час якої також проводилася презентація книжок «На захисті військової родини», «Як підготувати свій шлюб до відрядження до зони бойових дій» та розмальовки для дітей.

Ці книжки — навчальний курс, який допомагає військовим родинам будувати успішне родинне життя.

Для кожного заняття розроблені запитання, які допомагають підтримувати особливу атмосферу тепла і піднесеного настрою в сім'ї. Більшість принципів, описаних у книжках, взяті безпосередньо з Біблії та містять універсальну мудрість, що допоможе скласти міцний дієвий план для кожної родини.

Інф. «НА»

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА ВКЛАЛА У РЕАБІЛІТАЦІЮ ВЕТЕРАНІВ АТО 10 млн грн

У ЦЬОМУ МІСТІ ДВОПОВЕРХОВУ ЇДАЛЬНЮ ВІЙСЬКТОРГУ, ЯКА ЧИМАЛО РОКІВ НЕ ФУНКЦІОНУВАЛА, ПЕРЕТВОРИЛИ НА СУЧАСНИЙ ЗАКЛАД НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ, МЕДИЧНИХ І ПСИХОЛОГІЧНИХ ПОСЛУГ УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ І ЧЛЕНАМ ЇХНІХ СІМЕЙ

Група учасників АТО займається на тренажерах

«Близько 90% атовців уже в базі центру, — повідомив Геннадій Лісовенко. — Із власного досвіду скажу: коли я повернувся з війни, уже у військкоматі мене поінформували про можливість пройти психологічну реабілітацію або санаторно-курортне лікування»

Потреба в такому центрі для ветеранів АТО виникла з початку бойових дій на Сході нашої країни, коли з'явилися перші поранені. Це був своєрідний виклик, з яким зіткнулася громада міста Сум. Тоді волонтери та активісти й заговорили про те, що з поверненням бійців із війни багатьом із них потрібна допомога в адаптації до мирного життя

— Міська рада ухвалила рішення про надання будівлі, знайшла близько 10 млн грн на її ремонт та облаштування, — розповідає директор центру, ветеран АТО Геннадій Лісовенко. — З початку 2017 року центр почали наповнювати устаткуванням, а 12 липня відбулось його офіційне відкриття.

Нині він один із найновіших в Україні. Коли дивишся на цей будинок із фасаду, він нагадує елітний — красивий і затишний. Учасники АТО сюди радо приходять, беруть із собою дружин і діток. Кажуть, що тут почуваються як удома…

А й справді, тут на стінах — світлини учасників АТО, які для багатьох є добрими знайомими. Це місце зустрічі й волонтерів. Я зустрівся з одним із них. Сум'янин Ігор Гавриков допомагав землякам-солдатам із перших днів, потім пішов добровольцем служити у військо, воював, після демобілізації продовжує волонтерську діяльність. Директор центру його дружньо обнімає:

— Це наша швидка допомога!

Побратими жваво діляться думками. Кажуть, що в нашому суспільстві ще не звикли звертатися по допомогу до психологів, більшість ветеранів АТО переносять усе в собі. Тож і тут, у Сумах, наші хлопці не поспішали в центр реабілітації. Його працівникам довелося добряче попрацювати, аби привернути їхню увагу. Першими відгукнулися члени сімей військовослужбовців — дружини, батьки. Їх консультувала досвідчений психолог Інна Яровенко.

А ще в розпорядженні центру — база даних учасників бойових дій, які зареєструвалися в місцевих службах соцзахисту. Працівники телефонують і запрошують ветеранів особисто. Паралельно відбувається й пошукова робота тих, котрі не зверталися в органи соціального захисту.

— Як результат — близько 90% атовців уже в базі центру, — повідомив Геннадій Лісовенко. — Із власного досвіду скажу: коли я повернувся з війни, уже у військкоматі мене поінформували про можливість пройти психологічну реабілітацію або санаторно-курортне лікування. У питанні інформування населення нам завжди активно допомагає начальник управління в справах ветеранів Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради Алла Котляр. У місті постійно діє гаряча лінія й створений на громадських засадах інформаційний центр для бійців АТО.

За неповних півроку роботи центру в ньому пройшли реабілітацію кілька сотень ветеранів АТО та діючих військових. Бували й доволі складні випадки. Директор центру Геннадій Лісовенко згадує, як до нього звернулася родичка учасника бойових дій, який пройшов дуже важкий бойовий шлях: захищав донецький аеропорт, потрапив у полон, у нього на очах «Моторола» зарізав побратима… Потім — обмін і довге лікування. Однак на час звернення в центр ветеран уже вів асоціальний спосіб життя, пиячив і навіть не міг самостійно пересуватися.

Геннадій Лісовенко, директор центру реабілітації ветеранів АТО (м. Суми)

— До нас Ігоря привезли на милицях. Був під мухою, агресивний, постійно прикривував на рідних, — розповідає Геннадій. — Я поспілкувався з ветераном, сказав, що такий же, як і він, атовець. Вислухав його, і, мабуть, уселив йому деякий оптимізм, тому що потихеньку він заспокоївся й почав розповідати про те, що болить у душі.

З'ясувалося, що ветеран АТО — без документів, тож у госпіталь не міг звернутися, і грошей він не мав. Лікували в місцевій поліклініці, потім — у наркологічному диспансері. Згодом із ветераном працювала психолог центру. Тепер Ігор мов заново на світ народився: не пиячить, улаштувався на роботу. Його підтримує родина.

Крім психолога, у сумському центрі працює соціальний працівник, який допомагає відвідувачам у вирішенні їхніх питань: координує, консультує. Тим, кому не по кишені послуги юриста або адвоката, тут надають безкоштовну правову допомогу. Є також штатний реабілітолог і соціальний педагог, адже один із пріоритетних напрямків закладу — робота з дітьми ветеранів.

— Маємо два спортивні зали з тренажерами та інвентарем, — показує приміщення директор. — Плануємо закупити м'яке покриття, щоб проводити тренінги з фітнесу та йоги. У розпорядженні ветеранів два велотренажери, кілька бігових доріжок, комплексна станція на кілька груп м'язів, шведська стінка тощо.

Більшу частину фінансування для функціонування центру надає міська рада. А ще — державні субвенції. Зокрема 600 тис. грн надано на обладнання. Нині тут підписують договір на придбання вже третьої гідромасажної ванни з підводною витяжкою хребта. Вони дуже потрібні, адже більшість бійців АТО мають проблеми з опорно-руховим апаратом.

Однак гідромасажні ванни в центрі ще не використовували. Лісовенко пояснює проблему:

— Щоб надавати медичні послуги, потрібна відповідна ліцензія. Крім того, атестування робочих місць, підбір персоналу… До того ж проблема в тому, що лікарів мінімальними зарплатами сюди навряд чи заманиш.

Нині проблему потроху розв'язують. Рішенням сесії міської ради змінено установчі документи центру, щоб була змога укласти угоду з лікувальним закладом.

Іще Геннадій Лісовенко добивається статусу комунального підприємства. Каже, що зароблені кошти дадуть змогу підняти зарплатню працівникам, розширити перелік послуг.

— А багато державних коштів на психологічну реабілітацію ветеранів АТО проходить повз ваш центр? — запитую директора. — Як на мене, центр мав би стати одним із виконавців цієї програми...

— Цьогоріч лише особи з інвалідністю мають змогу пройти психологічну реабілітацію за державний кошт. На початку року було висунуто, здавалось би, непогану ідею: учасник бойових дій повинен мати право самостійно вибирати санаторій, пансіонат чи базу відпочинку для оздоровлення. Але під це досі не розроблено порядок руху коштів. Нинішнього року програму фактично провалено. Ми сподіваємось на поліпшення в організації та фінансуванні програми реабілітації ветеранів АТО, — каже директор центру.

Руслан ТКАЧУК

ЦЬОГОРІЧ ПСИХОЛОГІЧНУ РЕАБІЛІТАЦІЮ ПРОЙШЛИ ПОНАД 43 ТИСЯЧІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Про це під час брифінгу повідомив начальник відділу військово-соціального забезпечення Головного управління морально-психологічного забезпечення Генерального штабу ЗС України полковник Володимир Кашлюк. Також він зазначив, що у Збройних Силах України вдалося зберегти потенціал для роботи з різними категоріями дітей військовослужбовців. Понад 1700 дітей відпочили в таборі ЗСУ, який працює біля Одеси. Окрім цього, у військовій системі функціонує 10 дошкільних навчальних закладів, які відвідують близько 700 дітей військовослужбовців.

Учасники АТО, які отримали контузії, поранення, за словами полковника Володимира Кашлюка, мають змогу проходити реабілітацію за кордоном. Станом на сьогодні на лікування до інших країн було направлено 337 учасників антитерористичної операції. Тільки в Туреччині протягом трьох років пролікувалося більше 500 українських вояків.

На законодавчому рівні посилено трудові гарантії для всіх категорій громадян, які приймаються на військову службу, — у правове поле внесено понад 60 змін.

ЯКІ ДУМКИ ПРИХОДЯТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

«НАРОДНА АРМІЯ» ПРОДОВЖУЄ ЗБИРАТИ СПОГАДИ ПРО НАЙЕКСТРЕМАЛЬНІШІ СИТУАЦІЇ У ЖИТТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ. ПРОПОНУЄМО ЧИТАЧАМ ПЕРЕНЕСТИСЯ НА МІСЦЕ БОЇВ ПІД ЖОЛОБКОМ, В АВДІЇВЦІ, ПОБЛИЗУ ДАПу, ТА В СТАРОМИХАЙЛІВКУ

Лариса Кирикович, начальник медслужби батальйону, позивний «Мама»:

«Листопад 2016. Авдіївка. Холоднеча, аж до кісток пробирає. Добре, хоч є де каву заварити. Кілька годин рація мовчить. То добре. Ніщо так не радує, як її мовчання. Тут весь час на адреналіні. Весь час на рації — ходиш з нею, спиш із нею... Та раптом: "Підрив на «Хотабці»". У нас двоє «300-х». Чекаємо на вас!» За секунди залітаємо в машину: медик, парамедик і водій.

Летимо! Якби тільки поранення було сумісне з життям... Туман непроглядний! Хоч би з дороги не злетіти! Нормально. На місці!

Біжимо! Двоє поранених — «Краб» і «Жнець». Господи, «Жнець» геть молоденький! Кладемо на ноші «Краба». Хлопці несуть, я біжу поруч, притримую… Щось розривається поряд, напевно 82-й калібр. Добре, що чую. Бо коли твоя міна, то взагалі не чуєш. Добігаємо до поламаного мосту, в укриття. Оглядаю хлопців ще раз: дякувати Богу, реагують і при свідомості. Несемо далі, вже зовсім близько реанімобіль... Терпи, «Крабику», терпи. «Жнець», спершись на когось із хлопців, теж шкутильгає.

Обоє вже в машині... Знову мигалки, сирени. Мчимо у стабпункт Авдіївки. Далі — дорога на покровський шпиталь. Залетіли. Бригада вже чекає на нас. Довезли! «Краб» у важкому стані, «Жнець» — середньої тяжкості. Дали запит на вертоліт. Будуть за годину. Туман добряче гальмує. Чекаємо. Час тягнеться, мов вічність… Веземо до вертольота. Вантажимо на борт. У Дніпрі теж попереджені, чекають. Є надія: ЖИТИМУТЬ!!!

Повертаємося на позиції і… знову слухаємо рацію. У нас кожна ситуація екстремальна... Це ж війна. Тільки пори року різні... Четвертий рік... І тільки часом молишся, лише б не «200-й»! А мені скоро 50. Ходила б у білому халатику на підборах, але ні... Піски, «Бутовка», район ДАПу, Авдіївка, Мар'їнка, Красногорівка...

За півроку — дзвінок: «Мамо!» Чую голос «Крабика»: «Я в Торонто, на «Іграх нескорених»!!! Сльози котяться самі собою... Оце найвища нагорода: ЖИВИЙ!!! І таких синочків за три роки в мене десь близько трьохсот…»

«Резус», командир зенітного розрахунку:

«Ну що — погнали?» — запитую командира. Той киває, рушаю. Розвідка доповіла, що ворог добряче насипатиме. Маємо підготуватися. Виїхали на пагорб під Старомихайлівкою. Де б зупинитися? Поряд лише кілька дерев. «Ховаємося» за ними, як слон за стовпом. За 700 метрів — позиції окупанта.

Глибока серпнева ніч. Навкруги — тиша. Лиш соловейко десь недалечко наспівує своє. Чекаємо. Минуло вже кілька годин. Може, розвідка помилилася? Але ні — починається! Добряче насипають. З АГСа. І так якось густенько навколо нас… Аж дивно. За кілька годин командири дають добро на відповідь. «Ловлю» ціль. «Вуха!!!» — кричу своїм і натискаю на гашетку ЗУшки. «Хоч би не заклинила», — подумалося, але зброя не підводить. Стріляю прямою наводкою на дистанції від 600 до 2500 метрів. Снаряди один за одним лягають на ворожі позиції. Здалеку побачене нагадує картину якогось невідомого художника. Страшно, смертельно і вибухово! За хвилину двох коробів — як і не було. А це, між іншим, 102 снаряди. «Швиденько вшиваємося звідси!!!» — закінчивши стрільбу, кричу напарнику — і «по газах!» Шалений прилив адреналіну вимикає орієнтацію в просторі. В голові лунають стукіт гільз, що падають, та крик товариша: «Відпрацювали добре!»

На околицю в наш бік виїжджають одразу чотири ворожі танки. Навіть звідси бачу, які вони розлючені! Навколо починається «армагедон». А оскільки вони стріляють — зі штабу дають добро на відповідь. Першими ж пострілами зупинили танки. Поки ми їдемо з позицій, за нашими спинами на небі з'являється заграва, а шалений свист сигналізує — наші влучили у склад ворожих боєприпасів. Схоже, що мінометні й танкові. Феєрверк — як на Новий рік, але влітку й на війні… у Старомихайлівці. Сюрреалізм якийсь…»

Катерина Драп'ята, медик:

«На вулиці гаряче, як ніколи. У повітрі — запах крові, спирту і кіптяви… Над головами літають снаряди, із кожним разом звук вибуху додає хвилювання: «Чи всі там живі?», «Чи не везуть до нас ще когось?» Вже третю добу чергуємо під Жолобком, недалеко від епіцентру боїв. Четверо медиків з батальйону, медрота та бригада 59-го шпиталю.

Таки везуть. Молодий хлопчина… з понівеченою ногою. «Друже, все буде гаразд», — заспокоюю його. «Та все нормально, відріжте її — і я піду далі, до хлопців», — жартує. І таких, як він, — десятки за ці дні. Поранені, але рвуться у бій. Адреналін робить свою справу. Поки ми чаклуємо над ним, свідомості не втрачає. Увесь час говорить. Молодець!!!

Все робимо швидко. Намагаюся зрізати зайвий одяг, та він ніяк не піддається. Кілька хвилин із ним прововтузилася. «Та що ж це таке! Ці клятущі ножиці, як завжди!» Вколола знеболювальне, «Лілу» ставить крапельницю. В цей час лікар щось «шаманить» над ногою пораненого, точніше над тим, що від неї залишилось.

Поряд лежить інший поранений, його теж треба прокапати… Куди причепити ці крапельниці? Стаю між ношами. Максимально розтягуюся і обом хлопцям тримаю флакони з розчинами.

…За 15 хвилин бійців забирають у шпиталь, а нам підвозять ще кількох. Травми різних ступенів. Боже, дай сил допомогти і їм!»

Ярослав Лапін, «кіборг»:

«Виїжджаємо в лісосмугу під старий термінал ДАПу. Пакуйтеся!» Швиденько хапаю зброю, закидаю необхідні речі й провіант. Заскакую в БМП. Завелися. Дві інші «бехи» гуркотять неподалік. Чекають на нас. Кляті окупанти таки почули гул моторів. Криють. Щільно-щільно! «Недалечко непогана місцина, можемо там припаркуватися», — подумалося. Не встигаємо доїхати, як просто перед «носом» машини вибухає снаряд. БМП добряче хитнуло. Таки влучили в нас, гади!

«Бігом, бігом — надвір!!!» — кричу побратимам. Вилітаємо з машини. Ледь торкаюся ногами землі, відчуваю — лечу! Щосили гепаюся обабіч дороги в засипану снігом стічну канаву. Поряд падає Антон, ще зовсім молодий боєць. Поверх себе відчуваю чиєсь тіло. Чи то нас підірвали, і від вибуху відкинуло?.. Чи то хтось пхнув?.. Чи що це?.. Кілька хвилин намагаюся якось зібрати думки докупи… Пам'ятаю, що ворог підійшов зовсім близько, і ми не мали шансів добігти до бліндажа.

Розумію, що нас прикриває своїм тілом механік, добродушний чолов'яга, що першої ж секунди на землі відкинув нас, молодих-зелених, у канаву. Поряд розриваються 120-мм міни... Де могло поцілити в нас — прикрив механік. У голову лізуть тільки анекдоти. Може, зі мною щось не так? Розповідаю якусь історію. Всі гигочуть. Що за дурню я верзу? Але головне — не мовчати.

На ВОПі уже є один «200-й». Чую, звідти по рації просять дозвіл на вогонь у відповідь. Наші починають гатити по Спартаку. Ми вилазимо з канави. Обтрушуємося, кепкуємо один з одного. За якийсь час до мене доходить — він же прикрив нас від вогню. І це добре, що не загинув! Підходжу, наважуюся озвучити оце дивне і незручне запитання: «Ти ж міг сам загинути, навіщо прикривав?» А він: «Ярославе, тобі 27 років, а в тебе навіть дітей немає. Тобі ще жити й жити. А в мене вже двоє дорослих».

Матеріали сторінки підготувала Ярослава ЗОРІНА

Інтенсивність програми бойової підготовки іспанських «бірюзових беретів» досить висока. Все їхнє навчання заповнене спеціальними заняттями, тренуваннями і польовими виходами

БІРЮЗОВИЙ БЕРЕТ — СИМВОЛ ВИНЯТКОВОСТІ ІСПАНСЬКИХ МОРСЬКИХ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦІВ

КУРС ПІДГОТОВКИ ДО СЛУЖБИ У ПІДРОЗДІЛІ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ВМС ІСПАНІЇ ВДАЄТЬСЯ ПОДОЛАТИ НЕ БІЛЬШЕ НІЖ 30% КАНДИДАТІВ

Іспанська морська піхота вважається найстарішою у світі. Ще за часів Королівства Арагон (нині територія Іспанії та Франції) спеціальні підрозділи успішно висаджувалися на берег і виконували бойові завдання

Сучасна ж історія підрозділів спеціальних операцій іспанського флоту починається 1952 року, коли було створено роту альпіністів-водолазів. Із цього часу її декілька разів перейменовували та розширювали. Сьогодні це підрозділ спеціальних операцій (Unidad de Operaciones Especiales — UOE), який входить до складу іспанського військово-морського флоту та іспанської морської піхоти.

У 1967 році особовий склад роти вдягнув бірюзові берети. Це було необхідно для підвищення духу особового складу та усвідомлення ним своєї винятковості.

Нині це спеціальне формування іспанської морської піхоти ділиться на декілька оперативних команд (Estoles) та підрозділи тилового забезпечення. UOE призначена для проведення спеціальних операцій на морі, в прибережній зоні та на суходолі з віддаленням до 50 кілометрів від берегової лінії. Хоча це досить умовне обмеження, оскільки є чимало прикладів, коли спецкоманди іспанського флоту діяли і на значно більшій відстані від моря.

Сфера діяльності підрозділу — боротьба з тероризмом, захоплення суден, які не виконують вимог, виконання завдань у водолазному спорядженні, висадка на берег і проникнення вглиб району дій, ведення спеціальної розвідки, виконання операцій прямого впливу, охорона особливо важливих персон, бойові операції з пошуку і порятунку тощо.

Для виходу в район дій команди морських диверсантів використовують найрізноманітніші засоби, серед яких підводні човни, фрегати, надувні човни, наземні транспортні засоби, літаки та вертольоти.

Інтенсивність програми бойової підготовки іспанських «зелених беретів» досить висока. Все їхнє навчання заповнене спеціальними заняттями, тренуваннями і польовими виходами. При цьому вони мають можливість проходити його й у інших елітних частинах іспанських збройних сил та навчальних центрах, наприклад, у Центрі легководолазної підготовки ВМС Іспанії, парашутній бригаді, військовій школі гірської підготовки і спеціальних операцій та інших.

Кандидати в підрозділ спеціального призначення відбираються після проходження ними служби в звичайних військових частинах. Потім вони складають усебічні медичні, психологічні та фізичні тести, що визначають їхню придатність до служби в цьому підрозділі. І нарешті — піддаються суворим відбірковим тестам Capacitacion, що перекладається як «підготовка».

Під час однієї з вправ відбіркового туру бійці у повному спорядженні, зі зброєю та надувним човном на голові повинні подолати болото

Курс складається з базової та інтенсивної фаз. Здійснюють його офіцери й унтер-офіцери UOE, які мають досвід проведення спеціальних операцій. Базова фаза триває близько чотирьох тижнів і націлена на перевірку фізичної та психологічної готовності кандидата шляхом здійснення виснажливих маршів на час із 50-кілограмовим вантажем за плечима, запливів у ластах на милю, а також проведення численних занять у горах і на морі. Під час однієї з вправ бійці у повному спорядженні, зі зброєю та надувним човном на голові повинні подолати болото.

Інтенсивна фаза відбору триває близько двох місяців, протягом яких фізичні навантаження постійно зростають. Окрім того, збільшується кількість дисциплін, що вивчаються, даються знання і навички, необхідні для проведення спеціальних операцій на морі, а саме: програма бойового плавця, навігація малих плавзасобів, захоплення кораблів, гірська підготовка і спуск за допомогою канату, мінно-підривна справа, снайпінг, зв'язок, звільнення заручників, орієнтування, ухилення від полону і втеча з полону, виживання на суші та на морі, тактична медицина.

Кандидати можуть у будь-який час покинути відбірковий курс за власним бажанням. Попри те що в ході суворого відбору трапляються травми, каліцтва і навіть смертельні випадки, кандидати будь-що прагнуть його пройти. До кінця курсу доходять зазвичай 20–30% від усіх охочих, а іноді ще менше. Це найвищий відсоток відсіву кандидатів у військових частинах Збройних сил Іспанії. Нерідко буває так, що на заключному етапі на одного кандидата припадає по три інструктори. Тому офіційний девіз відбіркового курсу такий: «Entra quien puede, no quien quiere», що в перекладі означає: «Вступає той, хто може, а не той, хто хоче».

Після складання тестів новобранці отримують зелений берет. У UOE офіцери та унтер-офіцери проходять однакове навчання з особовим складом. Як бійці командос, вони повинні виконувати будь-яку вправу, будь-який маневр правильніше і швидше, навіть за найбільш натренованого солдата. Вони живуть разом із рядовими в таких самих важких умовах, долаючи ті ж перешкоди. Вважається, що цей тісний контакт, ця згуртованість і є ключем до успіху при виконанні поставлених завдань.

У середовищі «зелених беретів» на перший план, окрім військових достоїнств, виходять такі поняття, як честь, любов до батьківщини, висока військова дисципліна, повага до військової служби. При цьому особливо цінується військове товариство. Товариські стосунки в середовищі іспанських спецпризначенців за силою іноді навіть перевершують родинні зв'язки. Командос майже завжди тренуються і діють парами, які є неподільними бойовими одиницями.

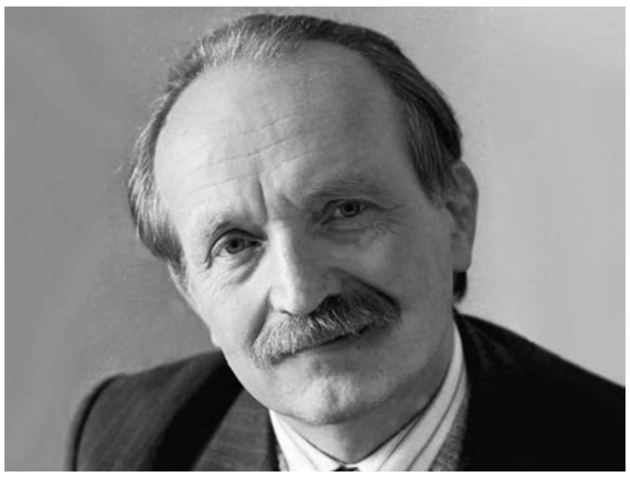
Ті бійці, котрі успішно пройшли курс, одразу направляються до парашутної школи, а після прибуття в частину на них чекає більш інтенсивна програма підготовки, спрямована на набуття навичок спеціальної війни на морі.

Одна з команд підрозділу постійно перебуває в готовності № 1 (Alpha-1) для негайного розгортання в потрібному районі. Підрозділ спеціальних операцій ВМС Іспанія застосовує щоразу там, де потрібно продемонструвати найвищий професіоналізм своїх Збройних сил.

У 1969 році UOE використовувався для порятунку й евакуації громадян Іспанії з колишньої іспанської колонії — Екваторіальної Гвінеї. Після цього «бірюзові берети» діяли проти баскських терористів з організації ETA. Також команди цього спецпідрозділу в складі частини іспанського контингенту сил IFOR та SFOR були в Югославії. Потім у грудні 2002-го в рамках операції Enduring Freedom командос UOE висаджувалися на північнокорейське судно So San в Індійському океані, яке доставляло в Ємен ракети «Скад». Є дані, що підрозділ застосовував свої команди в таємних операціях на Близькому Сході. UOE — ключовий елемент Іспанії у боротьбі з тероризмом на морі.

На озброєнні в іспанських командос є автоматичні карабіни HK-G36 KE виробництва Німеччини та автоматичні гвинтівки HK G36 E. Окрім того, бійці озброєні пістолетами «Зіг Зауер P230» як у звичайному варіанті, так і в безшумному, пістолетами-кулеметами MP5, помповими короткоствольними рушницями «Ремінгтон 870». Колективною зброєю є кулемети M60, G3, легкі кулемети HK MG4 та Ameli. Снайпери використовують гвинтівку Accuracy AW та великокаліберну гвинтівку Barrett M95.

Підготував Роман ВУС

В'ячеслав Чорновіл

ЛЮДИНА, ЯКА ПРОБУДИЛА УКРАЇНУ

24 ГРУДНЯ УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІТИКОВІ, ПУБЛІЦИСТУ, ПОЛІТИЧНОМУ В'ЯЗНЮ СРСР, ПРОВІДНИКОВІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ КІНЦЯ 1980-х — ПОЧАТКУ 1990-х В'ЯЧЕСЛАВУ ЧОРНОВОЛУ ВИПОВНИЛОСЬ БИ 80 РОКІВ

Те, як бачив В'ячеслав Чорновіл майбутнє України, значно випереджало погляди сучасників, котрі намагалися консервувати застарілу та неефективну радянську систему, плоди діяльності якої ми пожинаємо й нині. Журналістом він пішов проти злочинної комуністичної системи, а політичною діяльністю наближав створення незалежної держави. Сьогодні чимало політиків, політологів, експертів і простих громадян намагаються спрогнозувати, якою була б Україна, якби Чорновіл 26 років тому переміг на президентських виборах. По якому руслу потекла б ріка історії, сказати важко, тому що в 90-х прокомуністичні настрої в країні були доволі сильними

Народився В'ячеслав Чорновіл у селі Єрки Звенигородського району Черкаської області. Його батько, один із перших комсомольців села, активно проводив курс Комуністичної партії на колективізацію, а пізніше, здобувши освіту, став учителем, директором сільської школи, відмінником народної освіти України. Такими ж бездоганними з точки зору системи були й перші кроки самого В`ячеслава. У школі — голова ради піонерської дружини, секретар комсомольської організації, випускник-медаліст. Під час навчання в Київському університеті він у складі ударних будівельних загонів брав участь у спорудженні промислових об'єктів Донбасу.

І саме на факультеті журналістики вишу в Чорновола формувалася свідомість, загострювалося почуття справедливості й пріоритетною для майбутнього життя стала важливість донести правду до людей. На початку 1960-х В'ячеслав працював на Львівській студії телебачення спочатку редактором, а потім старшим редактором передач для молоді. Переїхавши до Києва, він став літературним критиком у редакції газети «Молода гвардія».

«Його, вихованого на гаслах дружби народів, інтернаціоналізму тощо, уразило те, що в столиці України «вовком дивляться, коли ти говориш українською». У молодого комсомольського активіста зневажливе ставлення до української мови викликало спротив, пробудило почуття національної образи й честі», — пише історик Василь Деревінський у своїй книжці «В'ячеслав Чорновіл. Нарис портрета політика».

4 вересня 1965 року в кінотеатрі «Україна», що й дотепер працює в центрі Києва, відбулася прем'єра фільму Сергія Параджанова «Тіні забутих предків». Там В'ячеслав Чорновіл разом з Іваном Дзюбою та Василем Стусом висловили протест стосовно арештів українських вільнодумців. Цю демонстрацію вважають першою акцією відкритого протистояння тоталітарній владі, хоча ще 8 серпня Чорновіл виголосив гостру антикомуністичну промову на відкритті пам'ятника Шевченкові в селі Шешори на Гуцульщині. Тож незабаром його звільнили з комсомольської газети «Молода гвардія».

> *«Його, вихованого на гаслах дружби народів, інтернаціоналізму тощо, уразило те, що в столиці України "вовком дивляться, коли ти говориш українською»*

Далі він опанував професії техніка в Карпатській експедиції АН УРСР, інспектора з реклами, інструктора Товариства охорони природи, копача на археологічних розкопках, кочегара тощо.

Згодом В`ячеслав уклав збірник, який приніс йому світову славу, — «Лихо з розуму (Портрети двадцяти «злочинців»)». Кожен рядок, абзац, документ на сторінках книжки — це гнівне звинувачення тих, котрі, діставши партійно-державні індульгенції, роками знекровлювали Україну, чинили на її землі безжалісний і неправедний суд.

3 серпня 1967 року — другий арешт В`ячеслава Чорновола. Написання книжки «Лихо з розуму», розповсюдження публіцистичного твору Валентина Мороза «Репортаж із заповідника імені Берії» коштували Чорноволові трьох років позбавлення волі.

Короткий перепочинок — і знову боротьба. Початок 1970 року — одна із чільних віх української журналістики: вийшов самвидавівський «Український вісник», Чорновіл — відповідальний редактор, душа й мотор часопису.

12 січня 1972 року В'ячеслав Максимович знову опинився за ґратами, тепер уже надовго. Тоді кадебістська машина зрізала під корінь сотні інакодумців. Дисидент відбував термін у мордовських таборах для політв'язнів у Озерному та Барашеві.

На початку 1978 року його відправили етапом на заслання в якутське селище Чаппанда, де він працював чорноробом у радгоспі, пізніше постачальником — у Нюрбі. Там написав брошуру «Тільки один рік» про боротьбу за статус політв'язня в таборах. Коли В'ячеслав Чорновіл наприкінці 1970-х повернувся додому, то потрапив під зачистку радянського суспільства від неблагонадійних, яка була важливим етапом у підготовці до проведення Олімпіади. Тож, за версією КДБ, Чорновіл виявився «ґвалтівником», а насправді його ув'язнили за опозиційні виступи та участь у Гельсінській групі. Майбутній Герой України вийшов з якутської колонії достроково без права виїзду на Батьківщину.

В`ячеслав Максимович повернувся в Україну у квітні 1985 року, майже одночасно з проголошенням в СРСР курсу на «перебудову». У липні 1988 року він став одним з авторів Декларації принципів Української гельсінської спілки — однієї з перших радикальних політичних організацій у республіці.

10 вересня 1989 року УГС заявила про незалежність як мету у виступі В'ячеслава Чорновола на Установчих зборах Народного руху України. Згодом у Львові відбулось кілька багатотисячних мітингів антикомуністичного спрямування.

У листопаді 1989-го мені випало побувати в столиці Галичини. Приїхавши на святкування ювілею рідного навчального закладу з далекого й депресивного Забайкалля, я наче потрапив у іншу країну. На початку проспекту, який на той час іще мав ім`я Леніна, стояв великий дерев`яний хрест, перев'язаний рушниками, поруч було притулено ікони, горіли свічки, стояли живі квіти, майоріли синьо-жовті стрічки. А навколо, наче бджолиний рій, гомоніли люди.

Третього дня побачив і самого В`ячеслава Максимовича, якого вітали сотні львів'ян. Енергетика того віча була неймовірною. У Читу повернувся дуже враженим. Викликав мене редактор і дав завдання написати за результатами поїздки у Львів статтю, для якої він уже й назву придумав — «Рух у нікуди». Тоді я вперше не виконав редакційного завдання…

Іще через два роки сталася подія, заради якої жив і боровся В'ячеслав Чорновіл, — Україна здобула незалежність.

Свідками життя й подальшої політичної діяльності В'ячеслава Максимовича ми були аж до його трагічної загибелі 25 березня 1999 року. Горе сталося на дорозі Бориспіль – Золотоноша. Ніби передбачаючи такий життєвий фінал, Чорновіл якось сказав у одній із телепрограм, що хотів би піти із життя «миттєво, на льоту». Так і сталося.

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

«У НЬОГО НЕ БУЛО НІКОЛИ ХАМСЬКОЇ ЗВЕРХНЬОЇ ПОВЕДІНКИ КЕРІВНИКА»

Зі спогадів про Чорновола Миколи Кульчинського, українського радянського дисидента

«Ми любили Чорновола. Ніхто з керівників Руху та й українського політикуму загалом так, як В'ячеслав Максимович, не розумів, що таке партійна робота, як потрібно розвивати партію. Своєю поведінкою він викликав на дискусію, у нього не було ніколи хамської зверхньої поведінки керівника.

Він завжди збирав повні зали людей, і під час виборів, і після. Зустрічі тривали довго, люди ставили багато запитань. Звісно, присилали «противників». Але він завжди міг обґрунтувати відповіді так, що весь зал був на його боці. Мав готові «внутрішні» відповіді, не ті, що написали політтехнологи, а ті, які випливали з переконань.

Українському суспільству був ближчим комуніст Кравчук, аніж «націоналіст» Чорновіл. Більшість боялися Чорновола. Російська й радянська окупація України змінювала менталітет українців, одрізала більшість від культурної й політичної традиції, історії. І раптом тут з'являється Чорновіл, який уособлює цю незнищенну Україну, котрої вони вже не знали. Чесні люди хотіли розібратися, вони ставили глибокі питання.

Чорновіл винайшов формулу конструктивної опозиції, що була в українських умовах абсолютно логічною та об'єктивною. Він казав: «Це наша держава, хлопці, ми не повинні її втратити, але й не можна, щоб вона дісталася шахраям». Коли президент або парламентська більшість ухвалюють той чи інший закон, який іде на користь широким верствам населення й зміцнення самої державності, попри те, що

В'ячеслав Чорновіл із соратниками у Львові

його ухвалила більшість або президент, ми маємо його всіляко підтримувати й не соромитися людям про це казати. Коли це на шкоду, бити якомога більше всіма можливими способами».

Учасник АТО офіцер Андрій Троценко (у центрі) здає документи на зберігання начальнику групи з прийому архівних документів Оксані Мороз (ліворуч) і провідному архівісту Лілії Король

«АРХІВИ ЛЮБЛЯТЬ... ТИШУ»

У ГАЛУЗЕВОМУ ДЕРЖАВНОМУ АРХІВІ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ЗБЕРІГАЮТЬСЯ ВІДОМОСТІ ЯК ПРО ГЕРОЇВ КРУТ, ТАК І ПРО УЧАСНИКІВ АТО. З ПОЧАТКУ 2017 РОКУ ВІДВІДУВАЧАМ БУЛО НАДАНО 17 965 АРХІВНИХ ДОВІДОК

Архівна довідка є вагомим чинником у будь-якій суперечці, зокрема й коли йдеться про соціальний захист людей. Тут багато залежить від працівників архівних установ, які 24 грудня відзначать своє професійне свято. Вагомі доробки мають співробітники Галузевого державного архіву Міністерства оборони України. Двічі на тиждень — у понеділок і середу — вони відкривають двері для прийому запитів (заяв) громадян. Відповідні довідки їм надають на підставі архівних документів

Як повідомила заступник директора архіву Марина Мідцева, станом на 1 грудня 2017 року тут налічується 5358 фондів, які містять 678 293 одиниці зберігання. У столичній установі, а також територіальних архівних відділах Галузевого державного архіву військового відомства у Львові та Одесі є документи установ, організацій, військових частин за період від початку XIX століття і по сьогодні. Привернемо увагу до тих документів, які й дотепер цікавлять відвідувачів архіву. Так, для тих, хто виконував військовий обов'язок у гарячих точках, брав участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, повідомляємо, що вони можуть отримати свідчення про це, зокрема, у столичному архіві. У Львівській філії також часткового є фонди матеріалів про участь військовослужбовців під час подій у 1956–1957 роках в Угорщині, Чехословаччині 1968 року. У фондах архівної установи зберігаються документи про участь людей у погонах у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Широко представлені архіви з військових питань, що охоплюють період від проголошення незалежності України до сьогодення. Це документи Міністерства оборони, Генерального штабу ЗС України, органів військового управління, військових частин, навчальних закладів, установ та організацій. Зберігаються відомості про участь українських військовослужбовців у миротворчих місіях тощо.

Про те, наскільки нині затребувані такі документи, свідчить статистика. З початку 2017 року відвідувачам було надано 17 965 архівних довідок. Переважна більшість їх стосувалася відомостей про грошове забезпечення, участь наших громадян у антитерористичній операції, ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

З початку 2015 року працівники архіву приступили до створення фондів про участь військовослужбовців у війні на Сході України. Про трудомісткість роботи свідчить такий приклад. З району проведення АТО матеріали надходили, як кажуть архівісти, у розсип. Отже, потрібно було розсортувати їх за тематикою і сформувати відповідні фонди. На цей час у них уже зберігається 33961 архівна справа. Бяуло відкрито фонд під назвою «Штаб антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей». У архіві зберігаються кольорові плакати та портрети учасників АТО — Героїв України та тих, кому таке звання присвоїли посмертно.

Робота з прийому документів від військових частин, що брали участь у АТО, триває. Переконався у цьому, коли відвідав приміщення, де працюють архівісти, які займаються цією справою. Тут я побачив учасника АТО Андрія Троценка. Поцікавився в офіцера, що його сюди привело. «Здаю документи про перебування особового складу моєї військової частини у районі проведення АТО. За допомогою співробітників відділу вже опанував цю справу. Добре розумію її важливість. Знаю багатьох побратимів, які завдяки наданим довідкам отримали статус учасника бойових дій», — розповів офіцер.

З початку 2015 року працівники архіву приступили до створення фондів про участь військовослужбовців у війні на Сході України

Спілкуючись із працівниками установи, неодноразово чув від них такі слова: «Архіви люблять тишу». Їхнє значення зрозумів, коли побував у приміщенні, де працюють фахівці відділу реставраційних та палітурних робіт. Його керівник Тетяна Вознюк пояснила: «Деяким документам — понад сто років. Звісно, на них і дихати треба обережно. Адже час не щадить їх. Тому вони підпадають під класифікацію № 1 і потребують особливого ставлення щодо відновлення. У середньому за місяць ми реставруємо по сто одиниць таких зберігань і в такий спосіб продовжуємо їхнє життя». Коли я спостерігав за роботою архівістів, мимоволі пригадав одного мудреця, який казав: «Де жіноцтво, там панують ніжність, терпіння, особливо тонке ставлення до справи». Гадаю, що це можна сказати і про працівниць відділу, які зберігають архівну пам'ять про історію та її творців. Коли виходив з архіву, то у приміщенні, де приймають заявки від відвідувачів, звернув увагу на стенди, де були розміщені відреставровані документи столітньої давнини — про учасників українського визвольного руху. Подумав, що вони живуть у нашій пам'яті завдяки праці майже 100 працівників, які наближають нас на відстань серця до тих героїв і теперішніх захисників України.

Володимир ЧІКАЛІН

ЦІКАВІ ФАКТИ З АРХІВНИХ СКРИНЬОК

У Центральному архіві Іспанії зберігаються документи… ще з 834 року. Метраж архівних полиць у ньому становить 9,5 кілометра. А от у національному архіві США у Вашингтоні — 470, Лондонському публічному архіві — 479, Франції — 350 кілометрів. У наших сусідів, зокрема в Угорщині, ця довжина вимірюється 33 км. Довжина архівних полиць Галузевого державного архіву Міністерства оборони України менша, ніж у деяких з тих, які називалися вище, і становить понад 22,5 км. І це зрозуміло. Адже в нашій установі зібрані лише документи військового змісту. Окрім того, значну частину їх за радянських часів передали до архівів Росії. Але серед того, що зберігається в нас, є унікальні документи. Особливо ті, що пов'язані з долями людей, котрі потрапили до історичних хронік — від доби визвольних змагань до АТО. Так, у фонді № 144 на сторінках 205–206 наведено звернення киянки Чижової до головного лікаря клінічного військового шпиталю, датоване 16 жовтня 1918 року. Наводжу заяву мовою оригіналу: «Прошу Вашого розпоряження, аби мені було надано посвідчення про те, що мій син Микола Олександрович Чижов перебував на службі в дорученому Вам шпиталі лікарняним помічником, убитий під Крутами, не був жонатий. Це посвідчення необхідне мені для негайного надіслання до ліквідаційної комісії Студентського куреня».

Привернув увагу наказ головнокомандувача Військ протиповітряної оборони ЗС України генерал-лейтенанта А.Я. Торопчина № 260 від 10.12. 2002 року. Відповідно до нього літаку МіГ-29 з бортовим номером 70 було присвоєно № 36 і на його лівий борт нанесено надпис «Маестро Леонід Биков». До Дня Збройних Сил України працівники архіву підготували стенд про найперші накази першого Міністра оборони нашої держави генерал-полковника Костянтина Морозова. Так, у наказі № 4 визначено порядок підпорядкування військових частин, установ, організацій, дислокованих на території України, Збройним Силам незалежної держави.

Інф. «НА»

«ПРОШУ ЗБІЛЬШИТИ ЛІМІТ ОСІБ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ РОЗСТРІЛУ...»

З ТАКИМ ПРОХАННЯМ ПІД ЧАС ВЕЛИКОГО ТЕРОРУ 1937–1938 РОКІВ ЗВЕРТАЛИСЯ УКРАЇНСЬКІ ЕНКАВЕЕСІВЦІ ДО СВОЇХ МОСКОВСЬКИХ ГОСПОДАРІВ

Конвоювання селян — «ворогів народу»

Кати НКВС на місці злочину

Подільський селянин Михайло Поліщук одним із перших уступив у колгосп, старанно виконував указівки керівництва й ніколи не вів розмов на політичні теми. Та це не врятувало чоловіка: восени 1937-го його арештували серед ночі, не дозволивши взяти із собою навіть окрайця хліба. На запитання дружини Марії, чи скоро відпустять батька п'ятьох дітей, уповноважений НКВС відповів: «Не діждешся ти його»

2 липня 1937 року Йосип Сталін підписав постанову ЦК ВКП(б) «Про антирадянські елементи», яка передбачала початок репресивної кампанії проти колишніх куркулів та інших «ворогів народу». Наступного дня він повідомив про це партійних керівників усіх союзних республік. У телеграмі, надісланій їм, було сказано: «ЦК ВКП(б) пропонує всім секретарям обласних і крайових організацій... представникам НКВС узяти на облік усіх куркулів, що повернулися на батьківщину». Невдовзі нарком НКВС Микола Єжов підписав сумнозвісний наказ № 00447, згідно з яким репресії мали розпочатися 5 серпня й закінчитися через чотири місяці — 5 грудня. Для пришвидшеного знищення людей сформували «трійки», до складу яких уходили начальник обласного управління НКВС (голова), обласний прокурор і перший секретар обласного комітету ВКП(б). Рішення «трійки» оскарженню не підлягало. У вищезгаданому наказі було визначено також і ліміти, тобто плани, на покарання громадян, які поділяли на першу й другу категорії: перша — розстріл, друга — ув'язнення в концтаборах на 8–10 років.

Сталін стверджував, що «син за батька не відповідає», мовляв, дітей, інших родичів «ворогів народу» не повинні переслідувати. Однак їхні дружини та чоловіки згідно з рішенням Політбюро підлягали обов'язковому арешту, а дітей до 15 років передавали в спеціальні дитячі будинки: за неповними даними, що збереглися в архівах, у ті страшні роки було заарештовано близько 20 тис. дружин «ворогів народу» і «вилучено» понад 25 тис. дітей. Членів сімей так званих антирадянських елементів, засуджених до розстрілу, виселяли у віддалені райони СРСР. Ознайомлюючись зі справами «українських буржуазних націоналістів», можна натрапити на їхні «щирі зізнання у скоєних злочинах»: люди, не витримавши катувань, зізнавались у злочинах, яких не існувало.

Утім повернімося до наказу № 00447. У ньому конкретизовано категорії громадян, які підпадали під репресії. Це, зокрема, були «колишні куркулі, що повернулися після відбування покарання й продовжують вести активну антирадянську підривну діяльність, куркулі, що уникли розкуркулювання й ведуть антирадянську діяльність, члени антирадянських партій». В Україні цей список доповнювали ще й «колишні петлюрівці» та «українські буржуазні націоналісти».

> *Протягом п'яти місяців 1937 року ліміти на розстріл людей, визначені в Москві, збільшили в чотири рази: з 8000 до 32 715 осіб*

Сьогодні людський розум відмовляється вірити, що у ХХ столітті могла відбуватися така кривава вакханалія. Але це правда. Для того щоб у цьому переконатися, достатньо ознайомитися зі справами «ворожих елементів», документами каральних органів, що зберігаються в архіві СБУ. Коли гортаєш пожовклі від часу сторінки, холоне кров і прискорюється серцебиття. Ось, наприклад, яку телеграму надіслав головний чекіст Одещини Федоров 20 вересня 1937 року наркомові НКВС Української РСР Ізраїлю Леплевському:

«Визначений для Одеської області ліміт за 2-ю категорією (на заслання. — Прим. авт.) у 3500 осіб абсолютно недостатній і вже використаний. Тим часом є низка серйозних за своїми показниками районів, за якими справи ще не розглядали. Прошу збільшити ліміт за 2-ю категорією на 1500 чоловік».

Сам Леплевський теж просив своїх керівників збільшити ліміти: наприкінці вересня 1937-го благав для фізичного знищення додаткових 4500 осіб. Прохання задовольнили. Але вже 11 листопада того ж року він надіслав у Москву телеграму, в якій просив дозволу на розстріл іще 4000 українців і заслання у віддалені райони СРСР 10 000. Хоч як дивно, але там відмовили. Та Ізраїлю Мойсейовичу в таких питаннях настирливості було не позичати, і вже 26 листопада він звернувся знову з аналогічним проханням. Щоправда, за цей час у кровожерного ката апетити зросли, і він захотів розстріляти не 4000, а 6000. Цього разу йому посприяли...

Загалом, зважаючи на прохання українських леплевських, **протягом п'яти місяців 1937 року ліміти на розстріл людей, визначені в Москві, збільшили в чотири рази: з 8000 до 32 715 осіб.** А кількість тих, кого належало відправити в концтабори сумнозвісного ГУЛАГу, — з 20 800 до 50 407 осіб.

У лютому в Київ прибув Микола Єжов і на оперативній нараді зі співробітниками НКВС України зажадав іще збільшити кількість виявлених «націоналістів», «петлюрівців» та «опортуністів». Не встиг він іще повернутися в Москву, як головний енкавеесівець Харківщини Л. Рейхман написав, звертаючись особисто до нього: «Харківську область забруднено ворожими елементами, і прошу дати дозвіл на ліміт 8000 осіб, з яких 3000 — за 1-ю категорією».

В історії України було багато моральних виродків, яких назвати людьми язик не повертається. Ізраїль Леплевський чи не найкривавіший з-поміж них. Але такі самі виродки, наділені більшими повноваженнями, які були в Москві, не оцінили його старань: улітку 1938-го Леплевського розстріляли. Невдовзі така ж доля спіткала його «старшого товариша» Миколу Єжова.

В НКВС були й свої «рекордсмени» зі знищення людей, які за свої криваві злочини отримували найвищі нагороди СРСР. Наум Турбовський — один із них: на його особистому рахунку більше як тисяча розстріляних «ворогів народу». А скільки таких турбовських стали згодом пенсіонерами союзного значення й виховували молодь?..

Великий терор зачепив своїм чорним крилом і Червону армію: у березні 1938-го тодішній партійний керівник України Микита Хрущов і командувач Київським особливим військовим округом доповідали в Москву: «За рік із військ вичищено близько 3000 чоловік, із них арештовано понад 1000, оновлено командування всіх дивізій і корпусів. Унаслідок ліквідації троцкістсько-бухаринських елементів могутність військ зросла». Загалом упродовж 1937–1938 років було репресовано понад 30 000 військовослужбовців Червоної армії: від маршалів до рядових. На думку багатьох істориків, саме репресії, що прокотилися Червоною армією, стали одним із чинників, які призвели до її страшних поразок 1941-го. Адже в перший рік війни понад мільйон червоноармійців загинуло та опинилося в полоні: тільки під час оборони Києва в руки ворога потрапило понад 600 000 наших солдатів.

У 1937–1938 роках, за інформацією архіву СБУ, в Українській РСР було заарештовано 267 579 осіб, з яких 122 000 розстріляно. Решту відправили у в'язниці та концтабори, звідкіля більшість не повернулася. Простий подільській селянин Михайло Поліщук — один із них. Правнуки Михайла Федосійовича не знають, де його могила. І чи є вона взагалі...

Сергій ЗЯТЬЄВ

ЗАМІСТЬ ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ — «ПОЛІПШЕНЕ ХАРЧУВАННЯ»

На початку 30-х років так звані вороги народу, які перебували в концтаборах, могли розраховувати на «дострокове звільнення за зразкову поведінку». Але в роки Великого терору цю можливість ліквідували. Сталося це після особистого втручання Йосифа Сталіна, який вважав, що «така практика завдає шкоди народному господарству». Так, виступаючи на засіданні Президії Верховної Ради СРСР він запитав присутніх:

— Чи не можемо ми подумати про якусь іншу форму винагороди за їхню роботу (в'язнів. — Прим. авт.) — медалі чи ще щось подібне? Ми чинимо неправильно, ми порушуємо роботу табору. Звільняти цих людей, можливо, необхідно, але з позицій народного господарства це помилка... ми звільнятимемо найкращих людей і залишатимемо найгірших»..

Відразу після цих «зауважень» з'явився і відповідний указ Президії Верховної Ради СРСР, який скасовував «умовно-дострокові звільнення» тяжко хворих і навіть інвалідів. Відтепер головною мотивацією для в'язнів, які добре працювали, стало поліпшене харчування і медалі від «товариша Сталіна».

Сергій ЗЯТЬЄВ

ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ!

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКА ФОРТЕЦЯ — ЗРАЗОК НАЙКРАЩИХ ФОРТИФІКАЦІЙ ЄВРОПИ

...Було це 1620 року. Осман ІІ, зайнявши Хотин, кинув погляд і на Кам'янець-Подільську фортецю. Переправивши своє 200-тисячне військо через води Дністра, він підійшов упритул до фортеці. Її красива неприступність вразила правителя. Султан оглянув височезні стіни й довколишні скелі та й замислився.

— Хто побудував це місто-фортецю? — запитав він у своїх вояків.

— Аллах побудував, — відповіли яничари.

— Якщо Аллах побудував, то лише Аллах і зможе взяти!

Мовивши такі слова, Осман ІІ дав наказ своєму війську повертати назад.

Так розповідає легенда.

Військові інженери середньовіччя створили фортифікаційну систему, яка не має аналогів у Європі

Від того дня минуло ще 52 роки, і турецьке військо знову сюди повернулося. Того разу йому вдалося взяти замок. Це було вдруге й востаннє за всю історію, коли Кам'янець-Подільську фортецю захопили вороги. Уперше, 1240 року, війська Золотої Орди прирекли місто на майже столітнє поневолення. Але, програвши литовському князю битву під Синіми Водами, ординці змушені були віддати його переможцям.

Перші споруди фортеці будували в XI-XII століттях, а основні укріплення звели до XVII століття. Та хоч там як, а в тому, що в часи Київської Русі фортифікації в Кам'янці таки існували, поза сумнівом.

Весь замковий комплекс поділяють на Старий і Новий замки. Стара фортеця має одинадцять башт, кожна з яких зі своєю назвою й історією. Наприклад, найвищу башту назвали Папською, бо її було збудовано на кошти, які надіслав Папа Римський Юлій ІІ. Ще її називають Кармелюковою, тому що в ній тричі було ув'язнено українського народного героя Устима Кармелюка.

Замок і сьогодні вражає своєю неприступністю. Здається, час тут зупинився. І щоб побувати в минулому, варто лише приїхати в Кам'янець-Подільський. Тут усе так, як у давні героїчні часи.

Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі — Військовий інститут) згідно з вимогами Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, затвердженої наказом Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки України від 19.10.2016 № 542/1255 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10.11.2016 за № 1461/29591, оголошує конкурс на заміщення вакантної посади науково-педагогічного працівника Військового інституту.

1. Посади, які заміщуються військовослужбовцями.

1.1. Військовий факультет фінансів і права:

начальник факультету, ШПК — «полковник», посадовий оклад 1640 — 1740 грн.

Кваліфікаційні вимоги:

Посаду начальника (декана) факультету Військового інституту можуть обіймати військовослужбовці, які, як правило, мають досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на командних посадах та посадах керівного складу в органах військового управління тактичного та вищих рівнів (не менше десяти років) та оперативно-тактичний рівень військової освіти, або науковий ступінь (за профілем діяльності), вчене звання, оперативно-тактичний рівень військової освіти, стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше трьох років, а також досвід військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах).

Військовослужбовці, які бажають взяти участь у конкурсі, подають до конкурсної комісії рапорт про участь у конкурсі, автобіографію, копії документів про вищу освіту, службову та медичну характеристики, завірену копію службової картки, довідку про проходження військової служби, письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

Копії документів про науковий ступінь, вчене (почесне) звання, список наукових праць (винаходів), а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), надаються кандидатами за наявності.

Військовослужбовці, які проходять військову службу у Військовому інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка, подають рапорт (заяву), автобіографію, службову характеристику, список наукових праць (винаходів) та звіт про науково-педагогічну (наукову) діяльність.

Останній день прийому документів кандидатів для участі в конкурсі на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Військового інституту — **20.01.2018 (включно).**

Дата проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Військового інституту — 23.01.2018.

Документи подавати за адресою: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, 81.

***

Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка оголошує набір до очної ад'юнктури 2018 року за такими спеціальностями:

052 Політологія,

072 Фінанси, банківська справа та страхування,

081 Право,

126 Інформаційні системи та технології.

Підготовка докторів філософії буде здійснюватися за такими тематиками наукових досліджень: трансформація сектору безпеки та оборони відповідно до сучасних вимог; фінансове прогнозування, планування і регулювання; адміністративно-правові засади реалізації програми розвитку Збройних Сил України до 2020 року; інформаційні технології удосконалення систем дистанційного навчання у вищих військових навчальних закладах.

Умови вступу та порядок оформлення документів до ад'юнктури викладені в Постанові Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», наказу Міністра оборони України від 24.02.2017 № 115 «Про затвердження Особливостей підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих військових навчальних закладах (науково-дослідних установах) Міністерства оборони України» та на сайті Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Довідки за адресою: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, 81, Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Телефон для довідок: (044) 521-32-89 (додатково 61-45).

***

На виконання Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 (далі — Наказ), Міністерство оборони України інформує про результати проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження окремо визначеного військового майна, що відбувся 14 грудня 2017 року за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів, каб. 332 (інформація про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності була розміщена на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України 24 листопада 2017 року та опублікована в друкованому виданні «Народна армія» номер #48 (5528) від 30 листопада 2017 року).

За результатами засідання конкурсної комісії:

за лотом 1 — конкурс не відбувся.

***

Оголошення № 286/5/7700-НЕР про результати проведення конкурсу щодо закупівлі квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022.**

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Джерело фінансування закупівлі: **кошти державного бюджету України.**

3. Інформація про предмет закупівлі:

3.1. Найменування предмета закупівлі: **на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України.**

3.2. Кількість та місце поставки товарів чи надання послуг:

лот 1 — м. Бориспіль Київської області, до 50 квартир; **лот 2** — м. Бровари Київської області, до 50 квартир; **лот 3** — смт Гостомель Київської області, до 50 квартир; **лот 4** — с. Софіївська Борщагівка, с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, до 50 квартир.

3.3. Строк поставки товарів або надання послуг:

закупівля квартир **на вторинному ринку — до 26 грудня 2017 р.;**

закупівля квартир **на умовах пайової участі — до 26 березня 2018 р.**

4. Інформування про процедуру закупівлі:

4.1. Адреса веб-сайта, на якому замовником розміщується інформація про закупівлю: **www.mil.gov.ua розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4.2. Дата оприлюднення та номер оголошення про проведення процедури закупівлі, опублікованого в засобах масової інформації: **№ 286/7/7202-НЕР у газеті «Народна армія» від 30.11.2017 № 48 (5528).**

5. Результат проведення процедури закупівлі:

5.1. Дата визначення переможця конкурсу, який подав найвигіднішу конкурсну пропозицію: **13.12.2017.**

5.2. Конкурс відмінено чи визнано таким, що не відбувся:

5.2.1. Причина: **за лотами 2 та 3** — у зв'язку з відхиленням всіх конкурсних пропозицій.

6. Інформація про переможців конкурсу:

Лот 1 — м. Бориспіль Київської області, до 50 квартир.

Пропозиція 3.1 Товариство з обмеженою відповідальністю «БОРИСПІЛЬ ПРОМІНВЕСТ», предмет закупівлі: **50 квартир** у Київській обл., м. Бориспіль, вул. Головатого, 76 (пусковий комплекс № 3), кв. №№ 89, 91, 92, 95, 96, 99, 100, 103, 104, 107, 108, 111, 112, 115, 116, 119, 120, 123, 124, 127, 128, 131, 132, 135, 136, 139, 140, 143, 144, 147, 148, 152, 155, 156, 159, 160, 163, 164, 167, 168, 171, 191, 192, 195, 196, 199, 200, 203, 204, 207; вартість 1 кв. м — 13 990,00 грн з ПДВ, загальна площа квартир 3 212,84 кв. м, загальна ціна 44 947 631,60 грн з ПДВ, тел. (067) 408-05-08, fincompany@me.com, Fcompany@ukr.net.

Лот 4 — с. Софіївська Борщагівка, с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, до 50 квартир.

Пропозиція 12.4. Приватне акціонерне товариство «Компанія з управління активами «Карпати-інвест» предмет закупівлі: **9 квартир** у с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, вул. Черкаська, 38, кв. №№ 79, 83, 85, 86, 88, 89, 91, 92, 94; вартість 1 кв. м — 14 950,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир 369,0 кв. м, загальна ціна 5 516 550,00 грн без ПДВ, тел. (066) 884-88-38, (067) 676-82-68, (032) 242-63-07, e.voytenko@ukr.net, karpaty.inv@gmail.com, 1962inf@gmail.com.

Пропозиція 4.4. Товариство з обмеженою відповідальністю «СОФІЯ БУД ГРУП», предмет закупівлі: **41 квартира** у с. Софіївська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, вул. Павла Чубинського, 8А, кв. №№ 8, 16, 25, 26, 35, 40, 61, 62, 70, 76, 78, 79, 80, 97, 98, 106, 107, 110, 112, 114, 118, 120, 124, 126, 130, 132, 136, 138, 142, 144, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 176, 201, 211, 216, 236; вартість 1 кв. м — 15 050,00 грн з ПДВ, загальна площа квартир 2 412,60 кв. м, загальна ціна 36 309 630,00 грн з ПДВ, тел. (099) 217-86-32, (044) 374-07-85, (044) 374-50-24, annatimoshenk75@ukr.net.

***

Оголошення № 286/5/7650-НЕР про результати проведення конкурсу щодо закупівлі квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022.**

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Джерело фінансування закупівлі: **кошти державного бюджету України.**

3. Інформація про предмет закупівлі:

3.1. Найменування предмета закупівлі: **на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України.**

3.2. Кількість та місце поставки товарів чи надання послуг:

лот 1 — м. Київ, до 10 квартир; **лот 2** — м. Ірпінь, м. Буча Київської області, до 80 квартир; **лот 3** — с. Гатне, смт Чабани Київської області, до 50 квартир; **лот 4** — м. Умань Черкаської області, до 50 квартир; **лот 5** — м. Львів, до 20 квартир; **лот 6** — м. Чернігів, до 20 квартир; **лот 7** — м. Васильків Київської області, до 20 квартир; **лот 8** — м. Хмельницький, до 20 квартир; **лот 9** — м. Новоград-Волинський Житомирської області, до 5 квартир; **лот 10** — м. Харків, до 20 квартир; **лот 11** — с. Софіївська Борщагівка, с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, до 30 квартир; **лот 12** — м. Вінниця, до 5 квартир.

3.3. Строк поставки товарів або надання послуг:

закупівля квартир **на вторинному ринку — до 20 грудня 2017 р.;**

закупівля квартир **на умовах пайової участі — до 26 березня 2018 р.**

4. Інформування про процедуру закупівлі:

4.1. Адреса веб-сайта, на якому замовником розміщується інформація про закупівлю: **www.mil.gov.ua розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4.2. Дата оприлюднення та номер оголошення про проведення процедури закупівлі, опублікованого в засобах масової інформації: **№ 286/7/7007-НЕР у газеті «Народна армія» від 23.11.2017 № 47 (5527).**

5. Результат проведення процедури закупівлі:

5.1. Дата визначення переможця конкурсу, який подав найвигіднішу конкурсну пропозицію: **12.12.2017 року.**

5.2. Конкурс відмінено чи визнано таким, що не відбувся:

5.2.1. Причина: **за лотами 1, 3, 4, 7 та 12** — оскільки за лотами не подано жодної пропозиції; **за лотами 2, 5 та 8** — у зв'язку з відхиленням всіх конкурсних пропозицій.

6. Інформація про переможців конкурсу:

Лот 6 — м. Чернігів, до 20 квартир.

Пропозиція 23.6. ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «УКРСІВЕРБУД» ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДСК», предмет закупівлі: 7 квартир у м. Чернігів, вул. Шевченка, 97А, кв. №№ 2, 3, 46, 47, вул. Шевченка, 99Б, кв. №№ 9, 44, вул. Красносільського, 71А, кв. № 58; вартість 1 кв. м — 14 450,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир 559,6 кв. м, загальна ціна 8 086 220,00 грн без ПДВ, тел. (0462) 675-075, siverbuddsk@gmail.com.

Пропозиція 15.6. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПЛЕКС «РІКО», предмет закупівлі: **13 квартир** у м. Чернігів, вул. Текстильників, 26А, кв. №№ 1, 2, 6, 20, 26, 32, 38, 44, 50, 54, 55, 56, 60; вартість 1 кв. м — 14 490,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир 564,4 кв. м, загальна ціна 8 178 156,00 грн без ПДВ, тел. (095) 289-54-50, (0462) 677-891, 39350080riko@gmail.com.

Лот 9 — м. Новоград-Волинський Житомирської області, до 5 квартир.

Пропозиція 6.9. ФО Тартачна Ірина Володимирівна, предмет закупівлі: 1 квартира у м. Новоград-Волинський Житомирської обл., вул. Тимошенка, 2, кв. № 15; вартість 1 кв. м — 12 615,00 грн без ПДВ, загальна площа квартири 93,4 кв. м, загальна ціна 1 178 241,00 грн без ПДВ, тел. (093) 915-12-13, (093) 315-12-13, (063) 229-37-32, (067) 410-36-02, galina.smazhuk@gmail.com.

Пропозиція 7.9. ФО Ружицька Юлія Дмитрівна, предмет закупівлі: **1 квартира** у м. Новоград-Волинський Житомирської обл., вул. Тимошенка, 2, кв. № 11; вартість 1 кв. м — 13 700,00 грн без ПДВ, загальна площа квартири 41,0 кв. м, загальна ціна 561 700,00 грн без ПДВ, тел. (093) 915-12-13, (093) 315-12-13, (063) 229-37-32, (063) 172-82-78, galina.smazhuk@gmail.com.

Пропозиція 4.9. ФО Воробйова Наталія Володимирівна, предмет закупівлі: **1 квартира** у м. Новоград-Волинський Житомирської обл., вул. Гетьмана Сагайдачного (вул. Червоноармійська, вул. 50 років Жовтня), 26А, кв. № 50; вартість 1 кв. м — 13 860,00 грн без ПДВ, загальна площа квартири 50,8 кв. м, загальна ціна 704 088,00 грн без ПДВ, тел. (093) 915-12-13, (093) 849-45-16, galina.smazhuk@gmail.com.

Пропозиція 5.9. ФО Канюка Максим Сергійович, предмет закупівлі: **1 квартира** у м. Новоград-Волинський Житомирської обл., вул. Гетьмана Сагайдачного (вул. Червоноармійська, вул. 50 років Жовтня), 26А, кв. № 34; вартість 1 кв. м — 13 860,00 грн без ПДВ, загальна площа квартири 73,8 кв. м, загальна ціна 1 022 868,00 грн без ПДВ, тел. (093) 915-12-13, (093) 101-67-77, galina.smazhuk@gmail.com.

Лот 10 — м. Харків, до 20 квартир.

Пропозиція 24.10. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ДІВОДОР», предмет закупівлі: **20 квартир** у м. Харків, вул. Гвардійців-широнінців, 29В, кв. №№ 4, 5, 6, 8, 14, 26, 55, 57, 61, 63, 64, 116, 117, 132, 140, 153, 172, 173, 174, 175, вартість 1 кв.м — 18 370,00 грн без ПДВ, загальна площа квартир 869,20 кв. м, загальна ціна 15 967 204,00 грн без ПДВ, тел. (057) 761-83-88, info@divodor.com.ua.

Лот 11 — с. Софіївська Борщагівка, с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, до 30 квартир.

Пропозиція 3.11. Товариство з обмеженою відповідальністю «СОФІЯ БУД ГРУП», предмет закупівлі: **30 квартир** у с. Софіївська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, вул. Павла Чубинського, 8А, кв. №№ 2, 3, 7, 11, 12, 20, 21, 29, 34, 38, 39, 43, 56, 57, 65, 66, 74, 75, 83, 84, 88, 89, 92, 93, 101, 102, 160, 162, 178, 180; вартість 1 кв. м — 15 245,00 грн з ПДВ, загальна площа квартир 1 854,70 кв. м, загальна ціна 28 274 901,50 грн з ПДВ, тел. (099) 217-86-32, (044) 374-07-85, (044) 374-50-24, annatimoshenk75@ukr.net.

***

Оголошення № 286/5/7788-НЕР про результати проведення конкурсу щодо закупівлі квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022.**

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Джерело фінансування закупівлі: **кошти Державного бюджету України.**

3. Інформація про предмет закупівлі:

3.1. Найменування предмета закупівлі: **на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України.**

3.2. Кількість та місце поставки товарів чи надання послуг:

лот 1 — м. Київ, до 100 квартир; **лот 2** — м. Миколаїв, до 10 квартир; **лот 3** — м. Харків, до 10 квартир; **лот 4** — м. Куп'янськ Харківської області, до 10 квартир, **лот 5** — м. Тернопіль, до 10 квартир.

3.3. Строк поставки товарів або надання послуг:

закупівля квартир **на вторинному ринку — до 28 грудня 2017 р.;**

закупівля квартир **на умовах пайової участі — до 26 червня 2018 р.**

4. Інформування про процедуру закупівлі:

4.1. Адреса веб-сайта, на якому замовником розміщується інформація про закупівлю: **www.mil.gov.ua розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4.2. Дата оприлюднення та номер оголошення про проведення процедури закупівлі, опублікованого в засобах масової інформації: № 286/5/7410-НЕР у газеті **«Народна армія» від 06.12.2017 № 49 (5529).**

5. Результат проведення процедури закупівлі:

5.1. Дата визначення переможця конкурсу, який подав найвигіднішу конкурсну пропозицію: **19.12.2017.**

5.2. Конкурс відмінено чи визнано таким, що не відбувся:

5.2.1. Причина: **за лотами 2, 4 та 5** — у зв'язку з відхиленням усіх конкурсних пропозицій;

6. Інформація про переможців конкурсу:

Лот 1 — м. Київ, до 100 квартир.

Пропозиція 6.1. Приватне акціонерне товариство «Холдингова компанія «Київміськбуд», предмет закупівлі: 95 квартир у м. Києві, Подільському районі, між вул. Новомостицькою та вул. Замковецькою, у житловому будинку **№ 5, п.к. 3, секція 1** кв. №№ 1, 2, 6, 7, 8, **секція 2** кв. №№ 50, 55, **секція 3** кв. №№ 127, 128, 131, **секція 4** кв. №№ 160, 162, 163, 166, **секція 5** кв. №№ 195, 196, 200, 201, 202; житловому будинку № 7, п.к. 4, секція 1 кв. №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 29, **секція 2** кв. №№ 146, 149, 151, **секція 3** кв. №№ 221, 224, **секція 4** кв. №№ 275, 278, **секція 5** кв. № 340, **секція 6** кв. № 395, **секція 7** кв. №№ 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 479, 481, 482, 483, 484, 485, 488, 492, 493; житловому будинку **№ 8, п.к. 5, секція 1** кв. №№ 5, 10, **секція 2** кв. №№ 76, 78, 79, 82, **секція 3** кв. №№ 113, 114, 117, **секція 5** кв. № 223; житловому будинку **№ 9, п.к. 5, секція 1** кв. №№ 1, 6, 75, **секція 2** кв. №№ 80, **секція 3** кв. №№ 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 166, 167; вартість 1 кв. м — 19 700,00 грн з ПДВ, загальна площа квартир 5 845,97 кв. м, загальна ціна 115 165 609,00 грн з ПДВ тел. (066) 740-57-19, (044) 280-06-32, (044) 280-90-11, bondarev@kyivmiskbud.ua.

Лот 3 — м. Харків, до 10 квартир.

Пропозиція 2.3. Приватне акціонерне товариство «ТРЕСТ ЖИТЛОБУД-1» предмет закупівлі: **10 квартир** у м. Харків, просп. Московський (між вул. Дванадцятого Квітня та вул. Біблика (колишня вул. Другої П'ятирічки)), кв. №№ 2, 3, 5, 6, 52, 62, 67, 68, 69, 70; вартість 1 кв. м — 14 100,00 грн з ПДВ, загальна площа квартир 587,93 кв. м, загальна ціна 8 289 813,00 грн з ПДВ, тел. (066) 522-27-76, (057) 700-40-01, trest@gs1.com.ua.

Коли вперше в дитинстві Руслана Круглій побачила море, то зрозуміла, що неодмінно житиме десь на узбережжі. Згодом, аби втілити свою мрію у життя, після закінчення навчального закладу в Києві дівчина виявила бажання служити у Військово-Морських Силах ЗС України. І ось уже третій рік 24-річна уродженка Вінницької області старший лейтенант Руслана Круглій на посаді заступника начальника інформаційно-телекомунікаційного вузла по роботі з особовим складом.

Мрії здійснюються!

Оксана КАРПЕНКО

22 ГРУДНЯ, У ДЕНЬ СВЯТОЇ АННИ, СПОСТЕРІГАЛИ ЗА ПРИРОДНИМИ ЯВИЩАМИ Й ПЕРЕДБАЧАЛИ ПОГОДУ НА НОВИЙ РІК

За погодою в День святої Анни визначали, яким буде Новий рік

Якщо 22 грудня світить яскраве сонце, то 31-го буде сильний мороз, якщо хмарно, а на деревах іній, то під Новий рік буде відлига.

Яка Анна до полудня, така зима до кінця грудня.

Яка Анна до нічченьки, така зима до весноньки.

Коли на Анни йде дощ, то вся весна буде дощовою.

День святої Анни було встановлено на честь непорочного зачаття праведною Анною Марії — Матері Ісуса Христа

За церковним переказом святі Іоаким та Анна 50 років не мали дітей. Іоаким постився 40 днів і щиро благав Бога, аби Він подарував йому дитину. Молилася й свята Анна, а згодом їй явився архангел Гавриїл і сповістив, що народиться в них донька, через яку прийде спасіння для всього світу.

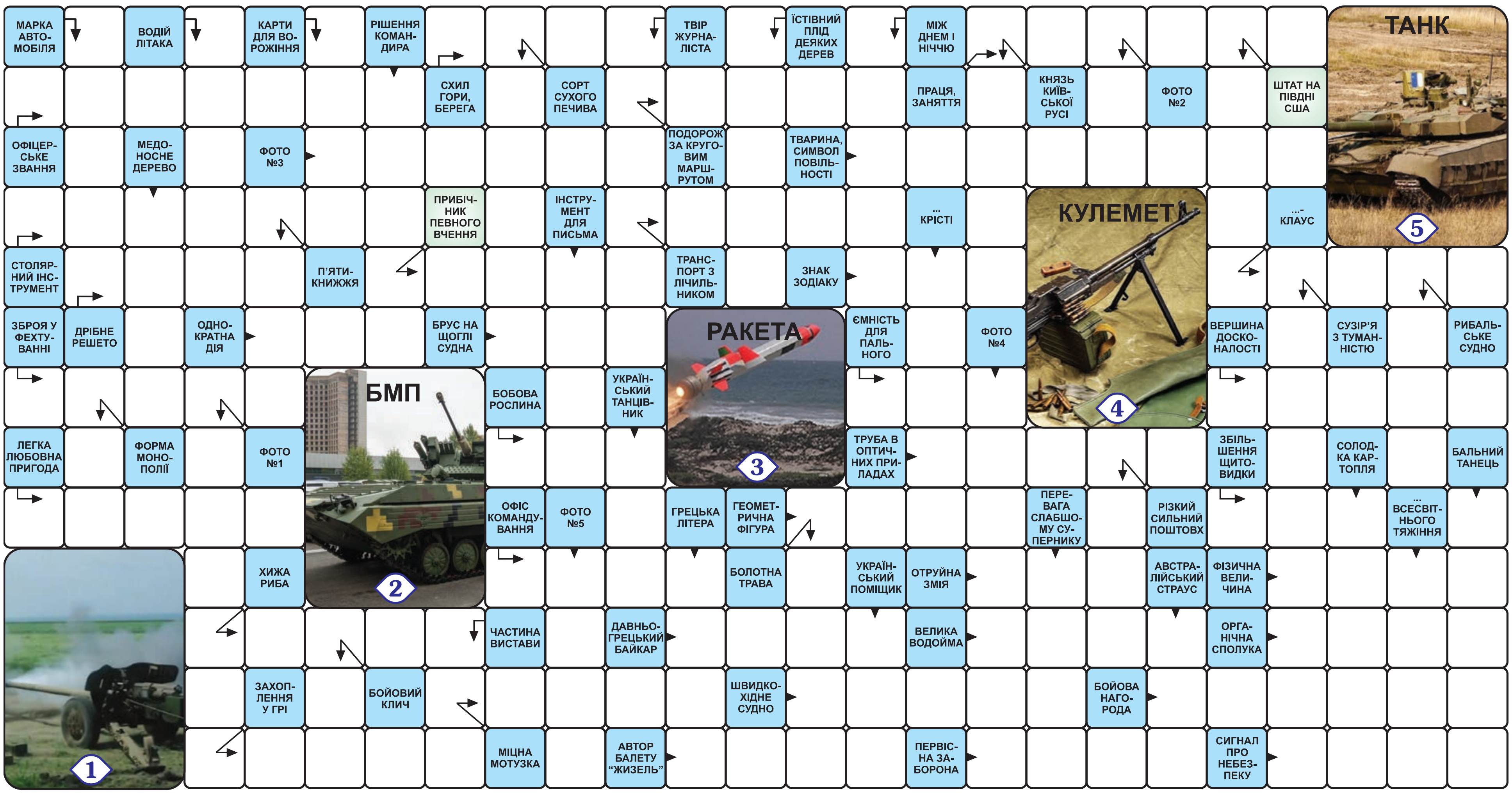
Значення імені Анна — благодать, Божа ласка. В Україні це ім'я дістало багато пестливих форм: Ганнуся, Анничка, Ґандзя

Значення імені Анна — благодать, Божа ласка. В Україні це ім'я дуже прижилося й дістало багато пестливих форм: Ганнуся, Анничка, Ґандзя…

У давнину 22 грудня називали Анною Темною, або народинами сонця, адже це найкоротший день року. Така назва пов'язана з тим, що на це свято припадає зимове сонцестояння, після чого «повертає на літо, а зима — на мороз». У давнину був такий звичай: дзвонареві, який сповіщав про народження сонця, давали 24 срібняки, а за те, що влітку він оголошував «повернення сонця на зиму», змушували його добу відсидіти в темниці.

З Анниного дня починалася найсуворіша зима. Існує така приказка: «Анна зиму зрушила». Тобто йдеться про те, що зима вступає у свої права. На Буковині вважали, що із цього свята починається новий рік. Зазвичай на ту пору вже була зимова дорога, тому казали: «З Анни сідайте в сани».

Саме від цього дня починали готуватися до Різдвяних свят.

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 36561 Замовлення 58222

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Костянтин МАШОВЕЦЬ, Сергій ВОРОНКОВ

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Московська, 45/1, будівля 33, м. Київ, 01015

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 285-70-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)

Р — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114